

ZWEISPRACHIGE BUNDESHANDELSAKADEMIE
DVOJEZIČNA ZVEZNA TRGOVSKA AKADEMIJA

REPORT XXI. / 2010 / 2011

Letno poročilo Dvojezične zvezne trgovske akademije Jahresbericht der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Prisrčna hvala vsem,
ki se zavzemajo za
Dvojezično zvezno
trgovsko akademijo!

Hvala pa tudi vsem,
ki so s finančno podporo
ali s prispevki sodelovali
pri pripravi in izidu
našega Reporta TAK!

Zahvala timu TAK
za sodelovanje.

Allen, die der Zweisprachigen
Bundeshandelsakademie ihre
Unterstützung zukommen lassen,
soll an dieser Stelle für ihre
Bemühungen ein herzliches
Dankeschön ausgesprochen
werden!

Danke auch allen, die bei der
Erstellung des HAK-Reportes
durch finanzielle Unterstützung
oder durch Erstellung von
Beiträgen mitgewirkt haben!

Danke dem HAK-TAK-Team
für die Mitarbeit.

IMPRESUM/IMPRINT:

Izdalo in založilo vodstvo Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu.
Za vsebino v smislu tiskovnega zakona odgovarja ravnateljica dv. sv. mag. Maja Amrusch-Hoja, Celovec.
Natisnila Mohorjeva tiskarna v Vetrinju.

Herausgeber und Verleger: Leitung der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie in Klagenfurt.
Für den Inhalt verantwortlich: Direktorin HR Mag. Maja Amrusch-Hoja, Klagenfurt.

Gesamtherstellung: Hermagoras-Druckerei, Adi-Dassler-Gasse 4, 9073 Viktring.

Uredili in jezikovno pregledali / Redigiert und lektoriert von:

Dr. Tatjana Feinig, Mag. Branko Kolter, Mag. Walter Pleschounig

Foto na ovitku / Umschlagfoto: Stefan Reichmann

Vsebina / Inhalt

Uvod / Vorwort – HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja	4–6
Dan odprtih vrat / Tag der offenen Tür	7
Ravnateljstvo / Direktion	8
Profesorji/profesorice / ProfessorInnen	9–13
Poročilo asistentov / Bericht der Sprachassistenten	14–15
Učenci/učenke / SchülerInnen	16–23
Valeta / Maturafeier 2011	24–37
Pisne maturitetne naloge / Schriftliche Maturaaufgaben	38–42
Maturitetni projekti / Maturaprojekte 5.A	43–46
Projekti / Projekte	47–59
Strokovne smeri / Fachrichtungen	60–64
Predavanja gostov / Gastvorträge	65–69
Ekskurzije / Exkursionen	70–82
Natečaji / Wettbewerbe	83
Ples / Maturaball	84
Šport / Sport	85–91
Odmevi v časopisu / Pressepiegel	92–95
Termini / Termine	99–98

Pogled na šolsko leto 2010/2011

Dvojezična zvezna trgovska akademija je v 21. letu svojega obstoja odslovila 17. junija 2011 v okviru slavnostne podelitve zrelostnih in diplomskeh spričeval 17. generacijo maturantov in maturantk.

Tokrat je Združenje staršev TAK organiziralo praznovanje v novi večnamenski dvorani Mohorjeve ustanove, ki med drugim že mnoga leta izdaja sproti aktualizirani slovenski prevod avstrijskih učbenikov gospodarskega poslovanja, ki jih uporabljamo po-leg nemške verzije na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

V letošnjem šolskem letu je obiskovalo TAK 161 učencev/učenk in število absolventov je naraslo na skupno število 405. Zato prerokujem, da je bodoči 500. maturant zaključil letos drugi letnik TAK.

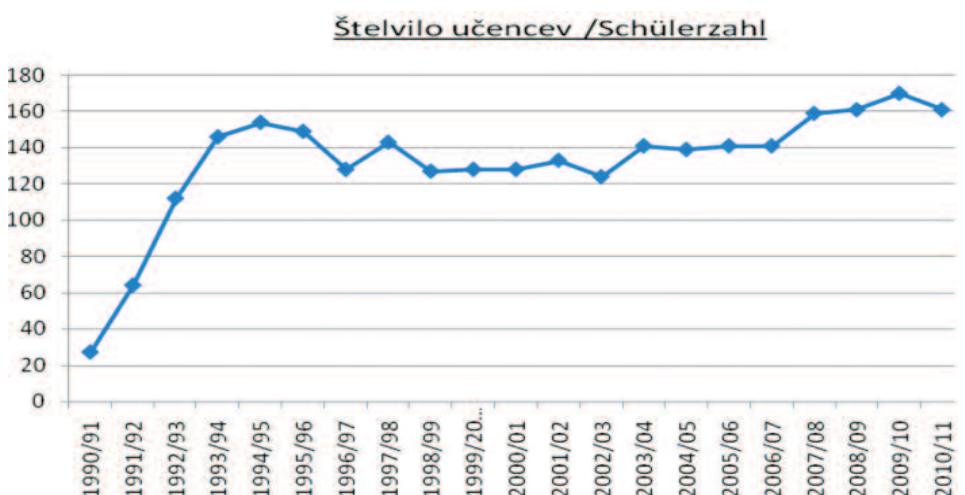
Vendar kako se razlikuje letošnji štiristoti maturant od stotega, dvestotega, tristotega? Upam se trditi, da je Dvojezična zvezna trgovska akademija vedno nudila izobrazbo, ki je v koraku s časom. To velja

za splošno in trgovsko izobrazbo, ki odgovarja praksi. Že leta nudimo IT-izobrazbo na področju telekomunikacije, multimedia, web-publishing, programiranja, tehnike omrežja itd.

Letos so absolventi, ki so se odločili za strokovno smer športni in kulturni menedžment, prvič prejeli certifikat »Športni menedžer 1«.

Šport in fitness sta gospodarski področji z močno rastjo. Učenci si pridobivajo organizacijske sposobnosti in sposobnosti vodenja, npr. organizirajo tekme, tiskovne konference, ustanavljajo društva.

Novi trendi gospodarske izobrazbe so entrepreneurship – ustanavljanje podjetja in inovacije. Tudi na teh področjih je bila TAK zelo aktivna. Spet je potekal »Dan mladih gospodarstvenikov«, kjer so svetovali in predavalci sodelavci bank, gospodarske zbornice, davčni svetovalci, finančni strokovnjaki in podjetniki, kako se ustanavlja novo podjetje.

Inovacije so ključ za napredek vsakega gospodarstva. Zato so načrtovali učenci TAK s strokovnjaki za inovacije in slovenskimi inovatorji skupne izvedbe projektov. Mnogo projektov je bilo uspešno izpeljanih iz področja gospodarstva, kultu-

re, medijev in športa, kjer so prikazali učenci svoja znanja in sposobnosti. Udeležili so se jezikovnih in športnih natečajev, certifikacij učnih firm, sejmov in sodelovali pri Digital day.

Mnoge ekskurzije, jezikovni tedni in športni tedni, gledališke predstave, dan odprtih vrat, prezentacije projektov, organizacija koncerta in maturantski ples, so dopolnjevali pouk in prikazali dejavnosti šolskih partnerjev.

Prisrčno se zahvaljujem vsem kolegom, ki so po svojih močeh posredovali učencem kompetence, z veseljem poučevali, organizirali in izvedli navedene šolske prirreditve. Enako se zahvaljujem učencem, ki so sodelovali in nastopali za solo v javnosti in živelj dobro razredno skupnost.

Za uspeh TAK soodgovarjajo starši, Združenje staršev s predsednikom Martinom Hoblom na čelu, gospodarstvo, sponzorji in absolventi, ki so živ prikaz delovanja TAK. Tudi Deželni šolski svet močno podpira čimprejšnjo obnovo šolskega poslopa, kar je razvidno iz ponatisa spodnjega dopisa.

Zahvaljujem se tajnici Kristi Sadjak-Reszterj za vestno delo in vsem, ki so podprli solo s predavanji ali posredovali kontaktne osebe za izvedbo projektov. Hvala Ministrstvu za šolstvo in šport v Sloveniji za financiranje in organizacijo strokovne ekskurzije po Sloveniji in slovenskega jezikovnega tečaja.

Vsem zaželim lepe, sončne in sproščene počitnice, da si nabereš nove energije za izzive v prihodnjem šolskem letu.

dv. sv. dir. mag. Maja Amrusch-Hoja
ravnateljica šole

Aufsteigen mit 3 „Nicht genügend“ ...

Das „Aufsteigen mit 3 Nicht genügend“ sollte ja nur einen Teil der Reform des österreichischen Schulwesens darstellen. Berichte und Diskussionen in den Medien zu diesem Thema gehen sehr oft an der

HR Mag. Maja Amrusch-Hoja, Direktorin

Realität vorbei. Es steht zwar noch nicht fest, wie die neue Regelung aussehen wird, aber die Diskussionen in den Medien veranlassen mich, meine Meinung zu äußern, wo doch in Schulversuchen ja schon einige Erfahrungen gesammelt wurden, über die wenig Informationen durchsickern. Ein Aufsteigen in die nächsthöhere Schulstufe wird es ja nur im organisatorischen Sinne und in den positiv abgeschlossenen Gegenständen

geben. Die negativ beurteilten Gegenstände müssen in Form von Förderungsmaßnahmen nachgeholt werden. Auch eine Prüfung wird abzulegen sein, sodass der Stoff ja nachgeholt wird. Den Schülern wird somit nichts geschenkt, da sie ja den Stoff außerhalb des regulären Unterrichtes nachholen müssen.

Eine derartige neue Regelung hätte nur Vorteile. Die Schüler müssten nicht wegen z.B. einem oder zwei „Nichtgenügend“ 10 Gegenstände oder mehr wiederholen, obwohl sie diese positiv abgeschlossen haben. Aus eigener Erfahrung kann ich sagen, dass die Leistungen in den positiv abgeschlossenen Gegenständen trotz Wiederholung nicht besser, sondern

schlechter werden. Die „sitzen gebliebenen Schüler“ sind frustriert und müssen den Misserfolg erst verkraften, es fehlt daher die für einen Neubeginn im Herbst erforderliche Motivation. Die SchülerInnen erleiden keinen Laufbahnverlust, der die Eltern einiges kostet. Nicht zu vergessen ist der Verdienstentgang von ca. Euro 25.000,00 jährlich, der entsteht, weil der Eintritt ins Berufsleben 1 Jahr später erfolgt.

Die Schülerzahl würde sich durch das Fehlen von Repetenten insgesamt verringern, wodurch sich die Kosten für den Staat ebenfalls wahrscheinlich reduzieren würden. Weitere Kosten fallen natürlich durch die zusätzliche Förderung an.

Auch die verschiedenen Talente und Stärken der Schüler könnte man fördern, indem man Wahlpflichtfächer, ich meine hier vor allem an Handelsakademien, einführen könnte. Ein differenzierter Unterricht würde verhindern, dass zahlreiche Ressourcen verloren gehen. SchülerInnen mit enormen Fähigkeiten in einzelnen Bereichen scheitern, weil sie z.B. in einer Sprache aus den unterschiedlichsten Gründen nicht die geforderte Leistung erbringen. Man könnte damit auch die Zahl der jährlichen negativen Beurteilungen verringern.

Vom wirtschaftlichen Standpunkt aus gesehen ist das Wiederholen von Klassen und Jahrgängen nicht zu vertreten. Auch pädagogische Gründe sprechen nicht dafür. Es ist daher zu hinterfragen, wieso viele Politiker und auch Pädagogen am Wiederholen von Jahrgängen und Klassen festhalten.

**tag der offenen tür
dan odprtih vrat**
donnerstag I četrtek
**20.1. 2011
8:00 – 12:00**
programm I program

- ❖ Begrüßung | Pozdrav
- ❖ Besuch des BWZ und der Funktionsräume Ogled učne firme in funkcijskih prostorov
- ❖ Teilnahme am Unterricht in den Klassen Obisk pouka v razredih
- ❖ Multimedia | Multimedjiski prikaz
- ❖ Fair trade
- ❖ Projektpräsentation | Prezentacija projekta
- ❖ Kreativecke | Kreativni kotiček
- ❖ Reaktionstest | Reakcijski test
- ❖ Visitenkarten für Dich | Vizitke za Tebe
- ❖ Schauplatz Gericht / Soda obravnava
- ❖ Imbiss „Gesunde Ernährung“ | Prigrizek „Zdrava prehrana“
- ❖ Autogrammstunde: Paul Schellander | Delitev avtogramov: Paul Schellander
- ❖ Tiskovna konferenca | Pressekonferenz KAC

Izzrebani so bili:

1. Simona Markitz, 4.A
2. Maria Korpitsch, 4.A
3. Lea Vouk, 4.C

Sponzorji:

Zveza Bank
Mohorjeva
Združenje staršev
SGZ

Z leve na desno: ravnateljica Nove srednje šole St. Peter, mag. Caroline Kurnig, dobitniki nagrad, Martin Oraže (zastopa mag. Rudija Urbana, direktorja Zveze-Bank, predsednik Združenja staršev TAK, Martin Hobel, za Mohorjevo Franc Kelih,

**HR Dir. Mag.
Maja Amrusch-Hoja**

Rechnungswesen und Controlling
Računovodstvo in Controlling

Dr. Saša Schlapper
Schulärztin/šolska zdravnica

Dr. Gabriele Hoja
karenziert/karenčni dopust

Krista Sadjak-Resztej
Sekretärin/tajnica
Sonja Lodron-Moritsch
karenziert/karenčni dopust

Marko Krznar
Schulwart / hišnik

Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig

Jahrgangsvorstand V.A Jg.
razredničarka V.A letnika

Slowenisch
Slovenščina

Englisch einschließlich Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

Prof. Mag. Franc Florjančič

Bewegung und Sport
Gibanje in šport

Prof. Mag. Rupert Gasser

Religion
Verouk

Prof. Mag. Stefan Hribar

Kultur - und Sportmanagement
Kulturni in športni menedžment

Prof. Mag. Johanna Isop

Netzwerkmanagement / Upravljanje omrežja
Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies
Projektmanagement und Projektarbeit / Projektni menedžment in učna firma
Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje

**Odbor šolske skupnosti
v šolskem letu 2010/2011**
**Schulgemeinschaftsausschuss
im Schuljahr 2010/2011**

Vorsitzende/predsednica:
HR Dir. Mag. Maja Amrusch-Hoja

Lehrervertreter/zastopniki profesorjev:

Prof. Dr. Helmut Petschnig
Prof. Mag. Branko Kolter
Prof. Mag. Dr. Tatjana Feinig

Elternvertreter/zastopniki staršev:

Martin Hobel
Gerlinde Nadrag-Blajs
Nadja Janežič

Schülervertreter/zastopniki dijakov:

Marko Trampusch
Fabian Türk
Kristian Kreling

Prof. Mag. Richard Jernej

Geschichte (Wirtschafts- und Sozialgeschichte)
Zgodovina (Zgodovina gospodarstva in družboslovja)

Prof. Mag. Mirjam Kap

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike

Prof. Mag. Herbert Katz

Multimediatechnik und Webdesign
Multimedija tehnika in webdesign

Prof. Mag. Dominik Kert

Jahrgangsvorstand IV.A Jg.
razrednik IV.A letnika

Rechnungswesen und Controlling/Računovodstvo in Controlling
Betriebswirtschaft/Gospodarsko poslovanje
Projektmanagement und Projektarbeit/Projektni menedžment in projektno delo
Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies

Prof. Mag. Branko Kolter

Mathematik und angewandte Mathematik
Matematika in praktična uporabnost matematike
Software-Entwicklung / Razvoj programske opreme
Wirtschaftsinformatik / Gospodarska informatika

**Prof. Dipl.-Päd.
Cäcilia Mischkulnig**

Wirtschaftsinformatik
Gospodarska informatika in tehnikračunalnika
Informations- und Officemanagement
Informacijsko in pisarniško poslovanje

Prof. Mag. Lorenz Müller

Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement, Übungsfirma und Case Studies
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment, učna firma in Case Studies
Multimediatechnik und -design/Multimedija tehnika in webdesign
Rechnungswesen und Controlling
Računovodstvo in controlling

Prof. Mag. Mirko Oraže

Biologie, Ökologie und Warenlehre
Biologija, ekologija in poznavanje blaga

Prof. Dr. Helmut Petschnig

Jahrgangsvorstand III.A Jg. / razrednik III.A letnika

Rechnungswesen und Controlling/Računovodstvo in Controlling
Persönlichkeitsbildung und soziale Kompetenz / Oblikovanje osebnosti in socialna kompetenca
Wirtschaftsinformatik/Gospodarska informatika
Projektmanagement und Projektarbeit / Projektni menedžment in projektno delo
Betriebswirtschaft / Gospodarsko poslovanje
Businesstraining, Projekt- und Qualitätsmanagement /
Gospodarski trening, projektni in kvalitetni menedžment

Prof. Mag. Walter Pleschounig

Jahrgangsvorstand IV.B Jg.
razrednik IV.B letnika

Deutsch
Nemščina

Englisch einschl. Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik

Prof. Mag. Johann Pogelschek Geschichte
Zgodovina**Prof. Mag. Urban Popotnig**Chemie
Kemija**Prof. Mag. Ernst Rasinger**Biologie
Biologija**Prof. Mag. Ingrid Rasinger**Jahrgangsvorstand III.B Jg.
razredničarka III.B letnikaEnglisch einschließlich
Wirtschaftssprache
Angleščina in strokovni jezik
Russisch / Ruščina**Prof. Mag. Marcell Smolej**Jahrgangsvorstand II.A Jg.
razrednik II.A letnikaGeografie (Wirtschaftsgeografie)
Geografija (Gospod. geografija)**Prof. Mag. Janko Smrečnik**Bewegung und Sport
Gibanje in šport**Prof. Mag. Hanzej Rosenzopf**Religion
Verouk**Prof. Mag. Andrea Sturm**Slowenisch
Slovenščina**Prof. Mag. Roswitha Wuttej**Italienisch einschließlich Fachsprache
Italijanščina in strokovni jezik**Prof. Dr. Mirjam Zwitter-Šlemic**Politische Bildung und Recht
Politična izobrazba in pravo
Internationale Wirtschafts- und Kulturräume
Mednarodni gospodarski in kulturni prostor
Volkswirtschaft
Ekonomija**Prof. Mag. Snežana Višnjić**Kreatives Gestalten
Kreativno oblikovanje**Prof. Mag. Tanja Voggenberger**Bewegung und Sport
Gibanje in šport
Slowenisch
Slovenščina**Xenia Fabiani**Englisch einschl.
Wirtschaftssprache
Angleščina vključno
strokovni jezik

od 27. 4. 2011 naprej

Moje leto v Celovcu

Celovec ... mesto na drugi strani Karavank, s katerim so se celih 19 let vezale asociacije, kot so: Vrbsko jezero, Minimundus, Božični sejem, C&A, Vogelpark.

Koroški Slovenci ... skupnost, za katero sem slišala nekaj ob koncu osnovne šole. Asociacije: slovenska društva, dvojezične šole, krajevni napis. V tem primeru so se asociacije dopolnjevale vse tja do četrtega letnika fakultete in predmeta sociolingvistika.

Imela sem občutek, da o vsem skupaj kar nekaj vem. Potem pa se je ta občutek ob koncu septembra 2010 bliskovito spremenil. Naenkrat je »množica« informacij postala le še peščica v morju mnogih drugih vprašanj upravne, organizacijske, orientacijske in še kakšne narave.

Sedaj sem na koncu svojega asistentskega leta na Dvojezični trgovski akademiji. V preteklih osmih mesecih sem se naučila in pridobila veliko. Od upravnih pravil Republike Avstrije, življenja v drugi državi, nekaj več nemščine, pa vse do meni najpomembnejših izkušenj, teh v razredu. Spoznala sem, da poklic učitelja pomeni, da ti lahko ena sama ura polepša dan in se vtisne v spomin za prihodnjih nekaj mesecev, da je biti v razredu z dijaki veliko več kot le poučevanje in vzgajanje in da lahko določene ure predstavljajo izvive na ravni enega ali več

mesecev. Toliko o zaključku. Vendar, kaj se je dogajalo vmes?

V vmesnem času sem se izpopolnjevala v poučevanju in krmarjenju skozi mirne ali razburkane vode v razredu. Poleg poučevanja pa sem spoznavala tudi slovensko manjšino, njeno delovanje in njene aktivnosti. Celovec je postal polno ime, ob katerem se mi sedaj prebudi množica asociacij. Prav tako tudi koroški Slovenci ne obstajajo več le v obliki študijskega gradiva, manjšina je postala polnokrvna podoba.

V pomoč pri poučevanju in delu z dijaki so mi bile vse tri profesorice, s katerimi sem sodelovala (mag. Tanja Voggenberger, dr. Tatjana Feinig in mag. Andreja Sturm). Hvala! Zahvala gre tudi preostalemu učiteljskemu kolektivu, od katerega je bil vedno kdo na razpolago za pogovor in nasvete, ko me je kakšen dogodek v razredu presenetil. Hvala tudi gospe ravnateljici mag. Maji Amrusch Hoja za skrb in gospe sekretarki, Christi Sadjak-Resztej za odgovore in pogovore. In ob koncu, hvala vam, dijakom, za sodelovanje pri pouku in energijo, ki ste mi jo pri urah posredovali.

Lep pozdrav in ... do kmalu!

Ana Kočevar

Meine dreisprachige Erfahrung

La mia esperienza austriaca è ormai giunta al suo termine ed è ora di tirare le somme di questi otto mesi come assistente di italiano alla Hak-Tak. Sono stati mesi impegnativi ma anche intensi e ricchi di stimoli, in cui ho appreso molto sia sull'insegnamento che sulla cultura austriaco-slovena.

La Hak-Tak è una scuola senza confini, gli studenti hanno la fortuna di parlare perfettamente due lingue e di conoscere due culture differenti e la loro apertura mentale gli permette di affacciarsi in maniera positiva alle culture straniere, come a quella italiana nel mio caso.

Devo ringraziare gli studenti per avermi accolta con entusiasmo, sono stati da subito molto disponibili nei miei confronti, mostrando curiosità e voglia di imparare. Mi hanno dato molte soddisfazioni e con tanti piccoli gesti hanno saputo dimostrarmi il loro apprezzamento, talvolta facendomi anche commuovere.

La mia esperienza in questa scuola è stata assolutamente positiva e questo lo devo non solo ai ragazzi, ma anche ai colleghi, che da subito mi hanno fatta sentire a mio agio, alla Preside, che è sempre stata molto carina e disponibile nei miei confronti, e soprattutto alla mia collega numero uno: la Professoressa Wuttej.

Carol Bremer

Klassenvorstand | razredničarka
Prof. Mag. Tanja VOGGENBERGER

Alijagić Adin
Breznik Erik
Čorokalo Žan
Dovžan Domen
Einspieler Ana
Furlan Martina
Graschitz Benedikt
Hribernig Stefan
Kelih Florian
Kitanović Marina
Knežević Anton
Košir Laura
Kreutz Stefan
Kristof Sara
Kumer Andreas
Kumer Maximilian
Lampichler Florian
Legat Aleksandra

Likar Anja
Možina Romana
Odobašić Elvir
Ogris Larissa
Oitzl Andrej
Pačnik Gabrijela
Pasterk Karin
Pristovnik Elena
Sadjak Jasmin
Šefman Laura
Užnik Sara
Vodnik Neža
Zich Marcel

1.A

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Marcell SMOLEJ

Bodlaj Tjaša
Colarič Mark
Esterl Stephanie
Janežič Julija
Jank Miran
Knapp Annalena
Košir Katja
Kovač Klavdija
Lesjak Jennifer
Lunar Špela
Merva Tatjana
Miljković Danijela
Neidhart Lena
Ogris Mirijam
Oraže Ines
Paradiž Nejc
Pörtsch Bianka
Povalec Tomaž

2.A

Pschernig Maximilian
Ramusch Nadine
Ressmann Daniel
Strasner Janja
Svetnik Maja
Terbuch Anika
Trap Gregor
Triebnig Kevin
Türk Benjamin
Vehar Luka
Žaže Ana

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Dr. Helmut PETSCHEK

Božič Jasmin-Maria
Dolinar Matjaž
Dujmović Valentina
Hajnčič Kristina
Hallegger Tanja
Haschej Simone
Jančar Jernej
Jesenko Klara
Kap Magdalena
Kreling Kristian
Krische Julia
Marič Sara
Murolđ Matthias
Nachbar Mateja
Podgornik Katja
Polzer Niko
Riepl Yvonne
Sinanović Amela

Trampusch Marco
Wakounig Jonatan

3.A

Klassenvorstand | razredničarka
Prof. Mag. Ingrid RASINGER

Aleksić Danijela
Bračić Vid
Brandner Judith
Čančar Lidia
Erznožnik Ema
Fondriest Valentina
Janežič Aleksandra
Jop Barbara
Kolter Maja
Krnar David
Maier Lisa
Merkužič Leonida
Mischitz Stephanie
Pandev Laura
Paulitsch Iris
Požgai Andrej
Trap Jana
Viceljo Vito

3.B

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Dominik KERT

Blajs Marcel
Fazlić Doris
Furjan Natalja
Halilović Nahla
Hammerschall David
Jušić Anita
Kargl Dominik
Kavka Luka
Koletnik Nina
Košir Vera
Kristof Sara
Marchl Viktorija
Marič Stella
Milošević Marinela
Orasche Kristina
Ošina Nadja
Papič Rok
Rudolf Sonja

Šibič Marko
Sucher Verena
Svetnik Ilya
Thaler Stephanie
Trumić Merima
Türk Fabian
Woschitz Kevin

4.A

Klassenvorstand | razrednik
Prof. Mag. Walter PLESCHOUNIG

David Simon
Greiner Martin
Hedenik Marina
Hirm Martina
Kerschenbauer Eva
Kos Angelika
Lopinsky Larissa
Ogris Marko
Pöschl Markus
Sekavčnik Jan
Šefman Lea
Thaler Dominik
Vrhnjak Maja
Wieser Sara

4.B

Klassenvorstand | razredničarka
Prof. Mag. Dr. Tatjana FEINIG

5.A

Bodlaj Tadej
Božič Michaela
Einspieler Mirjam
Goropečnik Matej
Hobel David
Jančar Matic
Koban Julia
Koprivnikar Katja
Marković Cvijeta
Maurer Verena
Müller Janez
Müller Miro
Olip Danijel
Oraže Filip
Rabitsch Sabrina
Ročnik Rebekka
Rozman Andreja
Sadjak Luzia

Travnik Jessica
Uranc Rafael
Verdel Dejan
Verdel Milena
Wieser Alena
Wutte Daniela
Zich Yvonne

Maximilian Pschernig

4. 4. 1985 – 27. 12. 2010

Vse prezgodaj je odšel od nas učenec 2.A letnika
Maxi Pschernig. Objavljamo besede slovesa ravnateljice
Maje Amrusch-Hoja ob njegovi odslovitvi.

Allzufrüh von uns gegangen ist Maxi Pschernig, Schüler des 2.A Jg.
Anbei veröffentlichen wir die Abschiedsrede seiner Verabschiedung,
die Direktorin Maja Amrusch-Hoja gehalten hat.

V božičnih počitnicah nas je pretresla žalostna vest, da z novim letom 2011 ostane prazna klop v razredu 2BK, ki ga je obiskoval Maximilian Pschernig. Ostal nam bo le trajen spomin na učenca Maxija, ki je bil vedno prijazen, zadovoljen, radoveden, nadvse inteligenten, vesten in razgledan.

Vsi smo se vedno učili od Maxija in relativirali lastne cilje, probleme in želje.

Die Schulgemeinschaft der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie trauert um einen besonderen Schüler, der allen Mitschülern und Profes-

soren unvergesslich bleiben wird.

Morgens, mit einem Blick auf den Parkplatz, wusste jeder, ob Maxi bereits in der Schule war. Und er hat gerne die Zweisprachige BHAK besucht.

Immer haben wir alle seinen großartigen Einsatz, seine überdurchschnittlichen Leistungen und seinen Intellekt bewundert.

Noch mehr aber seine Persönlichkeit, Ausstrahlung und Freundlichkeit. Niemals erlebte ich ihn schlecht gelaut, gelangweilt oder verzweifelt. Seine Energie und sonnige Art hat auf andere

ausgestrahlt. Wir alle haben von ihm gelernt und Kraft geschöpft und dafür möchte ich mich ganz herzlich bedanken.

Zahvaljujem se ob slovesu našemu učencu Maxiju za njegov vzgled, ki ga ne morem strniti v besede.

Meine Bewunderung und mein tiefes Mitgefühl möchte ich nochmals allen aussprechen, die Maxi diese Kraft und Lebensfreude vermittelt haben, die er im Überfluss besessen hatte und die er wieder auf andere übertragen hat.

Zaključno bogoslužje za absolvente TAK

Prof. Rupert Gasser

Drage absolventke, dragi absolventi!

Zadnji del vaše šolske poti je bil povezan z dolgo in utrudljivo hojo. Ta ali oni je imel zasopel obraz, ko je dospel na vrh izobraževalne stopnje dvojezične šolske ustanove. Pot od prve pobude pa do maturitetne uprizoritve je za nekatere bila blatna in spolzka, za druge spet široka in lahko prevozna. Po petletnem trudu in odsejskem potovanju ste vendar lahko uresničili vaše sanje. Če vam danes pogledam v oči, izžarevate nepopisen mir in zdi se mi, da ste se popolnoma prepustili veselju, – kar kipite od same sreče. Mojstrsko ste obvladali pritisk, ki vam ga je okolje naložilo na rame. Zato se

vam je po uspešnem delu vlegel vesel izraz na obraz. Ta pa se ne vleže kar tako. Tudi šolska leta niso mlačno minevala, v vsak uspeh ste morali vlagati mnogo truda in dragocenega časa.

Iskreno veselje se torej ne porodi poceni. Na začetku vaše poti ste se nekaj upali. Imeli ste pogumne in konkretnе ideje, ki ste jih skušali uresničevati. Med potjo vam pogum nikoli ni upadel, četudi je hoja bila dolga in nepregledna, polna pustolovščin in presenečenj. Volja in želja po novih izzivih, vaša vedoželjnost in stremenje po strokovnih kompetencah so bili močnejši, kakor nekateri manjši ali večji dvomi, močnejši tudi, kakor kakšne staromodne priporabe nerazgledanih sosedov ali znancev, ki od vas ničesar niso pričakovali. Samo prizadivni in samozavestni ljudje se podajo na neznano pot. Dvome, ki so se vas lotevali (»čemu pravzaprav vsi ti napor?«), ste pregnali in ostalo je le veselje in zadoščenje, ki odškoduje za vso breme in težo dodatno prehujene poti.

Značilno za veselje je, da stremi po trajnosti. Trajno lahko nekaj učinkuje samo, če se močno zasidra v človekovo notranjost. Človek se namreč nagiba k temu, da posebne dogodke in doživljaje dolgo ohrani v spo-

minu. Nekatere obdrži rad, drugih spet ne. Zato se rad ozre nazaj, da dogodek lažje analizira, jih pregleda in presvetli. Vzemite si torej tudi vi čas in razglabljajte o tem, kar ste dobrega storili ali kar vam je bilo dobrega storjeno. Ponavadi ljudje tuhtamo o krivicah, ki so nam bile storjene, vse bolj bi pa morali izpostaviti pozitivne stvari, ki jih radi shranjamo v srcu. Hkrati pa pozornost lahko usmerjate k tistim ljudem, ki so vam pomagali, vas podrili in podpirali pri realizaciji vaših nártov. Sečišče v življenju, kakršnega predstavlja današnji zaključek na izobraževalni ustanovi, nudi zato enkratno priložnost.

Če se kot veroučitelj ozrem na minula leta, se pred mano odpirajo vrata in vidim, kako se je pri vas ščasoma med zagnostjo neopazno pritihotapila lagodnost, ki je porodila zanimalive oblike reakcij in tudi obnašanja. Večkrat sem v vas viden diabolične učence v bellih oblačilih, iz katerih vaš prekanjen nasmeh ni dal sluttiti nič dobrega. Večkrat ste me nedoumljivo in zaplečno gledali z vašimi svetohlinsko vedoželjnimi očmi. Mnogo bi bil na tem mestu lahko povedal, toda molk je včasih zlata vreden. Nagovorili pa smo seveda tudi tematike, ki so razburjale vaše

duhove, vabile k razmišljanju in marsikoga tudi prizadele. Vsak izmed vas je imel različne verske izkušnje, drugačno družbeno ozadje in povsem kontrarno ideološko prepričanje. Ne čudi torej, da so diskusije včasih bile kar emocionalne, a skupno smo prehodili pot in iskali vrednote, ki naj nam bi dajale moč, dobivale značaj neminljivosti in tako doobile neko transcedentno težo. V takšnih odločilnih trenutkih se vedno znova spomnimo svetopisemskega mesta, ko nas Jezus svari pred zapeljivimi preroiki in nas hkrati poziva, da naj se v življenju naslanjam na solidne fundamente. Dejansko nam kažejo izkušnje, da se svet okoli nas pogosto zatemni tedaj, ko je treba odločati o eksistencialnih vprašanjih. Posebno v tem trenutku bi potrebovali zanesljive temelje, ki naj nam bi dajali varnost in toploto. Pogosto pa se človek tipa skozi neznanke življenja, hodi ponoči z majhno žepno svetilko, s katero navadno ni zmožen osvetliti temo. Kljub temu se tipa naprej, čeprav ostane večji del okoli njega še temen. Navaja se izhajati s preprostim orodjem. Najprej meri luč na sredino in na rob poti, da jo vsaj nekoliko osvetli. Lučka razkrije zadnje luči kolezarjev, ki so pravtako na poti in mu odvzamejo strah, da ni več

sam. Razsvetli tudi table, ki mu dajo orientacijo, da ve, kje naj se odcepi in kje naj se ustavi. Preprosta in nebogljena luč mutorej razveseljuje vsaj osnovne življenjske modrosti. Luč nas usmeri, nam pomaga spoznati vodila življenja in osvetljuje reflektorje naših življenjskih nalog. In če je svetilka dosti močna, se da z njeno osvetljavo že od daleč spoznati ovinke in spremembe, da ne bi nehoti zleteli v kakšen jarek. Ena naših in vaših glavnih nalog v

življenju bo, da boste napačne prroke že zgodaj spoznali, nijhove sposobnosti zapeljevanja na- in izsvetili ter jih z racionalnimi argumenti zožili in jih naredili neučinkovite. Nujno bo, da boste spoznali trajne in nosilne vrednote bivanja in jih naredili za fundament vašega življenja. Kako prijetno je vendar, če se v trenutku pojavi še kakšna druga svetilka, ki ti daje razumevanje in daje doživljati solidarnost, kolegialnost in zanesljivost. S tem še niso odpravljeni vsi problemi, toda vse bo nekako jasneje, lažje za spoznati. Dodatni vir svetlobe namreč lahko razširja milost in blagost, človečnost in zaupanje. Želim oz. želiva vam na vaši novi poti, da boste našli mnogo podobnih svetlobnih virov, ki vam naj bi pomagali izsvetliti vašo življenjsko pot. Naj vam dajejo varnost in vam pomagajo, da boste pravočasno spoznali udarne jame, se izogibali oviram, ne da bi vas zanašalo v stranske cestne jarke. Luč naj vam brusi vid za globalne probleme našega sveta in vam širi pogled za pravčnost in človečnost v vašem posrednem in neposrednem okolju. Z vami naj rastejo spoštovanje, ljubezen, dostojanstvo, ki jih utemeljuje in nosi Bog sam. Šele skozi vas bodo postale vidne in opazne.

**Spoštovani maturantje,
starši, profesorji, častni gostje
in prijatelji!
Sehr geehrte Festgäste!**

Martin Hobel
predsednik Združenja staršev
Elternvertreter

Kot soprireditelj današnje valete Vas v imenu Združenja staršev Dvojezične trgovske akademije prav prisrčno pozdravljam na 17. slavnostni podelitvi maturitetnih spričeval.

Vsem našim pokroviteljem in sponzorjem iskrena zahvala, posebej pa še

- Mohorjevi družbi, današnjemu glavnemu pokrovitelju
- Slovenski gospodarski zvezni in
- Zvezi Bank za vsakoletno sponzorstvo te prireditve.

Zahvala tudi vsem podpornikom:

- firmi Novomatic, gospodu dir. Karlu Thoene-ju
- Posojilnici Borovlje
- Zvezi slovenskih organizacij
- Enotni listi
- Republiki Sloveniji za vsakoletno brezplačno ekskurzijo 4. razreda po Sloveniji
- Krščanski kulturni zvezi za vsakoletni knjižni dar.

V imenu Združenja staršev se zahvaljujem ravnateljici in vsem profesorjem,

ki so Vas, dragi maturantje, pripeljali do mature.

Posebna zahvala pa velja gospe prof. dr. Tatjani Feinig, ki Vas je vodila kot razredničarka in ji po tej poti želimo čimprejšnje okrevanje.

Hvala pa seveda tudi Vam, dragi maturantje, ker si valete v takšnem okviru ne bi mogli privoščiti brez Vašega truda in ekonomskoga uspeha na maturantskem plesu.

Liebe Maturantinnen und Maturanten!

Es gehen heute 13 Jahre Ausbildungszeit zu Ende, die ihr nun erfolgreich beendet habt.

Es geht aber auch die Zeit der Klassengemeinschaft zu Ende, die dem einen oder anderen einiges bedeutet hat, und nun etwas Wehmut hervorrufen wird.

Aber keine Angst, es folgen nun keine hochgestochenen und wohlgemeinten Ratschläge. Als Einstimmung auf diesen feierlichen Abend sehen wir uns nun gemeinsam euren Eröffnungstanz zum Maturaball an.

Herzlichen Glückwunsch und alles Gute auf eurem weiteren Lebensweg.

Spoštovani maturantje, spoštovani starši, spoštovani profesorski zbor!

Šolsko leto je bilo uspešno zaključeno, maturantje so si z opravljenim zrelostnim izpitom pridobili dobro podlago za nadaljnjo življenjsko pot.

Matura je pomemben mejnik na izobrazbeni poti, ki odpira različne možnosti za načrtovanje nadaljnje kariere. Nekateri se bodo morda odločili za študij izven naše zvezne dežele, drugi morda že iščejo primerno zaposlitve. Pri tej odločitvi želimo vsem posebno srečno roko. Opazno pa je, da

se mnogo izobraženih ljudi po študiju ne vrne več v domači kraj, ker ta ne nudi primerne zaposlitve ali pa zato, ker so izivi drugje bolj zanimivi in zahtevni.

Za razvoj našega domačega gospodarstva to seveda ni optimalno. Domača podjetja potrebujejo ljudi z

dobro izobrazbo, da so lahko na trgu konkurenčna in uspešna. Upamo torej, da se bo več absolventov aktivno vključilo v naše domače strukture.

Zahvaljujemo se vodstvu Dvojezične zvezne trgovske akademije tudi za dobro in konstruktivno sodelovanje v preteklih letih. Sicer letos ni bilo potrebno, kot je bilo načrtovano in dogovorjeno zaradi gradbenih del, maturitetne izpite premestiti na drugo mesto izven šolskih prostorov, mislim pa, da bi to bilo posebno doživetje za vse, tako za ma-

turate kakor tudi za profesorje. Radi smo tudi v bodoče na razpolago z našo infrastrukturo, ki smo jo v zadnjih letih še razširili.

Sodelovanje z Dvojezično zvezno trgovsko akademijo je za Zvezo Bank in za Posojilnice-Bank pomembno, ker nam omogoča vpogled v svet modернega izobraževanja mladih in kontakt do mladih in perspektivnih osebnosti. Radi smo pri tem tudi na razpolago za strokovna predavanja, za obiske in za sodelovanje pri projektih.

Maturantom želimo vse najboljše in mnogo uspeha na nadaljnji življenjski poti.

Mag. Rudolf Urban
poslovodja Zveze Bank

Drage maturantke, dragi maturanti!
Spošтовани starši, ravnateljica,
profesorice in profesorji,
drugi častni gostje!
Liebe Eltern!
Sehr geehrte Damen
und Herren!

Dr. Theodor Domej
 strokovni nadzornik
 Fachinspektor für das
 Minderheitenschulwesen

Pridružujem se čestitkam in vsem dobrim željam, ki ste jih slišali v teh urah po ustnem delu maturitetnega in diplomskega izpita. Vi in vaši starši ste si oddahnili, ko ste slišali, da ste prestali to preizkušnjo, pretežno zadovoljni so bili tudi vaši učitelji, ki so vas spremljali v letih šolanja. Veliko je govora o

trajnostnem znanju, o znanju torej, ki si ga enkrat za vselej pridobimo. Nekaj tega znanja ste si gotovo pridobili v šoli, veliko pa tudi doma in v stikih, ki ste jih imeli in jih imate v prostem času. Vsega znanja, spretnosti, kompetenc in navad, ki vam bodo v življenju koristile, si torej niste pridobili v šolskih klopeh.

Das Reife- und Diplomprüfungszeugnis ist ein wichtiges Eintrittsdokument in die Erwachsenenwelt, allerdings kein Freibrief und auch kein absolutes Schutzmittel gegen Stolpersteine. Dieses Kapitel ist abgeschlossen, nun aber beginnt eine neue Etappe. Und wie Sportler zu sagen pflegen, das Spiel fängt wieder bei Null an. Ganz so ist es aber bestimmt nicht, denn immerhin haben Sie dreizehn Schuljahre absolviert, von anderen Lebenserfahrungen einmal abgesehen.

Vedno spet se v razpravah pojavlja strah pred tako imenovanim »begom možganov«, po angleško in novonemško »Brain-drain«. V mislih imam torej odseljevanje izobraženih, talentiranih mladih ljudi iz manj razvityih regij v razvitejše dele države in sveta. Slovenski izraz se mi ne zdi najbolj primeren, ker vsaj za naš prostor velja, da ljudje niso ravno na begu. V glavnem se odločajo za začasno ali stalno bivanje drugod, kjer najdejo delo, ki jih bolj izpoljuje ali pa jim prinaša boljšo plačo. Kdo si upa braniti mladim, da si najdejo kruh kje drugje? Samo z apeli, da naj ostanejo doma, ne sprememimo tega procesa, le dobro življenjski pogoji morejo biti primerna podlaga njihovi odločitvi ostati v okolju, kjer so preživeli leta otroštva in mladosti. Po drugi strani pa je tudi res, da imajo dobro izobraženi in kvalificirani več možnosti, da si bodisi doma bodisi kje drugje ustvarijo življenje po svoji meri.

Seveda se moramo vprišati, kako bo čez deset, dvajset ali trideset let v Železni Kapli, v Selah, Borovljah, v Pliberku itd. in ne nazadnje v Celovcu, na Koroškem? Napovedi o razvoju prebivalstva, ki sta jih pred kratkim objavila Avstrijska zvezna usstanova za statistiko (»Statistik Austria«) in Avstrijska konferenca za načrtovanje prostora (ÖROK), za našo deželo in nekaj njenih okrajev niso ravno zelo pozitivne. Potruditi se bomo morali, da se naše občine vzdolž meje ne bodo praznile. Ali bo dovolj primernih in atraktivnih delovnih mest za vse, ki hočejo ostati doma in hkrati biti povezani z utripom svetovnega gospodarskega in kulturnega razvoja? Občutek imam, da je gospodarski in politični razvoj

v svetu precej negotov. Na naša skupna evropska vrata trka kriza, še neprimerno več pa imajo izzik v drugih regijah našega planeta.

A imejmo pred očmi pozitivne premike na poti k evropski integraciji. Od 1. maja letos so meje avstrijskega delovnega trga bolj na široko odprte kot dotlej. Upajmo, da bo novo stanje prineslo ljudem na obeh straneh državne meje med Avstrijo in Slovenijo mnogo pozitivnega. To more biti tudi dobra podlaga za čezmejno sodelovanje na izobraževalnem področju.

In diesem Maturajahrgang erreichte eine Gruppe das Ziel, die sich für die Fachrichtung »Sport- und Kulturmanagement« entschied. Bestimmt werden die Absolventen dieser Ausbildungsangebots Vereinen und Institutionen neue Impulse geben können. Auch das ist schließlich ein wichtiger Teil der Lebensqualität.

Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie ist ein wertvoller Bestandteil der Kärntner Bildungslandschaft. Dieses Wissen um die besondere Position und Aufgabe soll die Schule, die nunmehr 405 Maturantinnen und Maturanten zählt, mit stolzem Selbstbewusstsein zur Schau tragen. Neben allen anderen Inhalten, die für den österreichischen Schultyp der Handelsakademie charakteristisch sind, vermittelt die Zweisprachige BHAK Kenntnisse der slowenischen Sprache auf hohem Niveau. Die Zweisprachige Bundeshandelsakademie ist im Lauf der Jahre zu einer Begegnungsstätte von Schülerinnen und Schü-

lern verschiedener Erstsprachen geworden. Sie vermittelt die Botschaft, dass Sprachen ein wertvolles Gut sind, dass sie gleichrangig neben- und miteinander bestehen und dass sie wichtige Funktionen übernehmen und haben können. Zwei- und Mehrsprachigkeit im Bildungsbereich ist zweifellos ein Qualitätsmerkmal, besonders in Regionen, in denen mehrere Sprachgruppen beheimatet sind.

Prejšnji teden je praznovala dvajsetletnico javna ljudska šola 24 v Celovcu, ki je v tem času postala ljudska šola z največjim številom učencev, ki obiskujejo dvojezični elementarni pouk, jutri bo praznovala 60-letnico ljudska šola na Obirskej, ki ima letos vsega osem učencev. Obe sta bisera dvojezičnega šolstva, tako kot seveda tudi druge osnovne šole (pri čemer ne smo pozabiti na LŠ Mohorjeve, ki jo vzdržuje naš gostitelj). Stavim, da so med našimi novimi maturantkami in maturanti taki, ki so se naučili brati in pisati v eni izmed imensko naštetih ljudskih šol) in višje šole, kjer je slovenščina eden izmed učnih jezikov.

Drage maturantke in maturanti!

V trenutku, ko se prijateljsko poslavljate od svojih dolgoletnih sošolk in sošolcev, od profesoric in profesorjev, ne bi rad večal Vaše bolečine ob ločitvi. Veselite se svojega uspeha, ostanite povezani med seboj in premišljeno nadaljujte svojo življenjsko pot. Vso srečo vam želim!

**Spoštovana gospa ravnateljica,
cenjeni učiteljski zbor,
spoštovani častni gostje,
vsi navzoči,
drage maturantke
in maturantje!**

Dr. Maria Škof
podpredsednica Slovenske
gospodarske zveze

Danes je pomemben dogodek na vaši življenjski poti. Prejeli boste listino, ki potrjuje zrelost in dobro pamet. Listina, znanje in izkušnje, ki ste jih pridobili na poti do mature, bodo vaša vstopnica v poklicno življenje in do nadaljnega izobraževanja.

Spomnim se, ko sem pred 20-imi leti pravtako kot maturantka trgovske akademije prejela maturitetno spričevalo. Sploh si takrat nisem mogla predstavljati, kaj vse bom postavila na temelje, ki sem jih zgradila s pomočjo učiteljev, mentorjev, družine in prijateljev, ki so me spremljali na poti do mature. Podobno kot verjetno vi danes, se takrat tudi sama nisem preveč obremenjevala s tem vprašanjem. Vedela sem le, da želim spoznati svet, delati v tujini, spoznati druge navade. Izkušnje, ki sem jih tako nabrala, so močno oblikovalle mojo osebnost in moje delo. Čeprav je bila ta pot tudi kdaj pa kdaj kamnita, sem hvaležna, da sem smela hoditi po njej.

Drage maturantke in maturanti,
ponesite v svet svoje znanje, uporabite
ga v korist sebi in družbi, v kateri se giblje-

te. Oplemenitite ga in bodite radovedni, odkrijte in razvijajte vaše talente. Želim si, da se boste z izkušnjami vrnili spet na Koroško.

Želim vam uspešno poklicno pot. Želim vam pa tudi srečno, zadovoljno in zdravo zasebno življenje. Želim vam, da bi v trenutkih, ko sami ne bi vedeli odgovorov, imeli ob sebi ljudi, ki vas ljubeznično in z razumevanjem podpirajo. Ker je uspeh v poklicnem življenju neposredno povezan in pogojen z osebnim zadovoljstvom in srečo ter obratno, vam tudi želim, da bi vedno našli pravilno ravnotežje med njima.

**Liebe Maturantinnen und Maturanten,
sehr geehrter Lehrkörper,
liebe Festgäste!**

Es ist mir eine besondere Freude, dass ich als Vizepräsidentin des Slowenischen Wirtschaftsverbandes an der heutigen Verleihung der Maturazeugnisse an die diesjährigen Maturantinnen und Maturanten teilnehmen darf. Ich freue mich, dass auch heuer wieder 25 junge Menschen den Grundstein ihrer beruflichen Laufbahn gelegt haben. Eine fundierte Ausbildung umfasst heute auch die Kenntnis verschiedener Sprachen, ganz besonders in unserem Alpe-Adria Raum. Diese sind besonders wertvoll beim Abbau geistiger – alter – Barrieren und dienen der wirtschaftlichen und kulturellen Entwicklung. Deutsch, Slowenisch, Englisch und Italienisch sind für euch, liebe Maturanten und Maturantinnen, eine Selbstverständlichkeit. Mag sein, dass hier und da gerade die Sprache der Grund für den Abschluss eines Geschäfts, das Klären von Missverständnissen und den Erfolg sein wird.

Als Vizepräsidentin des Slowenischen Wirtschaftsverbandes bin ich überzeugt, dass gerade aus dieser zwei- und mehrsprachigen Handelsakademie T) einen sehr gut ausgebildeten Nachwuchspotential für Kärnten und den Alpe-Adria Raum hervorgeht. Deshalb möchte ich ganz besonders dem Lehrkörper für seine große Mühe danken.

**Gentile signora preside,
signore e signori,
carissimi studenti,**

È un grande piacere assistere a un momento di gioia e di successo. Avete dato l'esame di maturità e quindi avete compiuto una parte della vostra formazione professionale.

Credo che non sempre tutto sia stato facile. Magari c'erano delle materie che non vi piacevano, dei professori che – secondo voi – chiedevano troppo e compagni che erano noiosi. Nonostante tutto – siete arrivati al traguardo e spero che così continui nel vostro futuro. Non cedete agli ostacoli della vita ma affrontateli con coraggio.

Vi auguro di cuore che la vostra vita professionale e privata sia sempre di buon auspicio. In bocca al lupo a tutti e per tutto e godetevi le ferie.

Ich wünsche allen schöne Ferien. Želim vsem lepe počitnice in nam vsem danes zvečer prijetno druženje.

Drage maturalke, dragi maturanti!

Iskrene čestitke k opravljenemu zrelostnemu izpitu! Njim in svojim angažmajem v času šolanja ste svoje profesorje prepričali, da ste pravljeni na nadaljnjo študijsko pot oziroma soočiti se z izvivi poklicne poti. Priprvana sem, da se boste z veseljem in hvaležnostjo spominjali vaših šolskih let na Dvojezični zvezni trgovski akademiji.

*Dragica Urtelj
generalna konzulka Republike Slovenije v Celovcu*

Iskrene čestitke in vse dobro na vaši nadaljnji poti!

Drage maturalke, dragi maturanti!

Matura – zrelostni izpit je v vašem dosejanjem življenju gotovo pomemben korak in lep uspeh. Prisrčne čestitke!

Naredili ste korak v naslednje obdobje vašega življenja. Kurt Tucholsky je nekoč zapisal: izkušenj ne moreš podedovati, izkušnje si moraš pridobiti sam!

Pojdite v svet, oglejte si ga, svet je lep, zbirajte izkušnje, dobre in slabe in vrnite se radi domov. Nikoli pa ne pozabite svojih korenin.

*Marica Hartmann
odbornica Krščanske kulturne zveze*

Želim vam srečno potovanje!

Drage maturalke, dragi maturante, cenjeni starši in sorodniki maturalcev, spoštovani častni gostje!

*Nanti Olip
podpredsednik Enotne liste in Narodnega sveta koroških Slovencev*

Tudi jaz se rad priključujem čestitkam in dobrim željam ob opravljeni maturi in diplomi v imenu Narodnega sveta koroških Slovencev in Enotne liste. Danes je za vas dan izrednega veselja in zadovoljstva, saj ste prejeli priznanje za ves trud in delo zadnjih let, ki ste ga vložili.

Želim vam po uspešno opravljeni maturi najprej srečno roko pri izbiri nadaljnje poti v življenju, bodisi pri izbiri študija ali delov-

nega mesta, da bi v tem, za kar ste se odločili, našli izpolnitve vaših začasnih želja in življenjskih ciljev.

Izredno pa me veseli, da vas poleg uspešnih dijakov te šole zelo veliko poznam po široki vsestranski obšolski dejavnosti. Kot izredno nadarjene glasbenike, o čemer smo se lahko prepričali pri spremnem glasbenem sporednu danšnjega večera. Kot talentirane in uspešne športnike, ki se uveljavljajo na koroškem in vseavstrijskem športnem vrhu. Veliko vas poznam iz področja kulturne dejavnosti, kot odrške ustvarjalce v koroških kulturnih domovih, kot igralce ali sodelavce in pomočnike domačih društev.

Prav ta vsestranskost - poleg zelo dobre šolske izobrazbe - široka zasidranost v

strukturah koroških Slovencev v okviru obšolskega dela na kulturnem, športnem ali glasbenem področju, vas prav posebej odlikuje in smo na vas in vaše delo in uspehe zelo ponosni.

Vi ste odlikovanje za življenjsko voljo koroških Slovencev ter njihovo ustvarjalnost, tako imenovana blagovna znamka južnokoroškega prostora.

Zato vas prisrčno vabim k sodelovanju v narodni skupnosti in za narodno skupnost tako na lokalnem kot regionalnem nivoju kot tudi in predvsem na področju čezmejnega povezovanja in sodelovanja.

Želim vam v naslednjih dneh dobro mero zasluzenega oddiha po naporih, ki ste jih vložili v maturu ter obilo sreče na vaši nadaljnji življenjski poti.

*Dr. Marjan Sturm
predsednik Zveze slovenskih organizacij*

je prav tako čestital novopečenim absolventom ob uspešno upravljeni maturi.

**Cenjeni častni gostje, draga ravnateljica,
spošтовани profesorski zbor,
spošтовани starši, predvsem drage ma-
turanke, dragi maturanti!**

k.s. dr. Anton Koren
direktor Mohorjeve

V imenu Mohorjeve vam izrekam čestitke k uspešno opravljeni maturi.
Veseli me, da je letošnja slavnostna podelitev spričeval v novi dvorani Slomškovega doma
Mohorjeve, ki smo jo pravočasno obnovili za našo 160-letnico.

Dvojezična trgovska akademija in Mohorjeva gojita skozi vsa leta obstaja tesne prijateljske in poslovne vezi.

Z intervencijami pri Ministrstvu za šolstvo in pri Koroški gospodarski zbornici si je Mohorjeva prizadevala za njeno ustanovitev, saj se je kot delodajalka s 85-imi delovnimi mesti v posebni meri zavedala potrebe po gospodarski izobrazbi.

Spremljala je šolo z razvojem sodobnih gospodarskih učbenikov, s tiskom in šolskimi potrebščinami ter s sponzorstvi.

Lepo število učencev je bivalo in še biva v Slomškovem domu.

Dolgoletni predsednik Združenja staršev je bil vodja založbe Franc Kelih, ki ga je nasledil Martin Hobel.

Posebno me veseli dejstvo, da se nahaja med današnjimi maturantkami in maturanti lepo število bivših absolventov naše zasebne ljudske šole, ki je naseljena na tej lokaciji.

Drage maturantke, dragi maturanti!
Želim lep potek praznovanja in veliko uspeha na vaši nadaljnji življenjski poti!

Die Maturanten und Maturantinnen des Jahres 2011 Maturanti in maturantke leta 2011

Stoje od leve na desno / stehend von links nach rechts:

Filip Oraže, Rafael Urank, Sabrina Rabitsch, Danijel Olip, Alena Wieser, Matic Jančar, Milena Verdel, Janez Müller, Katja Koprivnikar, Tadej Bodlaj, Rebekka Ročnik, Matej Goropecnik, Yvonne Zich, Miro Müller, Verena Maurer, Luzia Sadjak, Mirjam Einspieler, Cvijeta Marković, Dejan Verdel, Michaela Božič, Jessica Travnik, David Hobel, Julia Koban, Andreja Rozman, Daniela Wutte.

Izpitna komisija z leve na desno / Prüfungskommission von links nach rechts:

prof. Dominik Kert, prof. Mirjam Zwitter-Šlemic, prof. Roswitha Wuttej, prof. Branko Kolter, inšpektor Theodor Domej, ravnateljica Maja Amrusch-Hoja, prof. Rupert Gasser, prof. Stefan Hribar.

Mirjam Einspieler
prejme zrelostno in
diplomsko spričevalo

EINLADUNG

am Freitag, dem 17. Juni 2011
um 18:30

**zur feierlichen Übergabe
der Reife- und Diplomprüfungs-
zeugnisse an die Maturantinnen
und Maturanten der Zweisprachigen HAK**

Ort: Hermagoras (Festsaal)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Klagenfurt

Musikalische Umrahmung:
Schüler und Absolventen der
Zweisprachigen Bundeshandelsakademie

Nach der Veranstaltung laden
der Hermagoras Verein Klagenfurt
die Zveza Bank / Posojilnice Bank
der Slowenische Wirtschaftsverband und
der Elternverein der Zweisprachigen HAK
zum Buffet

Wir freuen uns auf eine gemeinsame Feier

Zweisprachige Bundeshandelsakademie
Elternverein der Zweisprachigen HAK
Hermagoras Verein
Zveza Bank / Posojilnice Bank
Slowenischer Wirtschaftsverband

Anmeldungen erbeten an das Sekretariat bis zum 10.06.2011
(0463 / 38 24 00 E-MAIL: bhak-klu-zweisprach@lsl-ktn.gv.at)

um 17:30

Dankgottesdienst in der Kapelle
des Provinzhäuses der Schulschwestern
Viktringer Ring 19

VABILO

v petek, 17. junija 2011
ob 18:30

**Slavnostna podelitev spriceeval
o zrelostnem in diplomskem izpitu
maturantkam in maturantom
Dvojezične trgovske akademije**

Kraj: Mohorjeva (slavnostna dvorana)
10.-Oktober-Straße 25
9020 Celovec

Glasbeni okvir
Učenci in absolventi
Dvojezične zvezne trgovske akademije

Po prireditvi vabijo
na bife
Mohorjeva družba Celovec,
Zveza Bank / Posojilnice Bank,
Slovenska gospodarska zveza
in Združenje staršev Dvojezične TAK

Veselimo se skupnega praznovanja

Dvojezična zvezna trgovska akademija
Združenje staršev Dvojezične TAK
Mohorjeva družba
Zveza Bank / Posojilnice Bank
Slovenska gospodarska zveza

Prosimo za prijave tajništvu do 10.06.2011
0463 / 38 24 00 E-MAIL: bhak-klu-zweisprach@lsl-ktn.gv.at

um 17:30

Dankgottesdienst in der Kapelle
des Provinzhäuses der Schulschwestern
Viktringer Ring 19

Schriftliche Reife- und Diplomprüfung aus Deutsch Pisna maturitetna naloga iz nemščine

Prof. Walter Pleschounig

Wählen Sie Aufgabenstellung 1 ODER 2

Zu jeder Teilaufgabe Wörterzahl angeben

Aufgabenstellung 1

Rahmenthema:

Gelassenheit vs. Auseinandersetzung

Ob in der Schule, im Beruf, in der Erziehung oder einfach nur im Alltag – überall wird einem derzeit gern gesagt, man solle doch locker bleiben. Auch die Ratgeberliteratur setzt vermehrt auf Gelassenheit als Lebens- und Glücksrezept.

Arbeitsauftrag a): In einem Kommentar (ca. 600 Wörter) für die Ratgeberseite eines Jugendmagazins gehen Sie der Frage nach, ob der Ruf nach Lockerheit wirklich eine brauchbare Empfehlung ist oder bloß eine billige Lösung für Probleme. Sie arbeiten dabei auch erhellende Beispiele aus Ihrem Lebensumfeld ein.

Arbeitsauftrag b): Schreiben Sie für den Jahresbericht des Instituts für Europäische Glücksforschung eine Zusammenfassung (ca. 200 Wörter) des Standard-Interviews vom 17. 10. 2010 mit Peter Adler (siehe Rückseite).

Aufgabenstellung 2

Rahmenthema:

Das Geld – Segen einer Illusion?

Solange man ihm voll vertraute, machte sich niemand Gedanken über das globale Tauschmittel für fast alles. Wenn aber Banken und Staaten wackeln, grüßt auch Otto Normalverbraucher über Geld.

Arbeitsauftrag a): Eine österreichische Tageszeitung veröffentlicht in ihrer Sonderbeilage Eco regelmäßig Leserbeiträge. Zu diesem Zweck erörtern Sie in ca. 600 Wörtern die folgenden Fragen:

Wie steht es nun wirklich mit dem Geld? Ist es Segen oder ein Fluch, Ersatzreligion – oder nichts weiter als ein praktisches Tauschmittel?

Als Gedankenstoß lesen Sie unten die inspirierenden Aussagen namhafter Denker (Die Presse, 20 Juni 2010).

Arbeitsauftrag b): Auf einer Plattform einer Internet-Tauschbörse verfassen Sie als Blog – Eintrag ein Plädoyer für die Monetarisierung des Lebens. Ihr Text mit dem Titel „Geld macht frei“ umfasst ca. 200 Wörter.

Schriftliche Reife- und Diplomprüfung aus Englisch einschließlich Wirtschaftssprache Pisni zelostni in diplomski izpit iz angleščine vključno s poslovnim jezikom

Mag. Ingrid Rasinger

CASE STUDY: SEMINAR ECONOMY VS. ECOLOGY

You have been a freelancer of Global 2000 for several years and now you plan to change the structure of your organisation.

You know that Information Technology is extremely important in today's business world and the seminar "The Business Master Class" offers you the chance to learn more about this topic and at the same time to test your knowledge of English.

Task 1: Listening Comprehension (2 parts)

Task 2: Reading Comprehension: Smart Energy

Global 2000 have asked you to organize a seminar on „Emerging Countries – Economy vs. Ecology – Do these terms have to be a contradiction?“

As there will be participants from various European Asian, African and South American countries the working language will be English.

Task 3: Inquiry about hotel accommodation

Task 4: Summary of article: "Nuclear energy – Should Emerging countries Use this Technology?"

Personal Comment

Task 5: Report for the seminar documentation titled "China – the causes and consequences of global warming"

Task 6: Reply to complaints about the seminar

Reife- und Diplomprüfung aus Mathematik und angewandter Mathematik Zelostni in diplomski izpit iz Matematike in praktične uporabnosti matematike

Prof. Franz Kolter

1. Kosten- und Preistheorie

Arbeitszeit: 60 Minuten

Ein Elektronik-Konzern bietet über das Internet OUT-DOOR-HANDYS der Marke SIMCANYON an.

Der Anbieter stellt fest, dass bei einem Preis von € 49,00 pro Woche 65 Stück verkauft werden. Senkt er den Preis auf € 45,00, kann er den Absatz auf 70 Stück pro Woche steigern.

- Zeigen Sie, dass dadurch die lineare Preisfunktion $p(x) = -0,8x + 101$ festgelegt wird!
- Berechnen Sie den Erlös vor und nach der obigen Preissenkung und beurteilen Sie die Sinnhaftigkeit dieser Maßnahme.
- Der Manager des Unternehmens erhält die Aufgabe, den Umsatz zu steigern. Derzeit wird das OUT-DOOR-HANDY zu einem Marktpreis von $p = 61,00$ € abgesetzt. Soll er den Verkaufspreis des Handys anheben oder verringern? Begründen Sie Ihre Entscheidung.
- Berechnen Sie den maximalen Erlös und die entsprechende Absatzmenge!

Der Konzern stellt folgenden Zusammenhang zwischen Produktionsmenge x und den Gesamtkosten $K(x)$ fest:

$$K(x) = 0,01x^3 - 1,5x^2 + 77x + 640$$

- Ermitteln Sie die Gleichung der Grenzkostenfunktion $K'(x)$ und der Stückkostenfunktion!
- Ermitteln Sie das Betriebsminimum und die kurzfristige Preisuntergrenze!
- Ermitteln Sie das Betriebsoptimum und die langfristige Preisuntergrenze!
- Wie groß ist der maximale Gewinn? Bei welchem Preis wird er erzielt?
- Innerhalb welcher Grenzen kann ein Gewinn erwirtschaftet werden?

- Zeichnen Sie die Gesamtkostenfunktion und Erlösfunction in einem geeigneten Intervall in ein kartesisches Koordinatensystem! Welcher Bereich im Graphen kennzeichnet die Gewinnzone?

2. Trigonometrie und Finanzmathematik

Arbeitszeit:

60 Minuten Ein Reitstallbesitzer interessiert sich für ein viereckiges Grundstück mit folgenden Maßen: $AB = 100 \text{ m}$, $AD = 148 \text{ m}$, $\angle 1 = \angle BAC = 46,3^\circ$, $\angle 2 = \angle CAD = 43,7^\circ$, $\beta = \angle ABC = 98^\circ$

- Fertigen Sie eine Zeichnung im Maßstab 1:2000 mit ausführlicher Beschriftung an.
- Berechnen Sie die Fläche des Grundstückes. Der Eigentümer verlangt für das Grundstück € 400.000. Um wie viel Prozent ist der verlangte Quadratmeterpreis über dem ortsüblichen Preis von € 25/m²?

Käufer und Verkäufer einigen sich auf einen Preis von € 350.000,-. Die Eigenmittel betragen € 150.000,-, der Rest wird durch einen Kredit fremdfinanziert.

- Der Käufer erhält von seiner Hausbank am 31.3. den von ihm gewünschten Betrag. Er beginnt mit den Rückzahlungen ein halbes Jahr später. Berechnen Sie die jeweils zu Monatsende fällige Rate bei einer Laufzeit von 15 Jahren und einem Zinssatz von $i = 4,5\% \text{ p.a.}$

• Es wird vereinbart, sofort mit der Rückzahlung des Kredites zu beginnen. Um wie viele Monate verkürzt sich die Laufzeit, wenn die obigen Raten auf € 1.800,- erhöht werden.

Anmerkung: Ergebnis auf ganze Monate abrunden.

- Berechnen Sie die Höhe der letzten Zahlung, wenn die Restrate zugleich mit der letzten Vollrate beglichen wird.

• Zeigen Sie die Richtigkeit folgender Behauptung (Zinseszinseffekt): Bei beliebigem Zinssatz i ist die Verzinsungsduer bei Verhundertfachung eines Kapitals K_0 nur doppelt so hoch wie bei Verzehnfachung dieses Kapitals!

Es soll eine gerade Straße XY gebaut werden. X liegt auf AB und ist 70 m von A entfernt. Y liegt auf AD. Die Straße XY trennt ein 1500 m² großes dreieckiges Flächenstück ab.

- Zeichnen Sie den (ungefähr) Verlauf der Straße in die Grafik ein.
- Wie viel Laufmeter Zaun sind erforderlich, um die verbleibende fünfeckige Pferdekoppel einzuzäunen, wenn die Strecke BC eine Länge von 124 m aufweist?

3. Naraščanje in verjetnostni račun

Delovni čas: 60 minut

Del 1: Naraščanje:

V povprečju rastejo postrvi tako, kot je razvidno iz razpredelnice (x je starost postrvi v mesecih, $L(x)$ je dolžina postrvi v cm):

x	1	6	15	19	23	30	42
$L(x)$	4	18	30	34	36	38	39

- Prikažite te podatke kot točkovni diagram v koordinatnem sistemu. Označite osi x in y . Iz česa je razvidno, da je rast omejena? Utemeljite svojo ugotovitev.
- Rast rib lahko opišemo s funkcijo oblike $f(x) = Kx^3 - 6x^2 + 9x$. Izračunajte, da je $K = 40$ in izračunajte iz podatka (19; 34) v gornji tabeli. Dokažite, da lahko rast rib približno opišemo s funkcijo.
- Vrišite graf funkcije za prvih 48 mesecev v koordinatni sistem pod točko a).
- Utemeljite na grafu, kdaj je prirastek največji.
- Kako velike so ribe približno po enem letu?
- Kolikšna je maksimalna dolžina, ki jo lahko po tem modelu doseže odrasla riba? Utemeljite svoj odgovor.
- Postrvi lahko lovimo šele, ko so dolge vsaj 25 cm. Po koliko mesecih dosežejo ribe to minimalno velikost? Zapišite vse korake v izračunu!

Del 2: Verjetnostni račun:

V ribniku je 20% rib še manjših kot 25 cm. Teh rib zato še ne smemo uloviti, temveč jih moramo pri lovu vrniti v ribnik.

- Kolikšna je verjetnost, da je od 30 ujetih rib treba največ 3 spet vrniti v ribnik, ker so še premajhne? Uporabite za ta izračun binomsko porazdelitev!
- Ujeli ste 90 rib. Koliko rib je treba v povprečju spet vrniti v vodo, ker še niso dosegle minimalne velikosti?
- Ribe po ulovu filetirajo, prekadijo in zapakirajo. Po izkušnjah iz prakse lahko pri tem pride do dveh neodvisnih napak.

Napaka 1: pri 10% pakiranj je neto teža premajhna.

Napaka 2: 3% vseh embalaž je poškodovanih.

Kolikšna je verjetnost, da embalaža nima napake oz. da ima največ eno napako?

4. Integralni in diferencialni račun

Delovni čas: 60 minut

Določite enačbo polinomske funkcije 3. stopnje, ki ima ničli $N1(0/0)$ in $N2(3/0)$. Na mestu $x = 2$ je obračaj s tangentou $y = -3x$.

Za nadaljnje račune uporabite polinomsko funkcijo: $f(x) = x^3 - 6x^2 + 9x$

- Izračunajte ničle, ekstreme in obračaje funkcije $f(x)$.
- Narišite s pomočjo izračunanih točk graf te funkcije v primerinem intervalu.
- Premica $g(x) = x$ sekata funkcijo $f(x)$ v treh točkah. Vrišite premico $g(x)$ v graf in izračunajte koordinate vseh treh presečišč.
- Funkciji $f(x)$ in $g(x)$ oklepata dve ploščini. Izračunajte velikost teh ploščin in odkažite, da sta enako veliki.

Pisni zrelostni in diplomski izpit iz slovenščine Schriftliche Reife- und Diplomprüfung aus Slowenisch

Dr. Tatjana Feinig

Izberi temo A ali temo B.

Izdelava na računalniku, k vsakemu delovnemu nalogu pripisi število besed.

TEMA A

Obvezna enoletna socialna služba za vse namesto obveznega služenja vojske oz. civilne službe?

Po opravljenem zrelostnem izpitu oz. po zaključeni vajenški dobi so vsi avstrijski fantje obvezani nastopiti ali šestmesečno služenje vojaškega roka ali pa devetmesečno civilno službo.

V zadnjem času postajajo vedno močnejši glasovi, ki zahtevajo spremembo tega zakona.

Tako želijo nekateri politiki popolnoma odpraviti to obvezno služenje, drugi spet zagovarjajo enoletno socialno službo za vse, tako za ženske kot tudi za moške, z argumentom, da bi koristilo socialno delo tistim, ki bi ga opravljali, prav tako kot seveda socialnim ustanovam.

Delovni nalog 1:

Kot predstavnik/predstavnica letosnjih maturantov se pisno odzoveš na zgornjo temo.

Za objavo v tiskanem mediju napiši **razmišljanje** na to temo, pri čemer se lotiš argumentov **za** uvedbo socialnega leta in tudi takšnih **proti** tej zahtevi.

(Obseg: najmanj 550 besed)

Delovni nalog 2:

Napiši pismo bralcu oz. pismo bralke za koroško-slovenski časopis Novice, v katerem se odzoveš na naslednji časopisni članek. Jasno izpovej svoje stališče. (Obseg: najmanj 250 besed)

Ali je socialna služba v nasprotju s človekovimi pravicami?

Če bodo odpravili vojaško obveznost, bo to ponenilo tudi konec civilne službe kot „nadomestno vojaško služenje“. Socialni minister Rudolf Hundstorfer (SPÖ) je že predložil svoje načrte za »novo civilno službo«: Prostovoljci naj bi za omejen čas in za minimalno plačo delali v socialnih in negovalnih poklicih. Obstajajo tudi zahteve po obvezni socialni službi: Predsednik gospodarske zbornice, Christoph Leitl

dvomi, da bodo našli za Hundstorferjev model dovolj prostovoljcev. Leitl hoče obvezno šestmesečno socialno službo za 18-letne moške in ženske. Alternativno naj bi imeli možnost, da izberejo vojaščino. Mlada ÖVP zahteva šestmesečno »Avstrijsko službo« (»Österreichdienst«), ki mora biti obvezen le za moške. Pri tem naj bi lahko izbirali med vojaško in civilno službo in med službo v tujini. SPÖ in Zeleni takšne ideje odklanjajo: Obvezna socialna služba da ni uresničljiva, meni Hundstorfer. Dejansko še ni razjasnjeno, če bi takšna obvezna služba bila zakonsko uresničljiva. »Člen 4 Evropske konvencije o človekovih pravicah namreč prepoveduje prisilno in obvezno delo,«, meni ustavni strokovnjak Bern-Christian Funk. Vojaška služba pri tem ni prizadeta; prav tako ne določene »državljanske obveznosti«, pri čemer ni jasno, kaj vse sodi k temu pojmu.

Enakopravno ravnanje

»Vsekakor bi morala obvezna socialna služba zadevati moške in ženske in morala bi biti pošteno plačana«, meni Funk. Kljub vsemu je odprtvo vprašanje, če bi obvezna socialna služba obstala pred Evropskim sodiščem za človekove pravice . Heinz Mayer, Dekan Juridicuma, si »ne more predstavljati, da bi smela takšna služba trajati več mesecev. Za premostitev nujnih primerov bi lahko takšno službo načrtovali (predvidevali)«. Tudi poimenovanje kot »šolanje na socialnem področju in v socialnem vedenju« bi bilo možno, meni Mayer, »ampak tudi to pojmem koper problematično«.

Ustavni pravnik Theo Öhlinger meni, „da je to vprašanje popolnoma odprtto, da pa obstaja nevarnost, da bi Evropsko sodišče za človekove pravice takšen zakon razveljavilo.« Možnosti, da bi to ureditev že vnaprej preverili, ni, tako Öhlinger: „Evropsko sodišče za človekove pravice pa da je zelo neprečarljivo sodišče.«

Članek iz časopisa Kurier z dne 1. 2. 2011, prevedla Tatjana Feinig.)

TEMA B

Facebook - nujno potrebna internetna platforma, brez katere ne gre več

Izmenjava informacij v raznih socialnih omrežjih je postala vsakodnevna »nujna« zaposlitve večine ljudi, ki se nahajajo v njih tudi takrat, ko ne bi smeli,

npr. v službenem času ali pa med šolskim poukom. Očitno je privlačnost teh omrežij večja kot so njihove nevarnosti, pred katerimi svarijo psihologi pa tudi varovalci podatkov. Kljub vsemu se število uporabnikov stalno povečuje in nič ne kaže na to, da bi takšna omrežja izgubljala privlačnost.

Delovni nalog 1:

Preberi priloženi časopisni članek o Slovencih v spletnem socialnem omrežju Facebook.

Napiši razmišljanje na zgornjo temo, pri čemer **primerjaš pozitivne lastnosti tega medija z negativnimi.**

Priloženi časopisni članek najprej **strneš** in ga **vzameš za izhodišče.**

(Obseg: najmanj 600 besed.)

Delovni nalog 2:

Za koroško-slovenski tednik napiši komentar na temo: »**Nevarnosti socialnih omrežij za mlade**«, v katerem svariš mlade pred negativnimi lastnostmi takih platform.

(Obseg: najmanj 300 besed.)

Odprava ponavljanja razreda ob negativnih ocenah –

smiselna inovacija avstrijskega šolstva ali po-puščanje pri izobraževalnih ciljih?

Avstrijsko šolstvo – Ministrica za pouk, umetnost in kulturo Claudia Schmied želi odpraviti ponavljanje na višji stopnji in ga nadomestiti s sistemom tečajev, ki jih bo treba pozitivno opraviti vsaj do mature, v tako imenovanih modulih. Za svoj načrt ima več argumentov.

Delovni nalog 1:

Preberi priloženi časopisni članek o politični diskusiji v zvezi z odpravo ponavljanja (iz nemškega časopisa »die Presse«).

Potem napiši **povzetek** tega članka v **slovenskem jeziku.**

(Obseg: 250 besed.)

Delovni nalog 2:

Kot predstavnik oz. predstavnica letošnjih maturantov napišeš **komentar** za koroško-slovenski tednik na to temo. Jasno povej svoje stališče, pri čemer omenjaš tudi priloženi članek o praksi ponavljanja razreda oz. letnika v državah Evropske unije.

(Obseg: 200 besed.)

Moj ego je težak 500 prijateljev

Slovenci v spletnih socialnih omrežjih

Dejan Crnović

„Živjo, moje ime je Žiga in na Facebooku sem že pol leta. Ne vem, kako naj prekinem to odvisnost. Situacija je težka.“ Tako se je napol v smehu začel pogovor z enim od nekaj tisoč slovenskih uporabnikov, ki so se zadnje mesece prijavili na Facebook. To je trenutno eno najbolj priljubljenih spletnih mest, ki jih strokovnjaki uvrščajo med tako imenovana spletna mesta socialnih omrežij. Pred Facebookom je priateljskih stikov željne ljudi privabljajo že več strani. Tedanec še zdaleč niso pozabljene, a migracije na Facebook, ki smo ji bili nedavno priča, ni bilo mogoče spregledati. Facebook je v tandemu z bolj glasbeno naravnanim MySpaceom postal hkrati priložnost in grožnja za sodobno grajenje socialnih omrežij. Pred njim svari britanska informacijska pisarna, zaradi njega so padali v šolah ukori in v službah disciplinske kazni. Kljub temu število uporabnikov, tudi slovenskih, eksponentno narašča.

Formula za spletno socialno omrežje je enostavna in sploh ni nova. Vsak uporabnik ustvari svojo spletno stran, ki se imenuje profil. Na njej so uporabnikovi osnovni podatki, lahko tudi fotografija, odvisno od tega, koliko želi deliti s svetom. Na strani je tudi okence „Friends“, kamor uporabnik dodaja prijatelje oziroma znance, ki so si profil ustvarili na istem spletnem mestu. Nato z zbiranjem prijateljev gradi svojo spletno socialno mrežo. Zbirke prijateljev postanejo zbirke elektronskih naslovov in osebnih podatkov, prek katerih uporabniki ohranjajo medsebojne stike in sledijo življenjsko pomembnim dogodkom svojih znancev. Kmalu za informacijo o tem, „kaj kdo počne zdaj, ko nismo več sošolci,“ ni treba dvigniti telefonske slušalke. Zadostuje le pregled spletnega seznama „prijateljev“. ...

Vir: www.mladina.si/mladina/200750/clanek

Slomotion

Naša glavna želja je bila ustvariti projekt z vsemi dejavnostmi in tveganji, ki jih fiktivni projekti nimajo.

Odraščali smo z delovanjem v kulturnem društvu SPD Šentjanž in že od otroštva nastopali v gledaliških ter glasbenih skupinah. Zdaj smo hoteli sami organizirati prireditev. Naša ciljna skupina naj bi bili mladoletniki obeh narodnosti v Rožu.

Kmalu smo spoznali, da bi našo ciljno skupino najlaže nagovorili z rock koncertom za mladoletnike. Poleg tega takšnih prireditev na tem področju v Rožu skorajda ni. Zahvaljujoč se našim glasbenim izkušnjam, ki smo jih pridobili v slovenski glasbeni šoli in s sodelovanjem pri raznih glasbenih skupinah, imamo dobre stike s trenuto glasbeno sceno.

Hilro smo dobili podporo predsednika kulturnega društva SPD Šentjanž, s pogojem, da bodo vsi stroški kriti. Z veseljem in skrbmi zaradi financiranja koncerta smo se podali na delo.

Naša prva naloga je bila poiskati primerno lokacijo za naš koncert. S predsednikom SPD Šentjanž, Johannom Wieserjem, smo se skupaj dogovorili za kulturni dom na Bistrici v Rožu. Menili smo, da je kraj primeren za organizacijo rock koncerta, saj takih prireditev tam skorajda ni. Po tem dogovoru

smo se zmenili za datum prireditve, tj. 4. februar 2011.

Že od samega začetka smo vedeli, da brez sponzorjev ne bo možno kriti vseh stroškov. Zato smo se najprej lotili pisanja prošenj za sponzorstvo, ki smo jih napisali v nemščini in slovenščini. Sponzorje smo začeli iskatki 31. decembra 2010. Na koncu nas je finančno podprtih 17 sponzorjev, ki so nam dali na razpolago 2.446 €.

Istočasno smo s pomočjo interneta poiskali rock skupine, ki bi na koncertu nastopale. Odločili smo se za Zufallstreffer, J.O.E.L., The AVAYOU in Backstage. Poleg tega smo morali poskrbeti še za glasbeno opremo in osvetlitev. Na podlagi zahtev glasbenih skupin smo najeli profesionalno glasbeno opremo pri ALS (Austrian Light and Sound). Za osvetlitev pa smo uporabili luči, ki nam jih je dalo na razpolago društvo. Po oblikovanju in dopolnjevanju

nju plakatov, letakov in vstopnic nam je podjetje Drava natisnilo 50 plakatov, 400 letakov in 250 vstopnic. Ko je bilo vse natisnjeno, smo začeli z oglaševanjem. Plakate smo obesili v Rožu, po šolah v Celovcu in Borovljah ter v številnih lokalih. Poleg tega smo razdelili letake in začeli s prodajo vstopnic.

Med drugim smo naredili tudi kratek reklamni spot, ki smo ga objavili na YouTube.

Da bi naš koncert nagovoril tudi mladino iz Podjune in Celovca, smo poskrbeli za prevoz z avtobusom. Poleg tega smo oblikovali strani na Facebooku in na spletni strani www.spd-sentjanz.at. Tam so bile napisane vse pomembne informacije o koncertu in tudi prijavnica za vožnjo z avtobusom. Uredniki Novic in Kleine Zeitung smo poslali oglas za objavo v časopisu ter posneli intervju pri Radiu Agora.

Zadnji teden pred koncertom nas je čakalo veliko dela. S pomočjo kulturnega društva smo morali poskrbeti za pijačo, hrano, tehniko in prenočišče za glasbene skupine. Koncert je potekal brez večjih težav in naša zadnja naloga je bila izdaja računov sponzorjem. Konec končev smo dosegli skupini izkupiček 633 €.

M. Müller, J. Müller,
M. Goropečnik, 5.A

Imkerei Ročnik – Produktmanagement

Rebekka Ročnik
Projektleiterin
vodja projekta

Cvijeta Marković
Projektmitglied
članica projektne
skupine

Luzia Sadjak
Projektmitglied
članica projektne
skupine

Ihre Aufgaben:

Gestaltung der Projektmappe
Zusammenfassung in Deutsch
und Englisch
Projektauftrag in Deutsch
Kommunikation mit dem
Auftraggeber

Ihre Aufgaben:

Suche von Informationen
im Internet
Erstellung der Etiketten
Zusammenfassung in
Serbokroatisch
Projektauftrag in Slowenisch

Ihre Aufgaben:

Suche von Informationen
im Internet
Folder Erstellung
Zusammenfassung in Slowenisch
Projektauftrag in Slowenisch

Unser Auftraggeber war die Imkerei Ročnik, ein mittelgroßer Familienbetrieb.

Vonseiten des Auftraggebers bekamen wir reichlich Informationen über die Bienenwirtschaft sowie über die Bestimmungen und Richtlinien bei der Erstellung von Etiketten. Auch auf unsere zahlreichen Fragen erhielten wir bereitwillig Antwort und bekamen einen Einblick in die Welt der Bienen.

Unser Ziel war es Etiketten zu erstellen, die alle ein einheitliches Muster aufweisen und somit von den Kunden sofort erkannt werden können. Der Folder sollte sowohl informativ sein und auf die breite Produktpalette eingehen als auch auf den Werdegang der Imkerei.

Mit der Projektarbeit begannen wir im September, obwohl wir bereits Ende Juni wussten, was

wir machen wollten. Somit hatten wir schon den ganzen Sommer über Zeit, über die einzelnen Bereiche unseres Projekts nachzudenken und nachzuforschen. Auch hatten wir die Gelegenheit aktiv in der Imkerei mitzuarbeiten.

Anfang September trafen wir uns mit Herrn Ročnik um mit ihm über unser Vorhaben und der Realisierung dieses zu sprechen. Auch erhielten wir Informationen und Bücher, die uns bei der Ausarbeitung der betriebswirtschaftlichen Themen sehr geholfen haben.

Mit den benötigten Informationen konnten wir nun mit der Gestaltung der Etiketten und des Folders beginnen. Nach Probe drucken, Verbesserungsvorschlägen und Korrekturen von Herrn Ročnik gelang es uns sehr gut, das Layout der Etiketten einheitlich und den Folder inter-

essant zu gestalten.

Ein weiteres Projektziel war die Berechnung des Break-even-Points der Imkerei. Dabei konzentrierten wir uns vor allem auf den Verkauf von Honig. Da man für die Berechnung einige Daten wie zum Beispiel variable Kosten, fixe Kosten als auch einen Deckungsbeitrag braucht, mussten wir uns mit der Finanzierung eines landwirtschaftlichen Betriebs auseinandersetzen. Durch die Projektarbeit erhielten wir einen tiefen Einblick in die Bienenwirtschaft und die Biene an sich. Obwohl es teilweise ziemlich anstrengend war, die Vorstellungen von Herrn Ročnik in Bezug auf die Etikettengestaltung in die Tat umzusetzen, sind wir doch froh, durchgehalten zu haben.

R. Ročnik, C. Marković,
L. Sadjak, 5.A

GET-Inženiring

Schon Mitte März wurde das Thema „Maturaprojekt“ erstmals angesprochen.

Zuerst musste man sich in Teams aufteilen und für uns, Katja und mich, war sofort klar, dass wir zu zweit ein Projekt machen wollten. Wir sind schon seit fünf Jahren sehr gut befreundet und verbringen viel Zeit miteinander. Jede kennt die Andere sehr gut und dadurch sind wir vielen Streitigkeiten sofort aus dem Weg gegangen. Obwohl es manchmal sehr angespannte Situationen gab, haben wir sehr gut zusammen gearbeitet. Sogleich war auch klar, dass wir mit der Firma „Get inženiring d.o.o.“ zusammen arbeiten wollen. Wir überlegten sehr lange und sehr genau, welches Thema wir bearbeiten wollten.

Danach versuchten wir die Bilanz und Gewinn- und Verlustrechnung zu vereinfachen. Nach einigen mühseligen Stunden gelang es uns aus diesen Daten die Kennzahlen zu berechnen. Vom Ergebnis waren wir sehr erstaunt, weil so Manches von der Theorie, die wir in der Schule gelernt haben, abweicht.

Für uns war es wichtig, auch den Prozess in unserem Projekt zu erklären, da wir uns sicher waren, dass auch unsere Mitschüler noch nicht viel darüber wissen. Das Unternehmen ließ uns bei vielen Dingen freie Hand. Sie waren uns eine große Hilfe und versuchten uns so

schnell wie möglich die gewünschten Informationsblätter auszuhändigen.

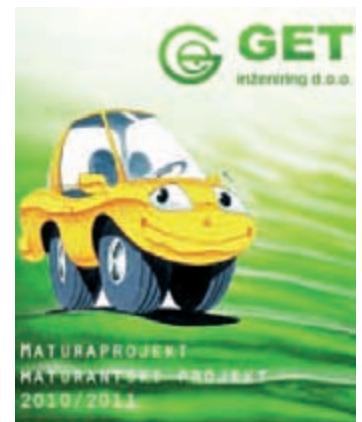
Erst im September fingen wir richtig an, für das Projekt zu arbeiten und nach anfänglichen Startschwierigkeiten kam es immer mehr ins Rollen. Zuerst suchten wir Informationen über das Unternehmen und den Verschrottungsprozess zusammen, die Geschäftsleitung war uns dabei eine große Hilfe.

Wie kalkulierten wie viel an Einnahmen und Ausgaben durchschnittlich bei einem Auto anfallen und waren vom Ergebnis sehr geschockt, wenn man bedenkt, dass ein unsachgemäßes Wegwerfen von Autos erhebliche Konsequenzen für die Umwelt bedeuten.

Danach versuchten wir die Bilanz und Gewinn- und Verlustrechnung zu vereinfachen. Nach einigen mühseligen Stunden gelang es uns aus diesen Daten die Kennzahlen zu berechnen. Vom Ergebnis waren wir sehr erstaunt, weil so Manches von der Theorie, die wir in der Schule gelernt haben, abweicht.

Zuletzt beschäftigten wir uns mit der Aufgabe einen Werbeflyer zu kreieren.

Zu allererst suchten wir Werbeflyer von anderen Firmen und untersuchten sie auf Gemeinsamkeiten. Diese Aufgabe stell-

te sich als leichter als gedacht heraus. Der nächste Schritt war jedoch umso schwieriger.

Leider kennt sich keine von uns gut mit dem Bildbearbeitungsprogramm Photoshop aus, daher mussten wir uns einige Zeit mit diesem Program beschäftigen und einfache Grundlagen wiederholen.

Das Sammeln von Ideen für die Flyer war sehr unterhaltend, da uns die verrücktesten Ideen einflielen, die wie leider nicht in die Tat umsetzen konnten.

Nachdem wir uns für zwei entschieden hatten, begannen wir sie umzusetzen. Mit dem Ergebnis sind wir beide zufrieden.

Wenn wir jetzt zurück blicken, wie viel Stunden wir an diesem Projekt gesessen haben und wie schwer es manchmal war es uns beiden recht zu machen, erinnern wir uns auch an viele lustige Momente mit der Geschäftsleitung und in unserem Team.

Y. Zich, K. Koprivnikar, 5.A

Radio HIT

Preden sva začela s pripravami na maturantski projekt, sva se morala odločiti, katero podjetje bova opisala.

Odločila sva se za Radio Hit zato, ker je Tadejev stric Stane Cencelj direktor te radijske postaje in tako sva imela to ugodnost, da sva že celo ekipo Radia hit poznala in sva veda la, kako to podjetje obratuje. Postavila sva si cilj, da narediva anketo o zadovoljstvu poslušalcev Radia hit, da si ogledava Radio hit in kako deluje v praksi snemanje najine lastne oddaje. S tem, da sva posnela od-

dajo, sva morala narediti tudi letak, da to oddajo lahko oglašujeva. 15. 10. 2010 je bil najin prvi obisk Radia hit, kjer sva kot gosta lahko zasledovala, kako Radio hit obratuje in kakšne funkcije imajo zaposleni v tem podjetju. Tam sva tudi začela s pripravo na snemanje oddaje ter se stavljanja ankete. Vprašala sva sodelavce, če bi radi oni postavili kakšno vprašanje anketirancem. Nato sva to anketno porazdelila v okolici Domžal. To je trajalo približno en teden, nakar sva naredila povzetek ankete, ki sva ga razdelila tudi

T. Bodlaj,
A. Wieser, 5.A

sodelavcem Radia hit. Priprave na snemanje oddaje so trajale en mesec in nato smo se z Radiom hit zmenili za termin in posneli oddajo. Snemanje oddaje ni trajalo dolgo. Naredila sva še letak, ki naj bi oglaševal najino oddajo, z imenom "Saturday night party". Letak sva obdelovala s programom Adobe Photoshop. Tadej in jaz sva zelo zadovoljna s svojim delom. Ugotovila sva, da sva dobro sodelovala, kar je zelo pomembno za timsko delo.

Koncept trženja zdravilišča Železna Kapla

Kakor vsako leto, je tudi letos peti letnik moral izdelati projektni nalog v okviru predmeta PMPA pod vodstvom gospe prof. mag. Johanne Isop, ki je nama pomagala spraviti vse najine ideje na papir. V projektni skupini sva bili Andreja

Rozman in Daniela Wutte. Po začetnih težavah z gospodom ravnateljem Wolfgangom Rieglerjem nam je na koncu le še uspelo sodelovanje z zdraviliščem v Železni Kapli, s pomočjo gospoda Alexanderja Döllerja, ki je naju podpiral v vseh zadevah in nama dajal potrebne podatke.

Prva naloga je bila napisati projektni nalog ter razdeliti delo. Ko sva zbrali dovolj podatkov o tej temi, sva bolj točno izdelali nekatere teme o podjetju Zdravilišče v Železni Kapli: razvoj podjetja, team zdravi-

lišča v Železni Kapli in turizem. Najin projektni nalog vsebuje izdelavo SWOT-analize in povpraševanje gostov. Prišli sva do zanimivih rezultatov. Izdelali sva tudi gospodarska ozadja, kot npr. d.o.o. (družba z neomejeno odgovornostjo), družba z omejeno odgovornostjo in Co KG, davek od dobička in registracija podjetja. Poleg tega sva se ukvarjali s terapijami in z letakom. Ob koncu pa sva izdelali prezentacijo o zdravilišču Železna Kapla.

Andreja Rozman in
Daniela Wutte, 5.A

Berufs- und Studieninformationsmesse 2010 – BeSt

Stojnico DTAK obišče predsednik Koroškega deželnega sveta, mag. Walter Ebner. Den Stand der Zweisprachigen BHAK bei der Berufs- und Studieninformationsmesse 2010 besuchte auch Landesschulratspräsident Mag. Walter Ebner.

Informacijski sestanek dijaškega zastopstva

7. februarja 2011 smo v predmetu BPQM (prof. Petschnig) skupaj s 3.B letnikom organizirali informacijsko predstavitev dijaškega zastopstva. Moderacijo projekta je vodil šolski zastopnik dijakov, učenec 3.A letnika, Marco Trampusch. Tematika srečanja je bila, kako se informirati o pravicah in pravilih šolarjev in dijakov. Povabili smo tudi deželno zastopnico dijakov, gospo Mateo Brčino, da nam to temo na razumljiv na-

čin pojasni. Na predavanje so bili povabljeni tudi vsi zastopniki razredov trgovske akademije. Srečanje je bilo zelo informativ-

no in dijaki so bili zelo zadovoljni, saj so izvedeli veliko koristnih informacij.

Kristian Kreling, 3.A

Kvalitativni poslovni načrt je polovica uspeha!

Tudi letos so imeli učenci četrtega letnika v predmetu „Projektni menedžment“ (PMPA) nalogo izdelati poslovni načrt za fiktivni vstop v samostojnost podjetništva.

Začeli smo letos že meseca oktobra z impulznim predavanjem davčnega svetovalca mag. Klokarja, ki je učence seznanil s primeri učnih načrtov iz vsakdanje prakse.

Dne 3. 3. 2011 smo nato priredili – že tretjič - na Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu „Dan mladih podjetnikov“. Učenci

4.A in 4.B razreda so v obliki delavnice imeli priložnost, preveriti svoje znanje z vidnimi eksperti iz prakse (mag. Herwig Draxler, Gospodarska zborni-

ca, mag. Harald Baier, Kärntner Sparkasse, mag. Alfons Boschitz in Anton Olip, Davčni urad in Jakob Stromberger, Trend Products). Po kratkih uvodnih predavanjih smo začeli z delom in učenci so soočili eksperte s poslovnimi načrti, ki so jih izdelali v predmetu „Projektni menedžment (PMPA)“.

Tu je prišlo do marsikatere poučne izkušnje in konec koncev do ugotovitve, da je začetek vedno zelo naporen in je potrebno veliko truda in optimizma do končnega uspeha.

TAKEO GmbH –
Wunschagentur – Agencija želja
ReadnPrint – Online Print

Skischule Alpenland GmbH –
Smučarska šola Alpenland

Wohlfühl GmbH

FIT & Well – Fiziocenter

MSM – Sprachreisen GmbH –
Jezikovna potovanja

GRAVE SOUND GmbH –
Music Bar

Liberté GmbH –
Potovalna agencija za mlade

Give a Smile GmbH –
Otroški vrtec za prizadete

WEDDING-CATERING OG –
Catering servis

K-CLUB GmbH – Disco

PGL – Trgovina meda vsake vrste

Prof. Helmut Petschnig
Prof. Dominik Kert

Projektvorstellung STW / predstavitev projekta STW

V sklopu tega projekta se je naša skupina odločila za temo STW, torej mestni avtobusni promet. Veliko se je spremenilo z novim voznim redom, ljudje se ne spoznajo in se razburajo, toda STW hoče s tem varčevati in znižati stroške.

Ker smo učenke in se to tiče tudi nas, hočemo s tem projektom pokazati možnosti in ideje, kako to situacijo lahko sprememimo v pozitivno smer.

Jedem ist die aktuelle Problematik der neuen Busfahrpläne bekannt. Daher haben wir uns im Rahmen dieses Workshops, welcher von Herrn Hermann Daniel veranstaltet wurde, für das Thema STW-Stadtwerke entschieden und uns damit auseinandergesetzt. Es hat sich vieles verändert, Leute kennen sich nicht mehr aus und viele wissen oder erkennen nicht den Sinn dieser Veränderungen. Versprochen wurden bessere Abfahrtszeiten und bessere Verbindungen, aber wann das geschehen wird, ist allen noch ein Rätsel.

Im Workshop sprachen wir über Innovationen und die besten Techniken, wie man etwas verbessern und neue Ideen verwirklichen kann. Wir entschieden uns für destruktives Brainstorming und kamen zu vielen negativen Aspekten, Argumenten und in der Folge zu Verbes-

serungsvorschlägen. Da es uns auch betrifft und wir noch einige offene Fragen hatten, kamen wir letzten Endes zum Entschluss. Mitarbeiter und Zuständige für diese Änderungen einzuladen, um mit ihnen über diese Sachen zu diskutieren und ihnen unser Projekt vorzustellen.

Es war ein Schock für viele, die wie jeden Tag zu einer Bushaltestelle gingen und erkennen mussten, dass diese Bushaltestelle nicht mehr existiert und verschoben oder sogar gestrichen war. Wahrscheinlich müssen manche, die in der Stadt leben, mit dem Auto zum Bus gefahren werden oder die Eltern fahren ihre Kinder lieber alleine in die Schule, weil man ja jetzt in Klagenfurt fast eine dreiviertel Stunde zur gewünschten Stelle braucht.

Dazu kommen neue Busnummern, die überhaupt nicht mehr den alten Nummern gleichen, da kann es einem schon passieren, dass man in den falschen Bus einsteigt und nicht zum richtigen Ziel kommt.

Uns ist aufgefallen, dass große Umwege gemacht werden und daher viel mehr Zeit in Anspruch genommen wird. Viele Busse sind wegen der schlechten Verbindungen so überfüllt, dass man meistens nicht mehr hineinkommt und dann in der Kälte auf den nächsten Bus warten muss, der erst in einer

halben Stunde kommt. Es gibt in der Rush Hour, wie zum Beispiel in der Früh, noch immer zu wenig Busse, die die immer mehr werdenden Schüler zu ihren Schulen bringen.

Lösungsvorschläge

Vielleicht wäre es eine Verwirrung, jetzt alles zu ändern, aber man könnte wenigstens die alten Abfahrtszeiten einführen und die Umwege ein bisschen verkürzen oder gar die gestrichenen und verschobenen Buslinien wieder annehmen. Wenn man aber schon einmal so eine Änderung plant, sollten die Fahrgäste nicht einfach so ins kalte Wasser geschmissen, sondern langsam darauf vorbereitet werden.

Wichtige Durchsagen, Verspätungen und Informationen sollte man im Bus durchsagen, dass jeder informiert ist. Und auch genaue Umsteigemöglichkeiten sollte man durchsagen, nicht nur: „Umstieg ist in alle Fahrtrichtungen möglich“. Es ist ja schon ein Fortschritt, dass jeder Bushaltestellename durchgesagt wird.

Auf den Info-Screens könnte man einen Stadtplan installieren, der den genauen Standort des Busses anzeigt und auch wichtige Informationen, wie kleine Verspätungen und den Grund dafür.

Angelika Kos, 4.B

Sodelovanje pri pomoči samostojnim inovatorjem

Projekt, ki si ga je zamislil avstrijski strokovnjak za inovacije prof. Hermann Daniel, se je 31. maja v Celovcu uspešno začel s predstavitvijo izumov dvajsetih slovenskih inovatorjev.

Slovenski inovatorji so se z veseljem odzvali povabili k projektu, katerega namen je pomoč tako avstrijskim kot slovenskim inovatorjem pri iskanju partnerjev, investitorjev ali proizvajalcev za njihove izume v Avstriji, Sloveniji ali drugih evropskih državah. K sodelovanju je Hermann Daniel povabil različne avstrijske strokovnjake – svetovalce na področju tehnološkega transferja, Dvojezično zvezno trgovsko akademijo iz Celovca, pred kratkim ustanovljeni Klub inovatorjev iz Beljaka in edino Slovensko združenje samostojnih inovatorjev ASI.

KDO SO SAMOSTOJNI INOVATORJI

Samostojni ali neodvisni izumitelji so inovatorji, ki ne izumljajo v okviru podjetij ali javnih raziskovalnih organizacij (inštitutov in univerz), temveč sami. Gre torej za posameznike – zaposlene, upokojence, študente, brezposelne ... – ki izumljajo predvsem v svojem prostem času v svojih lastnih delavnicah, nekateri med njimi pa so tudi lastniki mikro podjetij. Lah-

ko bi jim šaljivo rekli tudi »garažni izumitelji«. Zanimivo je, da je še dobrej 100 let nazaj področje inovacij skoraj v celoti pripadalo takšnim garažnim izumiteljem. Genialni posamezniki, kot sta Edison in Tesla, so s svojimi izumi spreminali svet. Pred stotimi leti so recimo v ZDA kar 80% patentnih prijav podali posamezniki, le 20% pa gospodarske družbe. Danes je stanje ravno nasprotojno. Inovacije se vse bolj razvijajo v okviru razvojnih oddelkov

in laboratorijev velikih družb, ki zaposlujejo na tisoče doktorjev znanosti in inženirjev. In vendar garažni inovatorji še vedno ostajajo pomembna in številčna skupina. Tudi danes prijavijo od 40 do 10% patentov (odvisno od države) glede na ostale udeležence v patentnem sistemu – podjetja in javne raziskovalne organizacije. Zanimivo je tudi, da celo nekatere najbolj sodorne raziskave kažejo, da so majhni inovatorji še vedno

zmožni ustvariti bolj radikalne, bolj prelomne izume od podjetij. Po svoje je razumljivo, zakaj je tako.

Če vzamemo recimo tipičen patent neke multinacionalke, za katerega vsak dan na televizijski vidimo reklamo »Inovacija iz ...!«, bomo nazadnje ugotovili, da bistvo te inovacije ni nič drugega, kot da so sestavine v kozmetičnem izdelku v nekoliko drugačnih razmerjih. Če po drugi strani vzamemo tipičen izum nekega posameznika, kot je »obešalo za paličaste pripomočke za hojo«, ki ga je izumil slovenski Alojz Tomažin in se pred kratkim z nekim avstrijskim podjetjem dogovoril za njego-

vo proizvodnjo, pa gre za v celoti nov izdelek, ki ga doslej še

ni bilo, ne glede na to, kako preprost je.

ZAKAJ SAMOSTOJNI INOVATORJI POTREBUJEJO POMOČ

Ne glede na to, kako odlične izume imajo, pa žal zelo majhno število izumov samostojnih inovatorjev zaživi v obliki končnih izdelkov na trgu, po nekaterih ocenah celo manj kot 1%. Med 200 člani slovenskega združenja ASI sta recimo v letu 2010 samo dva uspela prodati svoj patent, devet pa jih je ustanovilo lastna podjetja za proizvodnjo inovacij (ali bodo pri tem uspešni, pa bo pokazal čas).

Razlogi, da je realiziranih inovacij te skupine tako malo, so seveda povsem drugačni, kot je pogosto, vsaj v Sloveniji, slišati očitek »da inovatorji očitno ne delajo tržno zanimivih izumov, saj če bi bili zanimivi, bi se že zdavnaj prodali«. Izumi, ki so zares novi (še ne obstajajo in do tistega trenutka še niso patentirani) in industrijsko uporabljeni, so načeloma vedno tržno zani-

mivi. Inovacije inovatorjev posameznikov se pogosto rodijo iz njihove potrebe, ko naletijo na nek problem, vendar ne najdejo izdelka na trgu, ki bi ta problem reševal. Toda nekateri izumi so lahko tudi npr. »pred časom« in so takrat, ko so se začeli množično uporabljati, inovatorjem že potekle patentne pravice, tako da niso imeli nič od njih. Drugih iz takšnih ali drugačnih razlogov gospodarske družbe niso hotele uporabljati zaradi različnih interesov. Značilen primer so različni alternativni pogoni avtomobilov, ki so bili že zdavnaj izumljeni, vendar šele v zadnjem času prihajajo na trg.

Najbolj pogost razlog pa je povsem preprost: nek posameznik je večinoma z lastnimi sredstvi, ki si jih odtrga od plače ali pokojnine, še zmožen razviti neko idejo do delujočega prototipa, jo patentirati, potem se pa finančno izčrpa. Sam nima sredstev, da bi odpril podjetje in začel s proizvodnjo, pogosto

pa tudi talenta za podjetništvo nima, saj so le redki inovatorjilahko istočasno tudi dobrí podjetniki. Takšni si torej želijo, da bi našli nekega drugega proizvajalca, podjetje, ki ima proizvodne zmogljivosti, da bi lahko inovacijo serijsko izdelovalo. Tako se s prototipom pod pazduho napotijo od vrat do vrat po podjetjih, ta pot pa se večinoma bolj klavrnokonča z znamenitim stavkom: »Vas bomo že kontaktirali.« Želenega klica namreč skoraj nikoli ni.

INOVATORJI RAZOČARANI NAD PODJETJI, PODJETJA NAD INOVATORJI

Lansko leto je Institut IRSA pod vodstvom mag. Darke Podmenik izvedel poglobljeno raziskavo na vzorcu 15 članov združenja ASI. Eno od vprašanj je bilo tudi to, kako inovatorji ocenjujejo sodelovanje s slovenskimi podjetji. Kar 10 jih je sodelovanje ocenilo zelo sl-

bo. Med razlogi so navajali nezanimanje podjetij za slovenske izume, zamerijo jim takojšnje zavrnitve, ko so se obrnili nanje za morebiten odkup patentja, navajajo tudi premajhno znanje managerjev glede ocenitve tržnega potenciala izuma, njihovo pomanjkanje tehničnega znanja in vzvišen odnos podjetnikov do inovatorjev. Pravijo, da je prav (premajhno) sodelovanje s podjetji najbolj boleča plat slovenskega inovatorstva. Samo trije inovatorji v raziskavi so sodelovanje s slovenskimi podjetji ocenili pozitivno, dva pa sta navedla, da sodelujeta predvsem s tujimi podjetji.

Seveda, če po drugi strani poslušamo kakšne predstavnike večjih slovenskih podjetij, na katere se obračajo inovatorji, pa ti trdijo, da inovatorji pridejo na razgovor popolnoma nepravljeni, da izuma ne znajo primerno predstaviti, ne znajo odgovoriti na različna ključna vprašanja in da jim celo ponujajo izume, ki niso v nobeni po-

vezavi s proizvodno usmeritvijo podjetja. Eden naj bi na primer na družbo, ki proizvaja dele za avtomobilsko industrijo, prinesel pokazat nek mehanizem za pisarniški stol. Poročali pa so tudi že o inovatorju, ki je na razgovor prišel pijan. Resnica, kdo je kriv za slabo sodelovanje, je tako verjetno nekje vmes, dejstvo pa je, da če izum ni ustrezno predstavljen, še ne pomeni, da gre za neperspektiven izum. Inovatorji sami priznavajo, da bi bilo veliko bolje, kot da sami kontaktirajo podjetja, da bi to namesto njih počel nek posrednik, usposobljen tržnik za izume. V Sloveniji sicer obstaja nekaj pisarn za tehnološki transfer, ki zaposlujejo ustrezne strokovnjake, vendar so namenjene zlasti pomoči pri prenosu izumov iz javnih raziskovalnih organizacij v gospodarstvo. Za samostojne inovatorje praktično ni na voljo nobene pomoči, razen v okviru združenja ASI, ki pa tudi nima dovolj sredstev že za to, da bi

zaposlil le enega tržnika, kaj šele ekipo sedmih, za kolikor obstaja ocena, da bi jih pri bazi 100 izumov potrebovali, da bi v enem letu uspešno unovčili sedem od teh stotih izumov.

KORAK NAPREJ – ZAMISEL PROFESORJA DANIELA

Tako v Sloveniji kot v Avstriji so samostojni inovatorji s strani držav zelo slabo podprtta skupina, saj kot fizične osebe ne morejo kandidirati na nobenem javnem razpisu. Povsem drugače je recimo na Finskem, kjer imajo posebno fundacijo, katere namen je pomoč prav tej skupini. Dokler bo tako, si je pač treba pomagati na drugačne načine, tudi z veliko vloženega prostovoljnega dela, saj se s tem, ko odlični patentni inovatorjev odmirajo, ne da bi bili kdaj uporabljeni, nedela škoda le njim samim, temveč tudi gospodarstvu in posledično državama.

Felix Wieser, predsednik upravnega odbora Zveze Bank

Dvajset slovenskih izumiteljev je tako 31. 5. 2011 na sedežu Zveze bank v Celovcu, ki je bila gostiteljica dogodka, predstavilo svoje izume zbranim dijakom, svetovalcem in investitorjem. Inovatorji so najprej doživeli prisrčno dobrodošlico s strani ravnateljice Dvojezične trgovske akademije mag. Ma-je Amrusch-Hoja in predsedni-

ka upravnega odbora Zveze Bank, Felixja Wiesera.

Zelo jih je razveselil tudi glasbeni vložek, saj je eden od dijakov zaigral na harmoniko Valentina Zupana, ki je kot inovator že dolgoletni član ASI. Vsem predstavitvam izumov sta pozorno prisluhnila tudi direktorica Slovenske gospodarske zveze mag. Marina Einspieler-Siegert

in direktor Zveze Bank mag. Rudolf Urban.

V nadaljevanju projekta bodo avstrijski strokovnjaki izmed predstavljenih izumov izbrali nekaj po njihovi oceni najbolj perspektivnih, dijaki zadnjega letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije pa bodo po napotkih strokovnjakov zanje pripravili poslovne načrte ali tržne analize, kar jim bo lahko koristilo tudi kot praktična izkušnja pri šolanju.

S pomočjo teh analiz bodo avstrijski svetovalci začeli vzpostavljati stike s podjetji, ki bi jih zanimal odkup patenta ali družačno sodelovanje z inovatorjem.

Če bo končni rezultat projekta vsaj ena slovenska ali avstrijska inovacija, prenesena v gospodarsko družbo v Avstriji ali Sloveniji, bomo gotovo vsi skupaj s tem veliko pridobili.

Ana Hafner

Dominik Kargl, 4.A

... tudi filmske kamere niso manjkale ...

Vključevanje mladih v čezmejne gospodarske procese

Z velikim zanimanjem sem se udeležila posvetu z naslovom: Vključevanje mladih v čezmejne gospodarske procese v Ljubljani, dne 17. maja 2011, katerega organizator je bil urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Posvet je eden izmed projektov za leto 2011 in je izvedbeni dokument Strategije Vlade RS o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in avtohtono slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah do leta 2022. Namen projekta je okrepliti sodelovanje vseh pristojnih inštitucij v Sloveniji in v sosednjih državah smoteno uporabo obstoječih inštrumentov (državna sredstva, evropski projekti čezmejnega sodelovanja, ipd.) ter s koordinacijo nepovezanih subjektov in dejavnosti, ki se jih da zliti v učinkovitejšo celoto.

Dejstvo je, da na področju vključevanja mladih v čezmejne gospodarske procese nastopajo neizkorisčene možnosti in izzivi, tako za slovenske narodne skupnosti kot tudi za Republiko Slovenijo. Vemo tudi, da skupni gospodarski interes v prostoru, kjer živi avtohtona narodna skupnost v obmejnih območjih v Sloveniji do sedaj niso povsem uveljavljeni. Projekti naj bi pripomogli k učinkovitejšemu napredku pri uveljavljanju in iskanju novih priložnosti

zaposlovanja v širšem čezmejnem prostoru ter pri splošnem spodbujanju čezmejnega poslovanja in sodelovanja.

Na posvetu, katerega sem se udeležila, so razni gospodarski dejavniki orisali obstoječe stanje, probleme in izzive na področju zaposlovanja ter priložnosti, ki bi jih bilo dobro izkoristiti. Nato je sledila strokovna razprava s predstavniki ministrstev, gospodarskih združenj, agencij, izobraževalnih inštitucij, znanstveno raziskovalnih inštitutov iz Slovenije in iz sosednjih držav.

Moj prispevek je bil v smislu predstavitev Dvojezične trgovske akademije. Na kratko sem orisala nastanek in 21-letni obstoj šole, njen pomen in vlogo. Predstavila sem številne projekte naše šole, ki so se odvijali v Sloveniji in doma, kljub finančnim težavam. Večina projektov je nastala predvsem ob veliki angažiranosti in idealizmu profesorjev ter dijakov naše šole.

Prof. Tanja Voggenberger

Eine kreative, innovative Schule, gibt es sie?... Ja, es gibt sie!

Das Motto: „Der eigentliche Zweck des Lernens ist nicht das Wissen, sondern das Handeln.“ von Herbert Spence (1820-1903, engl. Philosoph u. Sozialwissenschaftler)... stimmt im Zusammenhang mit der Zweisprachigen Handelsakademie in Klagenfurt. Jedoch warum ist gerade diese Strategie so wichtig?

Denn bei vielen Menschen haben Schulen üblicherweise das Image verstaubt zu sein und ein Lehrpersonal zu haben, das sich hinter Büchern und Skripten versteckt, ja, der Einfachheit halber, lineares Denken und damit einen Tunnelblick fördert. Der Bezug zur Praxis dieser Personen bestünde, so behaupten sehr böse Zungen, nur in der Pause - nämlich beim Verzehren der Jause! Des Weiteren seien Wirtschaft und Innovation Begriffe, über die man zwar trefflich diskutieren kann, wenn man es kann. Dass es auch völlig anders geht – ganz anders – dies bewies die Zweisprachige Handelsakademie in Klagenfurt mit ihrem sehr starken Engagement in den

Bereichen Innovation und Kreativität.

Die SchülerInnen der 4. Klassen haben sich nach einigen kurzen Kreativ-Workshops, in denen sie diverse Kreativitätstechniken kennen lernten, dann der Lösung von Problemen ihrer eigenen Wahl zugewandt.

Nachstehend befindet sich ein kurzer Auszug der gewählten Themen - mit den jeweils angewandten Kreativitätstechniken:

- Marketingkonzept für die HAK mit „Synectic“ – sie ist sicher eine der schwierigsten Kreativitäts-Technik von allen – die Ergebnisse waren interessant und auch überraschend gut – sie haben aber vorerst nur für die Schule eine Bedeutung

- Die Busplansituation der Stadt Klagenfurt wurde mit „negativem Brainstorming“ bearbeitet – die End-Präsentation erfolgte nicht nur unter Anwesenheit der zuständigen Stadtwerke-Manager, sondern auch des ORF's – das Projekt wurde in der Folge als ausführlicher Fernsehbeitrag gebracht.. – Es wurden u.a. diverse Busgäste-Befragungen durchgeführt – auch diese Ergebnisse flossen in das Projekt ein. Die Stadtwerke sagten auch zu, in Zukunft auf die Gruppe wie-

der zuzukommen. (Die gesamte Organisation der Präsentation übernahm die Gruppe selbst). Das Engagement der Arbeitsgruppe war, wie erkennbar, sehr groß

Dieses starke Engagement veranlasste uns, dass der Kontakt mit dem Verein „inovatorski – center“ in Kamnik, Fr. Ana Hafner, (<http://www.center-asi.si>) aufgenommen wurde. Das positive Ergebnis war, dass 20 slowenische Erfinder in der Zveza-Bank in Klagenfurt den Schülern ihre Erfindungen erfolgreich präsentierten (Bildbericht unter <http://www.center-asi.si/ASI-Uvodna-stran.html>). Anwesend waren u.a. das ORF – Fernsehen, das slowenische Fernsehen und der slowenische Wirtschaftsverband.

Die Schüler werden aus den Präsentationen der Erfinder jene Projekte auswählen, die sie besonders interessieren und mit den Erfindern bzw. evtl. Beratern gemeinsam daran zielorientiert die betriebswirtschaftlich offenen Punkte (Konkurrenzanalyse, Businessplan etc.) auarbeiten. – Zusätzlich ist als besonderer Erfolg zu werten, dass sehr schnell Anfragen aus der Wirtschaft eingetroffen sind, die an einigen dieser Erfinder-Projekte interessiert sind – auch in diesem Berei-

chen werden und können die Schüler die Erfinder unterstützen um auch diesen Schritt erfolgreich hinter sich zu bringen.

Dank der Frau Direktorin Maja Amrusch-Hoja und des gesamten Lehrkörpers der Zweisprachigen Handelsakademie wird eine hervorragende und

tragfähige Brücke zwischen Schule, Praxis, Wirtschaft und Zukunftstechnologien gebaut. Für mich war es ein Erlebnis wie man Schüler und Schülerinnen für Projekte begeistern kann und wie gut sie, wenn es drauf ankommt, in der Praxis arbeiten können.

Man sollte den alten Spruch

„Stillstand ist Rückschritt.“ von Rudolf von Bennigsen-Foerder (1926-89) wie folgt modifizieren „Zweisprachige HAK ist Fortschritt!“
Dank an alle Beteiligten.

Hermann DANIEL

Nove iznajdbe!

Dne 31. 5. 2011 smo se 4. letniki odpravili na pot k ZVEZI v Celovcu, da bi si tam ogledali nove iznajdbe oz. ideje samostojnih inovatorjev. Po kratkem pozdravu naše direktorice, dv. sv. mag. Maje Amrusch-Hoja, nam je zaigral na harmoniki učenec 4.A letnika Dominik Kargl dve polki. Nato se je predstavila predsednica društva samostojnih inovatorjev, Ana Hafner, ki deluje v Sloveniji in ima 200 članov. Po abecedni vrsti so prezentirali inovatorji svoje ideje in produkte, ki bi jih radi proizvajali in ponujali na trgu. Bili smo zelo navdušeni nad mnogimi idejami, a najbolj zanimivo se nam je zdelo to:

- TUBY – naprava za stiskanje zobnih past, ki jih lahko nalepiš na steno, ali
- večfunkcijska zibelka za dojenčke, iz katere lahko napraviš mizo, dva stola in škatlo za igrače ali
- nov grafični vozni red v velikosti vizitke.

Imamo tudi možnost, da začnemo skupno z inovatorji delati naše maturantske projekte, kar bodo nekateri tudi izkoristili. Mogoče bo tudi kateri izmed njih postal nekoč zelo uspešen. Nam je bila ta prezentacija zelo všeč in vsi smo bili pozitivno presenečeni nad idejami ljudi.

Sara Krištof, 4.A

Erfindergeist in Klagenfurt

Am 31. 5. 2011 machten sich die vierten Jahrgänge der Zweisprachigen Handelsakademie gegen neun Uhr auf den Weg zur Zveza Bank in Klagenfurt. Dort erwarteten uns einige Mitglieder vom Institut für Innovation und Technologie aus Slowenien, die ihre neuen Ideen und Produkte vorstellen wollten.

Der zweistündige Vortrag war sehr ansprechend und mit vielen verschiedenen Themen ausfüllt. Leider war die Zeit sehr knapp und die Innovatoren konnten uns somit nur die wichtigsten Informationen übermitteln. Trotz allem bietet sich für uns die Gelegenheit mit den Erfindern ein Matuprojekt zu starten.

Diese einmalige Chance werden wir uns nicht entgehen lassen und vielleicht wird sich der eine oder andere mit unserer Hilfe langfristig und erfolgreich am Markt positionieren können.

Stephanie Thaler, 4.A

Zeitgeschichte und Ethnizität (er)leben

Am 12. Mai 2011 hat die Klasse 4A am Peršman-Hof in der Nähe von Bad Eisenkappel/Železna Kapla an einem Jugendprojekt teilgenommen.

Unter dem Titel „**Zeitgeschichte und Ethnizität (er)leben**“ zielte das Projekt darauf ab, die Auseinandersetzung von Schülern und Schülerinnen mit der Geschichte Südkärntens und der heutigen Bedeutung der Zweisprachigkeit in der Region zu fördern. Angesprochen wurden durch diese thematische Ausrichtung des Projekts nicht nur Schüler und Schülerinnen, von denen ein Elternteil Slowenisch als Muttersprache, sondern auch Jugendliche, die in einem deutschsprachigen Elternhaus aufgewachsen sind

oder aus Slowenien kommen. Durchgeführt wurde das Projekt durch den Društvo/Verein Peršman in Kooperation mit dem BMUKK, mit dem Zentralverband Slowenischer Organisationen (ZSO) und mit dem Mauthausen Komitee Österreich (MKÖ).

Eine besondere Rolle für das Jugendprojekt nahm der Ort ein, an dem der Projekttag stattgefunden hat: Am Peršman-Hof befindet sich das einzige Museum Kärntens und Österreichs, das an die gewaltsame Unterdrückung der kärntner slowenischen Bevölkerung während der nationalsozialistischen Gewaltherrschaft und an die Geschichte der kärntner slowenischen Partisanen und Partisaninnen erinnert. Das Ju-

gendprojekt zielte darauf ab, anhand der Vergangenheit des Peršman-Hofs und anhand der Museumsausstellung die Geschichte der Region für Schüler und Schülerinnen greifbar zu machen und anzuregen, dass sich die Jugendlichen mit dieser Vergangenheit aktiv auseinander setzen. Zugleich wurde im Laufe des Projekttages die Brücke zur Gegenwart geschlagen und ein Reflexionsprozess der Jugendlichen darüber angestoßen, wie die Zweisprachigkeit der Region heutzutage zu fassen ist und welche Bedeutung kärntner slowenische Identität für Jugendliche heute hat.

Der Projekttag am 12. Mai umfasste mehrere Teile. Nach einer zeitgeschichtlichen Führung durch das Museum wurde das Massaker an der Bauersfamilie im April 1945 am Peršman-Hof und die Geschichte der umliegenden Bergbauernhöfe thematisiert. Nach einer stärkenden Jause diskutierten die Schüler und Schülerinnen am Nachmittag rege in Arbeitsgruppen die Frage, was die historische Vergangenheit heutzutage für sie bedeutet. Dabei sprachen die Jugendlichen darüber, welche familiären Hintergründe sie selbst jeweils haben und mit welchen geschichtlichen Vorkommnissen

sie in der Familie konfrontiert sind.

Im Zuge dieser Diskussionen stellten die Jugendlichen einen Bezug der Zeitgeschichte Südkärntens zu ihrer eigenen Lebensrealität und zu ihren individuellen Selbstbildern her. So debattierten die Schüler und Schülerinnen in den Arbeitsgruppen über die Frage, ob sie sich zu einer Bevölkerungsgruppe zugehörig fühlen - und wenn ja, aus welchem Grund und welche praktischen Konsequenzen sie daraus ziehen.

Diese Auseinandersetzung umfasste die Alltagsaktivitäten, Zukunftsperspektiven, politische Einstellungen, das kulturelle Engagement und den Gebrauch der slowenischen Sprache der Schüler und Schülerinnen. Die Gruppen erstellten in der Folge Plakate zu einem der Themenbereiche Zugehörigkeit/Identität, Bedeutung der slowenischen Sprache oder Zukunft der Zweisprachigkeit in Südkärnten. Abgeschlossen wurde der Projekttag, indem die je-

weiligen Arbeitsgruppen ihre Ergebnisse der gesamten Klasse präsentierten.

Im Anschluss an den Projekttag am Peršman-Hof fanden auf freiwilliger Basis Nachbereitungstreffen statt, in denen die thematischen Inhalte und Ergebnisse der Gruppenarbeiten nachbesprochen wurden. Im Zuge dessen verarbeiteten die teilnehmenden Schüler und Schülerinnen die inhaltliche Auseinandersetzung auf kreative Art und Weise. Dieser Umgang mit den behandelten

Themen erfolgte beispielsweise über das Schreiben von Botschaften an die Zukunft, über das Fotographieren von Fotozyklen, über das Schneiden eines Kurzfilms und über andere künstlerische Projekte. Daraus resultierende Arbeiten wurden zur alljährlich stattfindenden Gedenkfeier am Peršmanhof, die am Sonntag, den 26. Juni 2011, stattgefunden hat, im Eingangsbereich des Museums ausgestellt.

Prof. Mirjam Zwitter-Šlemic

Športni in kulturni menedžment in prvi maturantje

Tri leta so minila, odkar ponuja Dvojezična trgovska akademija od tretjega letnika naprej strokovno smer »športni in kulturni menedžment«. Slednji predmet je prav v tem šolskem letu prvič povzročil nekaj miselnih vrlin pri 13 maturantkah in maturantih (Maurer Verena, Einspieler Mirjam, Božič Michaela, Travnik Jessica, Jančar Matic, Koban Julia, Oraže Filip, Verdel Dejan, Verdel Milena, Urank Rafael, Olip Danijel, Hobel David, Rabitsch Sabrina) ob zrelostnem izpitu, ki so ga končno zelo uspešno opravili.

Ob uspešno opravljeni maturi so prav imenovani absolventi prejeli še posebno spričevalo oz. certifikat najvišje državne športne institucije BSO (Zvezna športna organizacija) in BSPA (Zvezne športne akademije), ki odgovarjata med drugimi nalogami tudi za izredno izobrazbo na športnem področju. Prav imenovani certifikat vsebuje izbrana menedžment poglavja (organizacija športa, športna prava, finance in šport, veda o treningih, marketing, prezentacija projektne naloge), ki so jih morali maturantje obdelati v teku 3 let in končno tudi pozitivno zaključiti ob semestrskem pisnem izpitu.

Eden izmed pogojev za pridobitev tega certifikata je predvsem projektno delo v sodelo-

vanju z določenim nalogodajalcem (= kulturno ali športno društvo), ki spremja skupaj z mentorjem na šoli posamezne projektné skupine.

POMEN CERTIFIKATA:

- Vsako dodatno spričevalo je dodaten dokaz širine posameznika.
- Menedžment ima v današnjem poslovnom svetu velik pomen – posebno dokazilo o sposobnostih na področju menedžmenta je lahko vstopnica za posebno službeno obveznost.
- Poteguješ se lahko za službo v profesionalno vodenih športnih društvih.
- Na vaseh oz. v mestih se nahaja ogromno kulturnih ter športnih društev – še posebej med koroškimi Slovenci. Z imenovano izobrazbo naj bi bil v stanju, da dvigneš raven amatersko vodenega društva na pol- oz. profesionalno raven.

prof. Stefan Hribar

TAKS menedžment

Tiskovna konferenca z uspešnima hokejistoma Markusom Pirmannom in Paulom Schellandrom

V četrtek, 20. januarja 2011, je TAKS menedžment na Dvojezični zvezni trgovski akademiji v Celovcu, organiziral tiskovno konferenco z uspešnima hokejistoma Markusom Pirmannom in Paulom Schellandrom. Moderator tiskovne konference je bil nam znani medijski zastopnik ORFa Mak Alexander.

V okviru dneva odprtih vrat na Dvojezični zvezni trgovski akademiji je potekala tiskovna konferenca v nabito polnem prostoru – kompetenčnem centru šole. Markus Pirmann in Paul Schellander sta informirala prisotne novinarje, učitelje, učence/ke in ostale navzoče o svojem uspehu, o povezavi šport- šola- prosti čas in o svojem dnevnom poteku kot hokejista oz. o aktualnem stanju v klubu.

Nato so še navzoči učenci imeli priložnost staviti raznovrstna, včasih tudi dokaj osebna vprašanja. Ob koncu tiskovne konference so nekateri oboževalci že nestrpoč čakali na podpise in slikanje hokejskih zvezd.

Skupina TAKS-menedžmenta se prav prisrčno zahvaljuje obema hokejistama, moderatorju, vsem prisotnim novinarjem ter navzočim za obisk.

Marina Hedenik, 4.A
(predsednica TAKS menedžmenta)

TAKS menedžment OBČNI ZBOR, 9.3.2011

Občni zbor učnega društva TAKS menedžment 2011, katerega mentor je mag. Hribar Stefan, je bil v sredo, 9. marca 2011, v kompetenčnem centru Dvojezične trgovske akademije. Predsedstvo občnega zборa je prevzel prof. Dominik Kert. Vsi navzoči člani so soglasno dali razrešnico staremu odboru s predsednico Vereno Maurer na čelu. Kot nova predsednica se je predstavila Marina Hedenik iz 4.B razreda, ki je izrazila željo, da društvo priredi športni dan ter čim več raznolikih kulturno-športnih prireditiv. Nove

sekcijske vodje so Mateja Nachbar iz 3.A razreda, sekcijo 3.B vodi Barbara Jop in sekcijo 4.A Natalja Furjan. Želja sekcijs-

Novo predsedstvo: predsednica Marina Hedenik; podpredsednika Domik Thaler in Angelika Kos; tajnica Martina Hirm – zastopa Maja Vrhnjak; blagajničarka Sara Wieser – zastopa Markus Pöschl; medijsko delo Eva Kerschenbauer; marketing in PR Martin Greiner, Sara Krištof in Natalja Furjan; pregledovalki računov: Doris Fazlić in Kristina Orasche.

skih vodij je, da se izboljša društveni marketing in s tem tudi povezava z drugimi dvojezičnimi športnimi in kulturnimi društvimi.

Martina Hirm, 4.B
(TAKS tajnica)

TAKS menedžment smučarski dan na PECl

Tik pred zaključkom prvega semestra, v petek, 2. februarja, je sekcija vodja Barbara Jop iz 3B razreda organizirala izredno uspeli smučarski dan na Peči ob spremstvu profesorce mag. Tanje Voggenberger in mentorja mag. Stefana Hribarja. Pri tem izletu bo marsikateremu izmed sodelujočih ostalo precej lepih pustolovskih spomnov.

... in še nekaj več

Prav tako je 3.B razred priredil **plezalni dan** v plezalni dvorani na sejmu v Celovcu, kjer je učence/ke uvajala v skrivnosti plezalne tehnike Jana Trap. 4.A in 4.B razred sta ob projektu medijskega dela bila povabljeni v studio Slovenskega sporeda ORF, kjer je tamkajšnji so-delavec oz. medijski tehnik Hanzi Kežar obrazložil nekaj najvažnejših točk radijskega oddajnika in televizijskih prenosov. Ob tej priložnosti so se nekateri dijaki preiskusili pred mikrofo-

nom in pri tem so se seznanili z obdelavo lastnih izjav. Vrhunec šolskega leta 2010/11 pa je bil prav gotovo športni dan 6. julija na šolskem igrišču, kjer so se prvič pomerili najboljši nogometni ZG/ZRG za Slovence in DTAK. Kdor je odnesel prvo zmago na tej tekmi, ki naj bi postala tradicionalna točka v programu TAKS menedžmenta, pa boste izvedeli v prihodnjem letnem poročilu.

prof. Stefan Hribar

European Visitors at our School

In the course of an Erasmus project titled „Different language – same culture; same language – different culture?“ organized by the FH für Sozialarbeit in Feldkirchen our school was visited by participants of this project.

On Wednesday, 4 May 2011, students of our 3B class welcomed Prof. (FH) Dr. Hubert Hollmüller and his guests, 2 teachers and 2 students, from various European partner schools.

After a short presentation of our school the participants discussed minority issues, interculturality, bi- and multilingualism and educational systems as well as more mundane topics such as soccer, beer, leisure

time activities, typical food etc. Both parties found this mutual exchange of experiences, attitudes and knowledge highly interesting and were amazed at how quickly time had passed and how soon they had to say goodbye. Prof. Ingrid Rasinger

e-Learning-Cluster 2.0

eLearning Cluster - Frühjahrstagung 2011 Steyr

Der Umgang mit Internet und Computer wird von den Erwachsenen mittlerweile als die 4. Kulturtechnik angesehen – Kinder sehen diese schon als die erste, als die wichtigste. Die Schüler sind schon mit dem Computer und dem Internet aufgewachsen, sie sind sogenannte "Digital natives".

Der Unterricht muss sich diesen Tatsachen anpassen, neue Techniken einsetzen, und vor allem die Möglichkeiten des Web 2.0 (Social Media) nutzen. Im Schuljahr 2003/2004 wurde

für die österreichischen weiterführenden Schulen (allgemeinbildende, technische, kaufmännische, wirtschaftliche und Tourismusschulen) ein Modell geschaffen, das ein Entwicklungsprogramm an den Schulstandorten mit einer regionalen Schwerpunktbildung verbindet - der e-Learning-Cluster (eLC).

Mittlerweile gibt es den eLC2.0, wo auch unsere Schule vom Anfang an Mitglied ist, und im Engeren mit der BHAK Wolfsberg und dem BG und BRG für

Slowenen in Projekten zusammenarbeitet.

Individualisierung des Lernens ist das neue Stichwort in der Schule und gerade eLearning ist besonders gut geeignet, um auf die individuellen Bedürfnisse der Lernenden einzugehen. Lernende auf ihrem momentanen Stand „abzuholen“ und ihnen selbstgesteuertes und eigenverantwortliches Lernen zu ermöglichen.

Prof. Lorenz Müller

Kako formulirati prošnje za službo?

Dne 31. 1. 2011 smo povabili na našo šolo spet gospoda mag. Massingerja, vodjo personalnega oddelka firme LKW WALTER v Kufsteinu, ki je predaval o tematiki »Kako napisati prošnjo za delo? Kako formulirati pravilno strukturiran življjenjepis? in sploh

kako optimalno ravnati pri prošnji za službo? Učence/učenke 3.A in 3.B letnika pa je soočil tudi z možnostjo vlaganja prošnje preko interneta (www.euro-pass.at). Kot človek prakse jim je dajal dobre nasvete, katerim napa-

kam se je treba izogniti, kaj pomeni t. i. »dresscode« in odgovarjal na marsikatera druga pomembna vprašanja, ki se ponavljajo o tej za naše bodoče maturante pomembni tematiki.

prof. Helmut Petschnig

Obisk uspešnega slovenskega podjetnika Sandija Češka

Sandi Češko

27. 4. 2011 nas je obiskal gospod Sandi Češko, eden izmed ustanoviteljev podjetja STUDIO MODERNA d.o.o. Sandi Češko je 4. najbogatejši Slovenec, prejemnik nagrade za izjemne dosežke v gospodarstvu, s podjetjem Studio Moderna, či-

gar letni promet je 250 milijonov evrov.

Sandi je na pogled videti preprosta oseba, ki se rada ukvarja s športom, saj sam tudi pravi, da ga šport vzdržuje v fizični kot tudi psihični kondiciji. Prav zato nam je bilo predavanje zelo zanimivo in je v nas sprožilo veliko novih misli.

Ko je obiskal našo šolo, nam je razložil, kako je podjetje Studio Moderna nastalo, razložil nam je njegov način delovanja in oglaševanja, v katerih državah poslujejo, npr: Slovenija, Rusija, Poljska, Združene države Amerike, ... Predstavil nam je tudi nekaj njihovih prodajnih produktov, kot so: Dormeo, Bigfish, Delmano, Wellneo, ... Pokazal nam je tudi reklame in reklam-

ne programe ter predstavitev video. S 400 milijoni uporabnikov v 21-ih državah, s 300 in več televizijskimi postajami in z več kot 120 internetnimi stranmi, je Studio Moderna vodilno podjetje v svetovnem merilu.

Sandi Češko nam je na kratko predstavil tudi njihov novi izdelek, imenovan Bigfish, ki so ga razvijali 8 let. Premierno ga je predstavil Billu Clintonu na konferenci v Ameriki. Bigfish je mestno kolo, ki se enostavno in hitro zloži, brez privijanja in umazanih rok.

Gospodu Sandiju se zahvaljujemo za obisk na naši šoli in mu želimo veliko uspeha na poslovni področju.

Luka Kavka, 4.A

Novi izzivi v gospodarstvu

Rdeča nit moje poti je rado-vednost in želja po spreminja-ju ter odprtost za vse, kar se dogaja okrog nas. Tako sem bil vedno med prvimi, ko so se pojavili novi trendi in izzivi.

Ko se je na primer pojavilo računalništvo, sem s prijatelji ustavil računalniško podjetje. Ker pa nismo imeli denarja, da odpremo trgovino, smo začeli z računalniškim izobraževanjem. Na področju poučevanja se nispielo veliko konkurenca, saj so bili zaslužki majhni. Zato smo postali najboljši v svojem okolju in si tako pridobivali zaupanje poslovnih partnerjev, ki pa so nas nato vzpodbudili, da smo začeli za njih nabavljati tudi računalniško opremo.

Ko smo pri uvozu japonskih tiškalnikov črtne kode naleteli na problem pri dobavitelju, ki nam ni uspel zagotoviti lokalnega nabora črk, smo se tega lotili sami in nato naše znanje prodali nazaj Japoncem.

Vsek problem je izzik in priložnost; enim je lahko dobra osnova za pojasnjevanje zakaj nečesa niso mogli narediti, meðtem ko drugim predstavlja poslovno priložnost.

Na svoji poti sem se vedno srečeval s podobnimi problemi in izzivi ter jih uspešno spreminal v nove poslovne modele. Moj oče, ki je ustanovil podjetje Studio Moderna v šestdesetih

letih, me je učil, da je vsako delo častno in da lahko vsak stvar narediš bolje od drugih. Te besede so mi bile vedno vodilo, še posebej, kadar so mi spontani odgovori velevali, da je nekaj nesmiselno ali nemogoče.

Kadar k tej jasno definirani želji po inovaciji dodaš še disciplino neprestanega ustvarjanja, je uspeh zelo verjeten. Pri tem pa je zelo pomembno, da te uspeh ne oddalji od poti, po kateri si prišel do uspeha.

Živimo v času, ko se spremembe vsega znanega dogajajo tako hitro, da nova sprememba pride, še predno smo sploh razumeli, kaj se je zgodilo s prejšnjo. Živimo v času, ko so se zgodile tektoniske inovacije, katereh dimenzijs nismo še niti ne

dojeli in še manj izkoristili. Poglejte samo internet kot tehnološki fenomen in globalizacijo kot družbeno politični feno-men.

Tisto, kar je sedanja generacija izumila, bo šele vaša dejansko v polni meri implementirala. Poleg tega je danes znanje dostopno povsod in vsem, prav tako tudi tehnologije, ni več izrazitega centra, saj se uporaba novih tehnologij dogaja hkrati po vsem svetu.

Pred vami so neizmerne priložnosti, ki jih generacije pred vami niso imele, izkoristite jih ne glede, kje ste in kaj delete, ne glede ali se boste ukvarjali z biološko pridelavo ali predelavo hrane, delali v podjetju ali pa oblikovali novi Facebook.

Sandi Češko

Vortrag der Kärntner Sparkasse zum Thema Finanz-Check

Die Kärntner
SPARKASSE

Big machen sollte. Es wurde auch ein „Analysegespräch“ simuliert, welches sehr aufschlussreich war. Fazit ist, dass wir viel daraus gelernt haben und nun wissen, welche Bedeutung ein Finanz-Check für das Alltagsleben haben kann.

Jonatan Wakounig, 3.A

Der Vortrag zum Thema Finanz-Check begann um 8:35 in der Aula der Schule. Die Schüler hatten sich mit ihren Stühlen in der Aula einzufinden. Die zwei Herren, die für die Sparkasse einen Vortrag über den Finanz-Check vorbereitet hatten, Herr Marketz und Herr Korenjak, waren sehr sympathisch, gut gelaunt und hatten einen guten Draht zum Publikum. Der Vortrag war interessant, nicht zu lang und die zwei Herren trugen mit viel Elan vor. Im Vortrag ging es, wie oben angeführt, um den Finanz-Check. Uns wurde erklärt, was ein Finanz-

Check ist, wieso er nützlich ist und wieso das jeder regelmä-

Wie man sich richtig bewirbt – 18. 5. 2011

Die Kärntner
SPARKASSE

Der Vortrag der Kärntner Sparkasse war als Vorbereitung auf eine Bewerbung sehr hilfreich. Dr. Christian Brandstätter erklärte uns genau, auf was man zu achten hat und was man bei einer Bewerbung nie machen darf.

Das Beste war, dass er uns viele praxisbezogene Beispiele zeigte.

Er suchte Freiwillige, die bereit waren, bei einer Gruppendiskussion teilzunehmen. Bei dieser Diskussion werden bei einem richtigen Bewerbungsgespräch der Sparkasse die Kandidaten auf ihre soziale Kompetenz getestet. Denn Sparkassen Mitarbeiter müssen gut mit Menschen umgehen können. Sehr nett fand ich das Angebot einen von uns nächstes Jahr als Praktikanten aufzunehmen, aber leider ist dieses Angebot für uns ein Jahr zu spät gekom-

Gernot Salcher, Kärntner Sparkasse

men, sonst hätte ich diese Chance sehr gerne genutzt. Ich glaube, dass uns dieser Vortrag bei unseren nächsten Bewerbungen in Erinnerung bleiben wird und wir immer daran denken werden, was er uns alles vermittelt hat.

Eva Kerschenbauet, 4.B

Nicht in die Schuldenfalle tappen!

Am 18. 5. 2011 hatten die Schüler der 1. und 2. Klasse einen Vortrag der Kärntner Sparkasse zum Thema „Verantwortungsvoller Umgang mit Geld“. Zwei Mitarbeiter der Kärntner Sparkasse, Herr Ing. Korenjak und Herr Marketz stellten uns Statistiken zu

diesem Thema vor und erklärten uns, was für Rechte wir beim Umgang mit Geld haben. Wir erfuhren auch, was eigentlich Schulden sind, wie schnell man in die Schuldenfalle tappen kann und warum sich Jugendliche verschulden. Sie stellten uns

auch die Internet- und Ratenzahlungen sowie ihre Gefahr vor. Uns wurde auch gesagt, wo wir Hilfe bekommen, wenn wir einmal in die Schuldenfalle tappen sollten.

Anika Terbuch, 2.A

Beograd

V mesecu marcu letošnjega leta se je 3.A letnik Dvojezične trgovske akademije v Celovcu napotil v Beograd. Ogledal si je znamenitosti glavnega mesta Srbije, med drugim tudi Kućo cveća, Kalemeđdan in stadion Crvene Zvezde. Da je dobil tudi vpogled v srbsko gospodarstvo, si je ogledal še podjetje INSA, ki proizvaja libele. Skupina je dobila vpogled v način življenja Srbov in njihovo kulturo. Kljub dolgi vožnji smo mi učenci in tudi profesorja Petschnig in Pleschounig zelo uživali. Zahvalili bi se radi tudi gospodu Bejanemu Wakounigu, predsedniku gospodarske zveze, ki je s svojimi dobrimi stiki omogočil našo ekskurzijo.

Kap. Polzer, Wakounig, 3.A

Bavarska

Po veliki noči smo se 3.A in 3.B letnik Dvojezične trgovske akademije v Celovcu odpravili na tridnevni veroučni izlet na Bavarsko. Pod vodstvom prof. Rosenzopfa, prof. Gasserja in prof. Petschniga smo prvi dan obiskali Hellbrunn v Salzburgu, kjer smo se zabavali ob vodnih igrah. Nato smo se odpeljali do jezera Chiemsee. S turistično ladjico smo se odpeljali na otok Herreninsel. Tam smo si ogledali kapelo s slovenskim napisom. Ta kraj je za slovensko zgodovino izrednega pomena, saj je zibelka karantanskega krščanstva. Primer novejše zgodovine

pa je predstavljala grad Ludvika II; znamenitega in svojeglavega bavarskega kralja. Po končanem ogledu smo se z avtobusom odpeljali do Benediktbeuern-a, imenitnega benediktinskega samostana, ki so ga prevzeli Salezijanci. Zvečer smo si ogledali samostan s svojimi kulturnimi dragocenostmi. Na koncu smo imeli tudi sveto mašo. Po nastanitvi pri nunah smo imeli dobro večerjo, katere smo bili že zelo potrebni. Preostanek večera smo preživeli z druženjem s sošolci.

Drugi dan smo se po zajtrku odpeljali v Dachau, kjer smo izve-

deli pretresljive stvari o tem taborišču. Obiskali smo tudi samo mesto Dachau. V popoldanskih urah smo se odpeljali do mesta München, glavnega meska Bavarske. Kljub slabemu vremenu smo bili navdušeni nad nogometno arenou Allianz. Večer je bil prost, zato smo si lahko sami ogledali München. Zadnji dan smo se odpravili v center Münchna. Na Marijinem trgu smo si ogledali dve cerkvi – Marijino cerkev in cerkev svetega Mihaela.

Ema Erznožnik, 3.B

Zu Gast im Parlament

Am 18. 10. 2010 wurden wir, die 4.A der HAK/TAK und die 8.B des Slowenischen Gymnasiums von der NR-Präsidentin Barbara Prammer ins Parlament eingeladen. Es war der Tag der Minderheiten und es war uns eine Ehre dort präsent sein zu dürfen.

Wir fühlten uns gleich sehr willkommen, denn wir nahmen für eine Stunde lang die Plätze der Nationalratsabgeordneten ein. Das Podium betraten „Vertreter“ ethnischer und autonomer Volksgruppen. Deren Situation in Österreich beschrieben haben Angehörige der Roma und Sinti, die Minderheit der Tschechen in Wien, die Ungarn und Kroaten im Burgenland, die Kärntner Slowenen und die Südtiroler. Gesprochen und diskutiert wurde vor allem über die gegenwärtige Situation der Volksgruppen. Für die Kärntner SlowenInnen demonstrierte Fabian Türk seine Ansicht zur Minderheiten-

Aufführung „Koroško kolo-Kärntner Reigen“

politik. Von den SchülerInnen des Slowenischen Gymnasiums wurde ein Theaterstück vorgeführt. In dem Stück „Koroško Kolo/Kärntner Reigen“ wurde mehr oder weniger das subjektive Befinden der Kärntner SlowenInnen gezeigt. Vom Publikum wurde es positiv und mit Begeisterung aufgenommen. Danach konnte man den Vertretern der Volksgruppen Fra-

gen stellen. Es gab auch negative Kritik bezüglich der Toleranz von Zweisprachigkeit und dem Schutz von Minderheiten. Im Publikum war auch die Vertreterin der Burgenländischen Kroaten, Terezija Stoits. Es war insgesamt eine interessante und einmalige Erfahrung, die sich gelohnt hat.

Nina Koletnik, 4.A

Das österreichische Parlament

Diskussionsrunde mit NR-Präsidentin Barbara Prammer.

Ekskurzija v Trst

V četrtek, 19. 5. 2011, sta se odpeljala 4.A in 4.B v Trst, mesto tisočih barv in čudovite okolice. Ob 7:45 uri smo se odpeljali iz pred šole proti Ljubelju, skozi Ljubljano in nato dosegli cilj.

Prva točka na sporedu je bil obisk pri Radlu Trst A, kjer nas je sprejel gospod Marko Tavčar. Vodil nas je po poslopju, nam

pokazal različne prostore, v katerih oddajajo, arhiv s posnetki in zgoščenkami, pripovedoval je o zgodovini in o delovanju radia. V vsakem nadstropju smo videli veliko zanimivih stvari, od režije, v kateri so včasih glasove in zvoke ročno ustvarjali, do studia, v katerem snemajo oddaje, kot na primer

"Prvi aplavz", v kateri imajo mali talenti možnost pokazati znanje. Zelo smo bili veseli, ko smo imeli možnost videti zelo znan radio v živo. Gospodu Tavčarju smo v zahvalo podarili košaro s koroškimi dobrotami, saj si je vzel čas in nam omogočil ta ogled.

Nestрпно smo čakali na trenutek, ko bomo odšli v središče mesta in do morja. Ko smo zaledali morje, nas je očaral čudovit razgled. Izkoristili smo trenutek in naredili skupinsko slikotik ob morju.

Nato smo se razdelili po skupinah, v katerih smo že tedne prej pripravili vprašanja v italijanščini, da bi povpraševali Tržačane. Intenzivne ure priprav pri pouku so nam omogočile zbirati najpomembnejše informacije o Trstu. Imeli smo zanimive in informativne pogovore z ljudmi, pri čemer smo izboljšali tudi znanje italijanščine in izvedeli marsikatere stvari, ki jih v šoli nismo slišali. Po povpraševanju smo se malo okreplili z jedajo in pihačo, uživali lepo vreme in razgled na morje. Na žalost je čas hitro minil in že smo se morali zopet vrniti k avtobusu. Brez zamude smo se točno odpravili na pot domov. Polni novih in lepih vtisov smo še izkoristili zadnji pogled na morje in izredno lepo mesto Trst.

Angelika Kos, 4.B

Ausflug nach Triest

Ein wolkenloser Himmel, warmer Sonnenschein und Italien. Unter den besten Voraussetzungen unternahmen die 4. Jahrgänge unserer Schule am Donnerstag, den 19. Mai 2011, einen Ausflug nach Triest. In Begleitung von Prof. Roswitha Wuttej, Prof. Ingrid Rasinger, den Assistentinnen Carol und Ana, – machten wir uns pünktlich um 7.45 davon.

In Triest angekommen, hatten wir das Vergnügen die slowenische Abteilung der Radio- und Fernsehstation RAI kennenzulernen. Die äußerst informative Führung klärte uns über die verschiedenen Arten der Berichterstattung auf. Wir erfuhren viel über wichtige geschichtliche Ereignisse, die Einführung des slowenischen Programms und waren letztendlich darüber erstaunt, wie viele Zuhörer und

Zuseher die slowenische Abteilung von RAI hat.

Anschließend spazierten wir zum Molo Audace, von wo aus wir das wundervolle Stadtpanorama genießen und ein Gruppenfoto machen konnten. Danach durften wir die Stadt in Gruppen erkunden. Außerdem erhielten wir den Arbeitsauftrag, so viele Personen wie möglich zu bestimmten Themen zu befragen. Ge spannt, wie die Menschen reagieren würden, machten wir uns auf den Weg. Auf der Piazza dell'Unità dell'Italia fanden wir zum Glück viele Personen allen Alters, die Interviews mit uns machen wollten. Aus ganz simplen Fragen, die wir stellten, entwickelten sich geistreiche Konversationen. Einwohner und Touristen erzählten uns Geschichten und ließen uns Teil an

ihren Eindrücken von der Stadt haben. Während wir auf der Suche nach neuen Gesprächspartnern waren, konnten wir die Architektur von Triest bewundern. Darauf legten wir eine kleine Pause ein und gönn ten uns ein Eis. Dabei hatten wir die Chance das berühmte Caffé Tommaseo und das Caffé degli Specchi zu sehen. Ziemlich beeindruckt waren wir vom Canal Grande, der wohl einer der bekanntesten Sehenswürdigkeiten in Triest ist.

Leider war unser Zeitplan ziemlich knapp, deshalb mussten wir schnell zum abgemachten Treffpunkt zurückkehren. Als wir wieder im Bus waren und zurückfuhren, sahen wir uns die Bilder an, die wir gemacht hatten. Die Zuhausegebliebenen haben einen schönen Tag verpasst.

Doris Fazlić, 4.A

Escursione a Trieste

Qualche mese fa abbiamo deciso di fare un'escursione in Italia. Trieste ci interessava per il mare, la cultura e la minoranza slovena, ma soprattutto per la "Radio-Televisione-Italia". Il 19. 5. 2011, alle 07:45 siamo partiti per Trieste. Col pullman il viaggio è durato circa tre ore. A Trieste siamo arrivati verso le undici. Quando siamo scesi dal pullman abbiamo visitato subito la RAI, dove ci aspettava il signor Marco Tavčar, un parente della professoressa Feinig. Ci sono due redazioni, quella italiana e quella slovena. Il signor Tavčar è un dipendente della redazione slovena, quindi anche la visita guidata era in sloveno. Abbiamo saputo molto

sulla storia della RAI e sulla minoranza slovena in particolare. Ci hanno spiegato anche che la popolazione triestina è cambiata molto. Proprio per questo la città è diventata multiculturale con diverse lingue. Naturalmente abbiamo ricevuto anche tante informazioni sulla redazione, cioè sulle trasmissioni, sulla organizzazione dell'impresa e sui dipendenti. Alla fine della visita guidata quattro studenti di noi sono stati intervistati da un giornalista della RAI. La seconda parte della gita erano le così dette »interviste«, vuol dire che ad alcuni abitanti dovevamo fare delle domande che avevamo preparato a casa. Abbiamo chiesto alcuni

cittadini se c'erano problemi tra gli italiani e gli sloveni a Trieste, ma secondo loro quei conflitti quasi non esistono. Mi è piaciuto molto che abbiamo ricevuto sempre delle risposte gentili. Nel pomeriggio ci siamo rilassati un po' sulla »Piazza dell'Unità« e abbiamo goduto l'ambiente mediterraneo. Al caffè "Tommaseo" abbiamo preso un caffè tipico di Trieste – il "Hausbrandt". Alle sei e mezzo siamo arrivati a Klagenfurt. Per me è stata davvero una giornata interessante, soprattutto perché abbiamo saputo tante nuove cose sulla città.

Dominik Kargl, 4.A

Exkursion nach Spilimbergo

Es war die Zeit gekommen, in der sich der 5. Jahrgang so langsam, aber sicher in Richtung Matura orientieren musste. Die Anspannung wuchs von Tag zu Tag, so gesehen war es eine Freude, einen Tag vom Schulalltag abzuschalten. Denn am 31. 3. 2011 machten wir uns mit dem 3.B Jahrgang der Zweisprachigen BHAK auf den Weg nach Spilimbergo, einer Kleinstadt in der italienischen Region Friaul – Julisch Venetien. Auf unserer letzten

Schulexkursion begleiteten uns Prof. Wuttej, Prof. Rasinger und unsere Italienisch-Assistentin Carol Bremer. Nach einer zweieinhalbstündigen Anreise war unser erster Halt eine Prosciutteria in der Nähe von Spilimbergo. In dieser erhielten wir eine italienische Führung und genossen den frischen Duft vom handgemachten Prosciutto. Nach der Führung folgte der Teil, auf den sich die Meisten von uns am meisten freuten. Neben einem

(Spilimbergo) Azienda Agricola „Vicentini Orgnani“ Pinzano al Tagliamento

guten Wein hatten wir das Vergnügen, den Prosciutto zu verkosten und selbst zu beurteilen. Wenn ich mir ein Urteil erlauben darf, so waren sowohl der Wein als auch der Prosciutto vorzüglich.

Nach der verdienten Jause ging es weiter. Unser nächster Halt war ein Weinbauer, der uns durch sein Anwesen führte und uns die Weinprozeduren näher brachte. Er erzählte uns, wie langwierig und hart die Arbeit ist, um einen ausgezeichneten Wein fertig zu stellen. Dass seine Weinprozeduren erfolgreich waren, davon konnten wir uns auch selbst überzeugen. Zur Verkostung standen Rot- und Weißwein zur Ver-

fügung, dazu gab es hausgemachte Salami, Brot und einen ausgezeichneten Käse. Nach einigen Gläsern Wein, wir konnten diesen natürlich nicht unberührt stehen lassen, denn dies wäre eine unheimliche Unhöflichkeit gewesen, machten wir uns auf den Weg zur Mosaikschule, die im Herzen von Spilimbergo lag.

Vor der Mosaikschule angekommen, mussten wir zuerst auf unsere Führung warten. Nach zehn Minuten des Wartens konnten wir uns jedoch das Innere dieser so speziellen Bildungsanstalt ansehen, in welcher Bilder aus Mosaiksteinen gemacht werden. Wir konnten den Schülern bei ihrer

Geduldsarbeit zusehen und ihre Werke bewundern. Die meisten von uns kamen zur Einsicht, dass diese Arbeit nichts für sie wäre, da sie einfach nicht die Geduld dazu hätten.

Nach der Besichtigung der Mosaikschule gingen wir noch in die Altstadt auf ein kühles Getränk oder ein Eis. So konnten wir den heißen Frühlingstag noch in vollen Zügen genießen. So gegen 17 Uhr ging es dann mit dem Bus zurück nach Klagenfurt/Celovec. Für uns endete so die letzte Schulexkursion in unserer Schülerlaufbahn, und wir werden uns mit Sicherheit noch lange an diese zurück erinnern.

David Hobel, 5.A

La nostra gita a Spilimbergo

Giovedì, 31 marzo 2011 due classi (3b, 5a) dell'Istituto Tecnico Commerciale Bilingue di Klagenfurt, accompagnate dalle professoresse Wuttej, I. Rasinger e l'assistente d'italiano Carol, sono andate in gita in Italia.

La nostra prima meta è stata la prosciutteria "Fratelli Molinaro" nei pressi di San Daniele.

Dopo aver indossato delle tute bianche antibatteriche, i fratelli proprietari della ditta ci hanno fatto visitare la loro impresa a conduzione familiare che produce circa 12.000 prosciutti all'anno. Abbiamo potuto constatare personalmente la bontà del prodotto alla fine della visita quando ci è stato offerto un assaggio del prosciutto di loro produzione.

Dopo il prosciuttificio abbiamo visitato l'azienda Agricola "Vicentini Orgnani" a Pinzano al Tagliamento. Siamo stati condotti nelle vigne dove si coltiva l'uva e poi il proprietario, che possiede 20 ettari di vigneti, ci ha spiegato come avviene la

produzione del vino. Al termine delle spiegazioni siamo stati invitati ad assaggiare il vino e altre specialità friulane. È stato un momento di allegria e rilassamento.

Ultima meta della giornata è stata la visita alla famosa scuola di Mosaico Spilimbergo dove viene insegnata l'arte del mosaico. È stato interessante vedere come si producono i mosaici.

Terminato il programma scolastico abbiamo visitato a gruppi la cittadina di Spilimbergo: alcuni si sono gustati un buon gelato seduti al bar, altri hanno passeggiato in città e hanno risposto alle domande del quiz. Dopo l'interessante giornata in Italia, purtroppo, siamo tornati velocemente a casa.

Valentina Fondriest, 3.B

Izlet v Italijo

V četrtek, 31. 3. 2011, se je v zgodnjih šolskih urah naš 3.B in razred maturantov odpeljal proti vedno lepi Italiji. Vozili smo se skoraj tri ure in medtem občudovali naravne lepote Italije ali pa spali. Prvi postanek smo naredili v pršutarni, kjer v enem letu prodaže kar 8000 pršutov. Družinsko podjetje, ki sta ga ustvarila brat in sestra, obstaja od leta 1988 in ima še 2 zaposlena sodelavca. Pred odhodom smo se dobro najedli in napili, nato pa nadaljevali na-

šo pot. Ustavili smo se na posesti »Vicentini Orgnani«, kjer predelajo na tisoče hektolitrov vina vsako leto. Šli smo na kratek sprehod med vinogradi, nato še na degustacijo belega in rdečega vina, sira in salame. Vsi smo bili dobro razpoloženi, čez nekaj ur pa je sledila že utrujenost. Naša zadnja postaja je bila v Spilimbergu. Ogledali smo si šolo, kjer delajo čudovite mozaike. Po celi šoli imajo obešene različne mozaike, ki so jih izdelali učenci. Vsa-

ko leto se jih na novo vpiše v šolo okoli 30, ki se vsega naučijo v zgolj treh letih. Dobili smo tudi učni list, ki smo ga morali rešiti v času, ki smo ga imeli na razpolago, pred vrnitvijo nazaj v Avstrijo. Videli smo mesto in ljudi, ki so nekaj posebnega – drugačnega. Kmalu je bil čas za odhod proti domu. Vrnili smo se okoli 20.00, utrujeni in hkrati navdušeni.

Laura Pandev, 3.B

Südpark

Kot zaključek poglavja »Brez trgovine ni preskrbe« smo obiskali 12. 11. 2010 s 4.A letnikom nakupovalno središče "SÜDPARK" v Celovcu. Vodja centra gospod Achatz je dal učen-

cem vpogled v delovanje takšne organizacijske oblike, nato je seznanil vodja prodajalne Merkur, gospod Steindorfer, učence/učenke s poslanstvom podjetja. Kot zaključno delo je

bilo treba v skupinah analizirati določena podjetja in si pridobiti informacije s tem, da so stopili v stik s prodajalci.

Prof. Helmut Petschnig

bt

4.B letnik na obisku v celovškem RUTAR-centru!

Konec novembra, in sicer 26. 11. 2010, je imel 4.B letnik priložnost obiskati center pohištva

firme RUTAR v Celovcu. Vodja prodaje, gospod Gutovnik, si je vzel 1 uro časa, da je predstavil

učencem/učenkam podjetje RUTAR. Po kratkem orisu zgodovine je predstavil vizijo, poslanstvo in smernice podjetniške kulture podjetja. Slišali so, da se firma RUTAR namerava širiti na območje Hrvaške, ker so v Sloveniji pri tržnem deležu že dosegli 1. mesto. Informiral jih je, da s tem ukrepom pridobi tudi hrvaščina kot perspektiven jezik poleg nemščine, slovenščine in angleščine, veliko pomembnost v podjetju. Po prezentaciji so bili učenci/učenke še povabljeni na kosilo, tako da so se z dobro podlago lažje odpravili na izdelavo delovnih listov.

Prof. Helmut Petschnig

Strokovna ekskurzija 3.A v Gradec – Fachexkursion nach Graz

Im Rahmen der SALES MANAGEMENT-Ausbildung wurde mit der 3.A Graz ein Besuch abgestattet, wobei den Schwerpunkt das CALL CENTER von T-Mobile bildete. Die Schüler konnten ihre in der Theorie gewonnenen Kenntnisse in einer Live-Situation kennen lernen, begriffen, wie „Inbound“ und „Outbound“ wurde sozusagen „Leben eingehaucht“. Einen zweiten Schwerpunkt bildete der Betriebsbesuch der PUNTIGAMER – Brauerei, wobei hier vor allem die Wichtigkeit von Produktwissen im Vordergrund stand. Der Weg vom Hopfen und Malz bis zum gehäuslichen Schluck Bier vom Fass konnte hier anschaulich nachvollzogen werden.

„Last but not least“ wurde noch IKEA Klagenfurt ein Besuch abgestattet. Hier mussten die Schüler in Zweiergruppen Arbeitsaufgaben lösen, mit Verkäufern in Kontakt treten

und die Verkaufsstrategie von IKEA kennen lernen. Diejenige Gruppe, die als erste mit den gestellten Aufgaben fertig wurde, wurde dann auf der Heimfahrt in das neue McDonald's Restaurant in Völkermarkt auf einen Big Mac eingeladen.

Gratulation an die Gruppe „Klara Jesenko / Simone Haschej“.

Bei McDonald's konnten die Schüler auch am eigenen Leib erkennen, wie leicht es ist, wenn sich Produkte „wie von selbst“ verkaufen ...

V okviru predmeta BPQM (te-matika »Sales Management«) smo se s 3.A letnikom (sprem-ljevalca prof. Petschnig in prof. Isop) odpeljali v Graz in si ogledali podjetji »T-Mobile Call Center« in pivovarno »Puntiga-mer«.

Učenci in učenke so tako lahko svoje v teoretičnem pouku pridobljeno znanje tako rekoč v

živo »preverili« v praksi. Spoznali so, kaj pomenijo gospodarski pojmi »Inbound« in »Outbound«, a tudi kako reglementirano poteka vsakdanja služba.

Pivovarna Puntigamer pa jim je pokazala, kako avtomatizirano se v današnjem času odvija producija. Pot od hmelja in pridobivanja slada tja do slastnega požirka piva smo tako lahko nazorno podoživljali.

Na poti domov smo se ustavili še pri podjetju »IKEA« v Celovcu. Z delovnim listom podjetja so se učenci in učenke v skupinah podali na pot, stopili v stik s prodajalci in poskusili čim prej rešiti vprašanja. Zmagovalci so namreč dobili bon, s katerim so si lahko kupili na naši zadnji postaji pri »McDonald'su« priljubljeni »Big Mac«. Zmagala je skupina Nadja Ošina in Stephanie Thaler, ki sta najhitreje rešili vprašanja.

Prof. Helmut Petschnig

Exkursion nach Rom der Klassen 4.A und 4.B

Am 05. Oktober 2010 um ca. 23:15 trafen sich einige Schüler der Klassen 4.A und B der HAK/TAK Klagenfurt am Hauptbahnhof. Um 23:35 stiegen wir, und unsere Begleiter Prof. Rosenzopf, Prof. Hribar und Prof. Wakounig, in den Zug „Romulus & Remus“, den berühmten Nachzug nach Rom. Auf der ca. 10 Stunden Fahrt in die italienische Hauptstadt machten,

bis auf wenige Ausnahmen, alle das eine oder andere Auge zu, auch wenn die Sitzgelegenheiten ein bequemes Schlafen kaum möglich machten. Um ca. 09:30 sahen wir dann endlich ein großes blaues Schild mit der Aufschrift „Roma Termini“. Nur wenige Minuten verbrachten wir auf dem riesigen Bahnhof, bevor wir mit der U-Bahn zur Endstation Rebibbia fuhren. Lediglich 5 min. von der U-Bahn Station entfernt stand nicht nur Roms Hauptgefängnis, sondern auch unsere Herberge. Das Jugendheim Don Bosco war gleichzeitig eine Berufsschule für Burschen. Im ehemaligen Internat lagerten wir unser Gepäck im dritten Stock, konnten uns endlich waschen und umziehen und gingen danach sofort in die In-

nenstadt. Zurück nach Roma Termini, und dann weiter zur Station „San Giovanni“. Dort angekommen kamen wir bald zu einer großen Basilika. Bald standen wir vor einer riesengroßen Tür. Nachdem uns Prof. Wakounig viel erzählt hat, ging es ins Innere der Kirche. Besonders atemberaubend waren die großen Marmorstatuen der Apostel. Doch auch die goldene Decke konnte sich sehen lassen. Nach einem Abstecher in den Innenhof der Kirche, ein Museum, ging es endlich ins Restaurant, wo wir uns traditionell mit Pizza und Pasta sättigten. Als nächstes wartete auf uns etwas sehr imposantes. Das berühmte Colosseum. Vorbei an den vielen japanischen und deutschen Touristen ging es ziemlich schnell voran. Im

Colosseum öffnete sich uns ein höchst imposantes Bild. Das die riesige Arena, welche früher bis zu 60.000 Zuschauer fasste, auch innen noch so gut erhalten ist, brachte viele zum Staunen. Nachdem wir das Colosseum verließen ging es weiter in eine etwas kleinere, aber bekannte Basilika zu einem Gottesdienst. Es war ein kurzer Stop

bevor es zu unserem letzten Tagesziel weiterging: zum Forum Romanum. Prof. Wakounig gestaltete den zähen Fußmarsch sehr interessant und erzählte uns viel über diese so berühmte Wirkungsstätte der alten Römer. Nach ca. einer Stunde sahen wir alles vom Forum und konnten mit jeder Menge Blasen und Schmerzen zur U-Bahn zurückkehren. Ab nach Rebibbia, zurück in die Herberge. Den äußerst anstrengenden Tag ließen wir mit einem Abendessen und einem Fußballspiel, bei welchem sich besonders Markus Pöschl, Hanzej Rosenzopf und Simon David auszeichneten, gemütlich ausklingen. Nach einem Gottesdienst und einer warmen Dusche ging es ab in die erlösenden Betten. *Illa Svetnik, 4.A*

Jedrska tehnologija

5.A letnik si je 3. marca 2011 skupno z 8.AB ZG/ZRG za Slovence v Celovcu na že tradicionalni naravoslovni ekskurziji ogledal v Brinjah pri Ljubljani oddelek Instituta Jožefa Stefana, Izobraževalni center

za jedrsko tehnologijo z raziskovalnim reaktorjem in v Zagorici, občina Dol pri Ljubljani, rojstno hišo Jurija Vege (slovenski matematik, 1754–1802). Namen ekskurzije je bil, se informirati o miroljubni rabi jedrske energije,

o delovanju jedrske elektrarne, o radioaktivnem sevanju ter spoznati življenje Jurija Vege, mojstra logaritmov in člana dunajske topničarske armade.

prof. Mirko Oraže

Jezikovni teden v Ljubljani

Od 24. do 25. januarja, smo se mi, 1.A razred odpeljali v Ljubljano, kjer smo se udeležili jezikovnega tedna. Ogledali smo si mesto in dobivali informacije o najbolj znanih znamenitosti. V kinu, ki sicer ni bil vključen v program smo si ogledali slovenski film »Gremo mi po svoje«, ob katerem smo se veliko nasmejali. Udeležili smo se tudi drame »Ko sem bil mrtev«. Zvečer smo kljub veliki utrujenosti pozno legli, saj so bili večeri v hotelu oz. apartmaju najbolj pričakovani čas. Ker smo bili ponoči aktivni, smo bili naslednji dan pri jutranjem pouku, ki traja 2 uri, zelo utrujeni. Nato smo se odpravili na kosilo v

gostilno »Pod lipo«. Po kosilu smo odšli nazaj v učilnico, kjer smo nadaljevali s slovnicu in zavbnimi ter učnimi igrami. V sredo smo se odpeljali z mestnim avtobusom v center BTC, nad katerim so bili tisti, ki so bili prvič v Ljubljani, zelo navdušeni. Večerja v Emontski kleti je bila odlična, in vsi smo se dobro najedli. Proti koncu jezikovnega tedna smo pisali test. Pri tem smo bili klix veliki utrujenosti pozno legli, saj so bili večeri v hotelu oz. apartmaju najbolj pričakovani čas. Ker smo bili ponoči aktivni, smo bili naslednji dan pri jutranjem pouku, ki traja 2 uri, zelo utrujeni. Nato smo se odpravili na kosilo v

Lavra Košir, 1.A

Ekskurzija na Notranjsko in Primorsko

Potovanje po Sloveniji mi je pustilo poseben vtis, saj nisem pričakovala, da si bomo ogledali toliko zanimivih stvari. Še posebej mi je bil všeč vodič, ki nas je vodil po Sloveniji (Primorska) in nam pripovedoval zanimive zgodbe oz. legende o mestih in gradovih. S to ekskurzijo smo lahko spoznavali novo kulturo, ki se kar precej razlikuje od naše. Veseli me, da sem se udeležila te ekskurzije in obiskala že poznane, pa tudi nepoznane dele Slovenije. V imenu 4.A in 4.B letnika se zahvaljujem Slovenskemu ministru za šolstvo za nepozabno dogodivščino.

Lea Šefman, 4.B

Tečaj nemščine

Na letošnjem tečaju nemščine za prvi letnik smo učenke in učenci iz Slovenije ostali v Celovcu, medtem ko so Avstrijci preživeli teden na ljubljanski filozofski fakulteti in obiskovali tečaj slovenščine.

Naš urnik se ni dosti spremnil – stanovali smo kot običajno v Mladinskem domu, pouk je potekal v matični učil-

nici, le da smo imeli vse dni nemščino.

Zanimivo doživetje je bil obisk stojnice s slovenskimi dobratami, kjer smo uživali kremne rezine. Sicer smo pa obiskali veliko krajev, med drugim tudi avstrijsko banko. Enkrat vmes nas je gospa prof. Česnovarjeva, ki je vodila tečaj, zapeljala v »eis-halle« drsat, kar je bila nadvse

prijetna gesta.

Med poukom nas je prišel obiskat tudi šolski inšpektor, ki nas je prijazno podučil o nekaj zgodovinskih dejstvih o življenju Slovencev v Avstriji. Naučila sem se veliko novega, prav tako pa sem se dodatno izpopolnila v znanju nemškega jezika.

Neža Vodnik, 1.A

ÜFA – Zertifikat

Gruppenfoto anlässlich der Verleihung des Übungsfirmen-Zertifikates an die Zweisprachige BHAK mit Prof. Isop, Fl Dr. Domej, Dir. Amrusch-Hoja, LS-Präsident Mag. Ebner

RAIKA-Börsenspiel 2011

Auch heuer haben fast alle Klassen am Raiffeisenbörsenspiel teilgenommen. Von Oktober 2010 bis März 2011 hatten die Schüler Gelegenheit, ihr fiktives Kapital von 20.000 € durch kluges Investment zu vermehren. Leider hat es heuer nicht gereicht, einen der be-

gehrten ersten drei Plätze zu erreichen, denn nicht nur die Konkurrenz war riesengroß, auch das Börsenklima war nicht leicht einzuschätzen. Immerhin erreichte die 4.B mit ihrem Top-Investor Markus Pöschl einen Top 10. Platz, die übrigen Klassen waren im guten Mittel-

feld zu finden. Alles in allem aber eine gute Idee, das Einmaleins der Börse live mitzuerleben. Im nächsten Jahr gibt es dann sicher einen Neustart unter dem Motto: „Veselo na de lo!“

Prof. Helmut Petschnig

Langlaufmeisterschaften 2011

Am 09. 2. 2011 haben in St. Jakob/Ros. die diesjährigen Langlaufmeisterschaften stattgefunden.

Leider als einzige Starterin unserer Schule machte ich mich mit Frau Prof. Voggenberger gemeinsam auf den Weg nach St. Jakob. Da ich gerade erst mit dem Langlaufen angefangen hatte, war das eine ganz neue Erfahrung bei so einem Wettbewerb teilzunehmen. Um ca. 9 Uhr ging es ab auf die Piste zum Einlaufen. Natürlich sah ich dabei die „Profis“, die das schon einige Jahre machen und dachte mir nur: „Und das tue ich mir jetzt wirklich an?“ Nichtsdestotrotz startete ich um 11:40. Schnell wurde mir klar, dass ich noch viel trainieren muss um mit den „Profis“ mithalten zu können. Aber ich kämpfte mich durch. Nach einem ziemlich spektakulären Sturz, denn ich jedoch ohne größere Verletzungen überstand, bin ich endlich ins Ziel gekommen. Frau Prof. Voggenberger war sehr stolz auf mich! Aber auch ich konnte mir in die Augen sehen, denn nicht nur, dass ich das Rennen bewältigt habe, sondern auch, dass ich den 5. Platz

Bianka Pötsch in Aktion

erreichte, und noch einige Läuferinnen hinter mir lassen konnte, machte mich stolz.

Schade war jedoch, dass es keine Mannschaftswertung gab, da ich ja alleine angetreten bin und wir mindestens zu viert hätten sein müssen.

Ich hoffe, dass wir im nächsten Jahr mit einer Mannschaft antreten können.

Jedoch ist es nicht wichtig, welchen Platz man erreicht, sondern nur der olympische Gedanke „DABEI SEIN IST ALLES“ zählt.

Bianka Pötsch, 2.A

Celovška koča – Ausflug zur Klagenfurter Hütte

Am 28. 9. 2010 machten wir uns mit dem Bus auf den Weg nach Ferlach um auf die Klagenfurter Hütte zu wandern. Als wir auf den Parkplatz ankamen, stellten wir fest, dass es leicht nieselte. Doch das machte uns nichts aus. Voll eifer wanderten wir los, um unser Ziel zu erreichen. Wir brauchten, für den 8 Kilometer langen Fußmarsch, 2 Stunden. Der steile Aufstieg war zwar anstrengend, doch das Gefühl das Ziel erreicht zu haben, war einfach wunderbar.

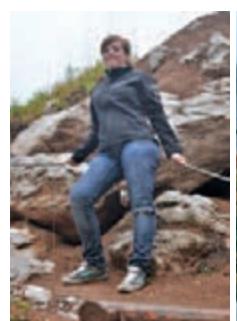
In der Hütte angekommen, jausneten wir und nutzten die Gelegenheit, um uns auszurasten. Der Abstieg war für alle ein Kinderspiel. Pred odhodom še gasilska slika in nato spust v dolino. Zaradi nizke oblačnost razgleda ni bilo. Vsi izmučeni, a veseli, da smo dan preživel drugače, smo se začeli vračati proti Celovcu in nato proti domu.

Špela Lunar, 2.A

Štiri ure pouka in nato končno zvonec – čaka nas sprehod na Celovško kočo. Z avtobusom smo se odpeljali proti Ljubelju, ampak še pred njim smo zavili na desno, proti naši destinaciji. Vzpon na hrib so nekateri vzeli na »izi« in se počasi a vztrajno povzpenjali na višino, spet druge so hiteli z namenom, da bodo čim prej ugledali vrh ter razgled. Če nas je dež spravil v sla-

bo voljo, nam je sonce kaj hitro pričaralo nasmeh na obraze. Ob prihodu na vrh smo se okrepčali ter ogreli s čajem. Pred odhodom še gasilska slika in nato spust v dolino. Zaradi nizke oblačnost razgleda ni bilo. Vsi izmučeni, a veseli, da smo dan preživel drugače, smo se začeli vračati proti Celovcu in nato proti domu.

Nadine Ramusch, 2.A

Landesmeisterschaft im AQUATHLON

Am Freitag dem 17.06.2011 machte ich mich in der Früh, mit meinen Eltern, auf den Weg Richtung Velden. Im Kurpark war bereits schon alles aufge-

baut und vorbereitet für den bevorstehenden Aquathlon. Gegen 11:00 fing ich an mich aufzuwärmen und mich vorzubereiten.

Um 11:30 fiel dann der Startschuss und ich stürzte mich ins Wasser. Da ich das Schwimmen trainiere, hatten die anderen keine allzu große Chance mich darin einzuholen. Nach 250m ging es dann in die Wechselzone und danach auf die 2,5km lange Laufstrecke.

Da ich nur Jungs als Kontrahenten hatte, gewann ich natürlich meine Wertung und stand auf dem Siegertreppchen am 1. Platz.

Für das nächste Jahr würde ich mir wünschen, dass wir vielleicht eine Schulwertung hätten und dass mehrere die Freude an diesem Sport finden würden.

Bianka Pötsch, 2.A

Sportwoche Isola

Wie auch jedes Jahr waren wir (3A & 3B) auch heuer wieder auf der Sportwoche. Mit uns waren Herr Prof. Smolej, Herr Prof. Smrečnik und Frau Prof. Voggenberger. Vom 9. 5. 2011 bis 13. 5. 2011 befanden wir uns am slowenischen Meer in Isola. Am Montag um ca. 08:00 fuhren wir von der Schule ans Meer. Zur Auswahl hatten wir: Rad fahren, Surfen, Beach Volleyball, Kajak und Tennis. Jeder Tag begann mit einer morgendlichen Besprechung und

danach begaben wir uns alle zu unseren jeweils ausgewählten Sportarten. Insgesamt hatten wir 3 Stunden am Tag beim Sport verbracht, den Rest hatten wir Freizeit um uns auszuruhen oder baden zu gehen.

Der Abend verlief meistens ruhig mit einem Plausch am Balkon, wo wir noch einmal den ganzen Tag zusammengefasst haben. Am Mittwochabend hatten unsere Professoren ein Sportturnier organisiert. Donnerstagabend gingen wir ge-

meinsam mit einer anderen Schule, die auch auf der Sportwoche war, nach Koper in eine Bar, wo wir alle die Möglichkeit hatten ein bisschen zu Tanzen und Spaß zu haben.

Am letzten Tag hatten wir zu Mittag noch eine Einheit und vor dem Mittagessen begaben wir uns mit dem Bus wieder nach Klagenfurt, wo wir dann um ca. 20:30 vor der Schule ankommen.

Katja Podgornik, 3.A

NESTLE Schülerlauf bis ins Finale

Am 25. Mai 2011 nahmen 3 Schülerinnen (Bianka Pötsch, Lisa Maier und Larissa Lopinsky) der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie am Nestlé Schülerlauf in Klagenfurt teil.

Dies war ein sehr heißer Tag und die Strecke hatte für jeden Läufer ihre Tücken und Eigenheiten. Trotz dieser anspruchsvollen Strecke meisterte jeder der 3 Schülerinnen dies mit Bravour und konnten sich einen Finalplatz für Kapfenberg sichern.

Aus jedem Bundesland konnten sich jeweils die 30 Besten qualifizieren.

Am 21.Juni.2011 war nun der große Tag und die 3 Schülerinnen und Prof. Hribar führte es in die Steiermark.

Im Franz Fekete Stadion bestritten die 2.400 m Disatnza Bianka Pötsch, Larissa Lopinsky und Lisa Maier. Die Konkurrenz war

(Larissa, Lisa, Bianka)

hart und der Tartanboden brannte unter den Füßen.

Die Atmosphäre in diesem gigantischen Stadion war grandios.

Auch dort vertraten die Schülerinnen die Zweisprachige Handelsakademie ganz passabel und konnten sich teilweise Plät-

ze unter den Top 10 sicher.

Alles in allem war dies ein sehr schöner, aber anspruchsvoller Tag.

Hoffentlich wird auch nächstes Jahr die HAK/TAK stark vertreten sein.

Lisa Maier, 3.B

Košarka – DTAK v finalu deželnega prvenstva

Blajs Marcel, Papič Rok, Kavka Luka, Šiblč Marko, Povalec Tomaž, Bračič Vid, Bodlaj Tadej, Jančar Jernej, Jančar Matic, trener Hribar Stefan.

Šolska košarkarska ekipa Dvojezične trgovske akademije je na predtekmovanju v Trgu premagala na prvi tekmi ekipo Zvezne gimnazije iz Feldkircha/Trga s 73:24. Na drugi tekmi pa so naši šolarji še gladko odpravili zvezno gimnazijo iz Beljaka - končni rezultat se je glasil 76:29. Na krmilu dveh igralcev Papiča in Blajsja so blesteli prav vsi zastopniki oz. učenci naše šole.

Finale dveh slovenskih šol na Koroškem

Na finalnem turnirju za naslov koroškega prvaka šol v Beljaku si je ekipa višje stopnje Slovenske gimnazije v zadnjih sekundah zagotovila zmago proti Dvojezični zvezni trgovski akademiji. Končni rezultat se je glasil 60:53.

Polfinala sta bila deloma gladki zadevi

V polfinalu so gimnaziji premagali zelo močnegog nasprotnika BORG Celovec, pri katerem je tekmovalo kar nekaj klubskih igralcev. Drugi polfinalni obračun se je glasil Dvojezična zvezna

trgovska akademija proti HAK Feldkirchen, ki je nastopila le s petimi igralci in tako ni imela dosti možnosti proti zelo dobro razpoloženim igralcem Dvojezične trgovske akademije. Rok Papič in Marcel Blajs sta domačo ekipo popeljala do zmage s končnim rezultatom 56:28.

Napeta finalna tekma

Finalna tekma ni bila nič za slabe živce, kajti na obeh straneh so si stali igralci košarkarskega šolskega kluba KOŠ Celovec nasproti. Prve tri četrtine so pokazale, da sta nasprotnika enakovredna in tako so gledalci lahko dočakali pravo kriminalko do zadnje minute, ko je Fabian Gallo odločil tekmo v prid gimnazijcem. S tem naslovom koroškega prvaka se je ZG in ZRG za Slovence uvrstila na državni finalni turnir od 29. novembra do 2. decembra v Schieleitenu na Štajerskem.

PREDKROG: TAK – BG Feldkirchen 73:24

TAK – BG Beljak/Perau 76:29

POLFINAL: TAK – HAK Feldkirchen 56:28

FINALE: TAK – ZG/ZRG za Slovence 53:60

prof. Stefan Hribar

*I.A**We have to survive*

aufregend rilassante zanimivo cool geil

einschneidend mokro poučno crazy adrenalin kick

awesome unbeschreiblich pericoloso

Z novinarske konference TAKS menedžment**Po profesionalni karieri študij, »da bom prišel do pametnega poklica«**

Celovec TAKS menedžment na Dvojezični zvezni trgovski akademiji je učno društvo, ki si postavlja cilj, da pomaga dvojezičnim društvom npr. pri oblikovanju letakov, logotipov, spletnih strani in da organizira tudi športne in kulturne prireditve na slov. V sklopu te dejavnosti je na Čelu z mentorjem Štefanom Hribarjem vabilo na novinarsko konferenco s predstavnikom hokejskega kluba – 25-letnemu Paulom Schellandrom in 21-letnjem Markušom Pirmannom – oba iz vasi celovškega KAC-a.

V pogovoru z dijaki, ki ga je vodil urednik slovenskih spredov Sandi Mak, sta mlađa športnika vključili v življeno profesionalnega hokejista, pripovedovala o začetku

kariere, o poškodbah, o celihi, o slovenskem jeziku in razlozi tudi to ali zato zadajo iz zasebnega življenja.

Citiran: Schellander: Slovenski jezik je le-pa stvar. Moja celica državna govorni slovensko in vedno sem veljan – sicer z najboljšimi ocenami pa vendar le...

Schellander: Lani sem zaradi operacije na srčaku šest mesecov ne morem igrat za hokej, tako da je boljše, če bi igrali za slovenske ekipe in bi imela takši drugi deli igriši proti isti ekipe.

Pirmann: Pravzaprav je TAKS, da vse po štel se znam. Tamkajšnjo gimnazijo sem zaključil z maturo – sicer z najboljšimi ocenami pa vendar le...

Schellander: Stor se sedaj malo studijam, vendar bom v polnem obsegu študiral šele po končani karieri ... tako da bom prišel do pametnega poklica.

Schellander: Stor se sedaj malo studijam, vendar bom v polnem obsegu študiral šele po končani karieri ... tako da bom prišel do pametnega poklica.

Novice, 28. 1. 2011

FOTO: BS

Ekskurzija**Trgovska akademija je spoznala Beograd in srbsko gospodarstvo**

Mladi so bili navdušeni nad znamenitostmi. Celovec/Beograd Pred kratkim se je 3. razred dvojezične trgovske akademije v Celovcu napotil v Beograd. Ogledali so si znamenitosti glavnega mesta Srbije, med drugim Kućo sveča, Kalemeđan, mestno jedro in stacion Crvene zvezde.

Da so se lahko pozanimili o srbskem gospodarskem stanju, so ogledali podjetje Domej Insa, ki proizvaja vodo-

Novice, 1. 4. 2011

PETER FANTUR

Šentjakob/R. »Glavni in zadnji cilj vindišarske teorije je bilo pomenitevje Slovencev. To je ugotovil zgodovinar Teodor Domej v okviru predavanja v Regionalnem centru v Šentjakobu. Ta ideologija želi »preprečiti emancipacijo slovenščine v družbenem življenu, deliti Slovence od matične države in pridiga večvrednost nemščine,« tako Domej.

Ni bilo vedno tako. Star pojem »windisch« veljal

Dan odprtih vrat

Na odmeven dan odprtih vrat je pretekli četrtek vabilo Dvojezična trgovska akademija v Celovcu. Spored je segal od predstavitev učne ponudbe prek sodne obravnavo do delitve avtogramov in hokejistom v zvezni ligi Paulom Schellandrom. Na sliki so predstavniki sponzorjev nagradne igre iz dobrotinik nagrad (z leve spredu): Simona Markitz, Mario Korpitsch, Lea Vouk, ravnateljica Maja Amrusch-Hoja, (zadaj) Martin Oraže (Zveza Bank), Martin Hobel (zdržanje staršev) in Franc Kelih (Mohorjeva).

Novice, 28. 1. 2011

Domej predaval o vindišarski teoriji**»Cilj je bil, da Slovenci razvijejo odpor do slovenščine«**

V Šentjakobu je Domej razlagal vindišarsko teorijo.

Teodor Domej je predaval o vindišarjih. FOTO: FANTUR

Novice, 22. 10. 2010

uporabljati. To je bilo le kratko. Pri ljudskih stetijsih so spet spraševali po »vindišarjih«, nekaj let je obstajala »Zveza vindišarjev«, v Celovcu stoji še danes pred dejelno hišo spomenik z oponzorilom, da so se vindišarji borili za koroško domovino in tudi pri jubilejnem plebiscitnem praznovanju 10. oktobra so hvalili vindišarje, tako Domej.

Vindišarska teorija je napravljena proti etnokopravnosti slovenskega jezika, proti emancipaciji zlasti v solah, uradih, napisih in ne nazadnje v cerkvi. Nazadovanje števila Slovencev uporablja kot argument za nadaljnje omjevanje jezikovnih pravic,« je povzel Domej. »Slovenec naj razvije odpor do slovenščine, sramuje naj seje in jo slednji opusti.«

Novice, 22. 10. 2010

Solstvo**Učenci DTAK bodo maturi opravili na banki**

Ker bodo v koliki storbi se začeli z gradbenimi deli, bodo izpote preložili v Zvezo Bank.

TANJA GUTTERICK

Ravnateljica DTAK
Maja Amrusch-Hoja

Celovec Po novinarski ročnici bodo maturanti ali junija 2011 leta počeli preizpitati v območju »Solstvo« TAKS menedžment Dvojezične trgovske akademije v Celovcu. Dijakinja in deželnik v deželni referenti za zdravstvo Peter Kaiser v krogu dajkini petega letnika DTAK, ki si predstavijo maturantski projekt: Sabrina Rabits, Verena Maurer in Mirjam Einspiller (z leve).

Novo izvoljeno predsedstvo učnega društva TAKS menedžment z mentorjem Štefanom Hribarjem (desno) in predsednico Marino Hedenik (na sliki sredaj, druga z leve).

Peter »Paco« Wrolčič in deželni referent za zdravstvo Peter Kaiser v krogu dajkini petega letnika DTAK, ki si predstavijo maturantski projekt: Sabrina Rabits, Verena Maurer in Mirjam Einspiller (z leve).

Maturantski projekt »Fit & Fun«**Dan športa in prehrane**

Predstavitev projekta treh maturantov DTAK

Celovec Dajkini petega letnika Dvojezične zvezne trgovske akademije v Celovcu Verena Maurer, Mirjam Einspiller in Sabrina Rabits se v sklopu maturi tečju posvečajo t.i. projektu »Fit & Fun«. V okviru tega projekta so v ljudski šoli Mohorjeve pravljale in športa in prehrane za učence. Pri tem so pomočjo svetovalke za zdravo prehrano podpolnjeva.

Predstavnika projekta treh maturantov DTAK, Petru Pippin, ravnatelje solarjem 4. razreda zdravo malico, jim pravljale zdrav bife in jih ponudile »showtrailing« z odbojkarskim klubom AVC Klagenfurt ter s košarkarskim klubom KOS Celovec.

Posebna točka »zdravega

dopravnega

Franc Sadjak

predstavnika projekta treh maturantov DTAK, Petru Pippin, ravnatelje solarjem 4. razreda zdravo malico, jim pravljale zdrav bife in jih ponudile »showtrailing« z odbojkarskim klubom AVC Klagenfurt ter s košarkarskim klubom KOS Celovec.

Posebna točka »zdravega

dopravnega

Franc Sadjak

centra Dvojezične trgovske akademije v Celovcu, je vodil Dominik Kert, vsi navzoč člani pa so soglasno izglasovali razrešitveno starenemu odboru s predsednico Vereno Maurer na čelu.

kompetenčnem centru Dvojezične trgovske akademije v Celovcu, je vodil Dominik Kert, vsi navzoč člani pa so soglasno izglasovali razrešitveno starenemu odboru s predsednico Vereno Maurer na čelu.

Nova izvoljeno predsedstvo

predsednica: Marina Hedenik;

podpredsednica: Dominik Thaler in Angelika Kos; tajnica: Martina Hirn (zastopnica Maja Vrhnik); blagajničarka: Sara Wieser (Markus Pöschl);

medijsko delo: Eva Kerschenbauer;

marketing in PR: Martin Greiner,

Sara Krištof in Natalja Furjan;

pregleovalki računov: Doris Fazlić in Kristina Orasche

Občni zbor, ki je izpeljal v

bi društvo priredilo »Športni dan« ter čim več raznolikih kulturno-sportnih prireditvev, želje sektorskih voditeljev pa so Mateja Nachbar iz 3.A razreda, sekcijsko 3.B vodi Barbara Jop in sekcijsko 4.A Natalja Furjan. Društvo TAKS menedžment je kooperiralo v Slovensko športno zvezo.

Nova predsednica Marina Hedenik je izrazila željo, da

uporabljati. To je bilo le kratko. Pri ljudskih stetijsih so spet spraševali po »vindišarjih«, nekaj let je obstajala »Zveza vindišarjev«, v Celovcu stoji še danes pred dejelno hišo spomenik z oponzorilom, da so se vindišarji borili za koroško domovino in tudi pri jubilejnem plebiscitnem praznovanju 10. oktobra so hvalili vindišarje, tako Domej.

Vindišarska teorija je napravljena proti etnokopravnosti slovenskega jezika, proti emancipaciji zlasti v solah, uradih, napisih in ne nazadnje v cerkvi. Nazadovanje števila Slovencev uporablja kot argument za nadaljnje omjevanje jezikovnih pravic,« je povzel Domej. »Slovenec naj razvije odpor do slovenščine, sramuje naj seje in jo slednji opusti.«

Novice, 1. 4. 2011

Učenke 4.b razreda s predstavnikoma Stadtwerke Gernotom Weissom in Walterjem Fuggerjem Foto: Bs

Projekt mladih »menedžerjev«**Učenci TAK o težavah javnega prometa**

Organizirali so podijsko diskusijo s predstavniki Stadtwerke.

Celovec Z aktualnim problemom so se v okviru projekta ukvarjali učenci 4.b razreda Dvojezične trgovske akademije v Celovcu. Celovčko mestno prevozno podjetje Stadtwerke (STW) je pred kratkim spremenovalo svoje vozne načrte in linije. Sledilo je veliko razburjanje ljudi, ki se

povezovali z višjo nemško kulturo, tako Domej. Ni bilo vedno tako. Star pojem »windisch« veljal

povezovala nova predsednica učnega društva TAKS menedžment Marina Hedenik. O pereči temi so učenci pretekli četrtek organizirali delavnico s svetovalom Hermannom Danielom. Vabilo so tudi predstavnika STW Gernota Weissa in Walterja Fuggerja, ki sta po prezentaciji učencem TAK odgovarjali na vprašanja v okviru projektno skupino TAK, ki je prireditev organizirala ogledno.

Novice, 8. 4. 2011

Erstaufführung des Musicals »Dolls alive«

Ein engagiertes, 30-köpfiges Team steht hinter der Benefizveranstaltung für »Licht ins Dunkel«.

Klagenfurt Puppenfiguren, vertraute Begleiter unserer Kindheit, erwachsen, werden lebendig und entführen in ihr Reich der Phantasie. »Dolls alive«, die Musical-Erstaufführung am Samstag im Konzerthaus Klagenfurt (19.30 Uhr), entführt uns Reicht der kleinen Welt, die voll Magie und Zauber ist. Mit tiefem Begeisterung, tiefen rockigen Songs und tanzszenischen Ausdrucks Kraft erzählen die Figuren aus dem Spieleland von

ihren spannenden Abenteuern, bei denen es gilt, sich gegen böse Widersacher zu behaupten. Dahinter steht ein 30-köpfiges Team rund um Komponist Peter Slama, Texterin Simone Knopper und den Aktionären Mirjam Ogris, Dr. Fritz Staudacher und Florian Sendlinger. Sie arbeiten seit Monaten mit vollem Einsatz an dieser Produktion. Unerlässlich, der Reinerlös kommt »Licht ins Dunkel« zugute.

KTZ, 24. 3. 2011

Pomembni termini v šolskem letu 2010/2011

Wichtige Termine im Schuljahr 2010/2011

September 2010

09. Direktoren-DB, Ort, Zweisprachige HAK
- 13./14. Popravni izpit / sprejemni izpit/Wiederholungsprüfungen + Aufnahmsprüfung, Vpisovanje/Einschreibung
14. Maša /Schulmesse
14. Konferanca o popravnih izpitih ob 16:00 uri / Konferenz über die Wiederholungsprüfungen um 16:00 Uhr nato otvoritvena konferanca / im Anschluss daran die Eröffnungskonferenz
20. Rok za ureditev starih katalogov in razrednic / Abschluss der Kataloge und Klassenbücher
20. Schriftliche Reife- und Diplomprüfung Herbsttermin Deutsch
21. Schriftliche Reife- und Diplomprüfung Herbsttermin BDA
23. Schriftliche Reife- und Diplomprüfung Herbsttermin Fachklausur IT und Slowenisch
24. Rok za projektno nalogo / Meldung der Projektthemen und der Projektteams an die Direktion
28. Fototermin (Education-Systems), čas/Uhr: 8:00
29. Konferanca ustna matura 13:00
30. Dienstbesprechung LSR + ARGE Vertreter, Vertreter Dienststellenausschuss
30. 1 do 3 ure / 4 A ogled razstave« Widerstand in der NS-Zeit», mag. Rupert Gasser

Oktober

01. Anmeldeschluss für Seminaranmeldungen Iztek prijavnega roka za seminarje
01. Zadnji rok za vpis terminov šolskih nalog in razrednico/ spätester Termin für den Eintrag der Schularbeitstermine im Klassenbuch
04. Dienstbesprechung Salzburg Standards
- 05.-10. 4AK/4BK Exkursion "Rom"/ekskurzija Rim, organizacija: mag. Johannes Rosenzopf (mag. Stefan Hribar)
12. Börsenspiel Raiffeisenbank
2 A in 3 A/3 B letnik (kompetenčni center)
4 A in 4 B letnik (kompetenčni center)
13. Ustni zrelostni izpit / Mündliche Reife- und Diplomprüfung 14:00
14. Volitve zastopnikov dijakov v Odbor šolske skupnosti / Schulsprecherwahlen
14. Obisk/Besuch: g. mmag. Preuer (pristojna za poklicno šolstvo v ministrstvu za šolstvo), gospa mag. Nicole Cernic, g. Rudolf Altersberger (Vizepräsident des Landesschulrates für Kärnten) – želja: Obisk razredov, hospitacija: težišče dvojezični pouk
18. Obisk parlamenta na Dunaju 4A

- Spremstvo: mag. Dominik Kert in mag. Rupert Gasser
19. Predavanje dr. Domej „Avstrijski pravniki“
 19. Razgovor o opremi gospa Lach, mag. Ziegler in arhitekt gospod Spindler, Beginn/začetek: 9:00
 20. Informationsveranstaltung in Klagenfurt: Teilzentrale Reife- und Diplomprüfung, Direktoren und Vertreter einzelner Lehrkörper
 21. ARGE-Sitzung/ARGE-seja Slowenisch/slovenščina Ort/kraj: v prostorih TAK (kompetenčni center)
 22. Alarmna vaja v 5. uri / Probealarm in der 5. Stunde
 22. Srečanje staršev učencev in učenk I. letnika / Klassenelterntreffen der Schülerinnen und Schüler des I. Jg., organizira razredničarka 1AK, Beginn/začetek: 14:00
 25. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
 27. Pedagoška konferanca/Pädagogische Konferenz
 28. Vortrag/predavanje „Businessplan“ Mag. Hermann Klokar, 4A/4B, dr. Helmut Petschnig
Ort/kraj: v prostorih TAK (kompetenčni center)
 29. Obisk pri ZVEZI BANK, 4A/4B in 3B
Spremstvo: dr. Helmut Petschnig

November

10. Informationsabend zum Thema »14 Jahre – was nun?«
Hauptschule Ferlach, dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
12. Ples / Maturaball
12. Ekskurzija Südpark, 4A, dr. Helmut Petschnig
18. Ekskurzija Call-Center T-Mobile, Puntigam, IKEA (Graz)
3A, dr. Helmut Petschnig
- 22.-24. Seminar Sportmanagement
25. Informationsabend NMS/HS Völkermarkt, mag. R., Jernej
29. Pedagoška konferanca / Pädagogische Konferenz

Dezember

1. Veseli Haličani iz Ukrajine, prireditev v avli za vse učence
- 2.-04. Bešt3 Klagenfurt 2010
3. Dan staršev 15:00 do 18:00 / Elternsprechtag 15:00-18:00
- 6.-10. 2AK, 2BK Wienaktion/Dunajska akcija vodja: mag. Marcell Smolej
9. Obisk: gospod Aleksander Geržina (veleposlanik Republike Slovenije na Dunaju)
15. Informationsabend Hauptschule 12, dr. Mirjam Zwitter-Šlemic (Miličović Danijela, Milošević-Marinela)
16. Konferanca
23. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie

Januar/Jänner

7. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
18. »Straffrei durch die Pubertät« Messehalle 5 Klagenfurt 2A, 3A, 3B letnik
Spremstvo: mag. Lorenz Müller, dr. Helmut Petschnig
20. Dan odprtih vrat na TAK / Tag der offenen Tür an der Zweisprachigen Bundeshandelsakademie
- 24.-28. 1 AK teden slovenščine / Slowenisch-Woche – Organizacija: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik v Ljubljani
27. Ekskurzija v Ljubljano, 2AB letnik,
Spremstvo: mag. Dominik Kert
31.01.-12.02.
31. LKW Walter / Mag. Stefan Massinger, 3A/3B letnik
dr. Helmut Petschnig
- 31.01.-03.02 Hospitacija / nadzornik dr. Theodor Domej

Februar

01. Študijsko svetovanje / Ministerstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, dr. Stojan Sorčan
4A, 4B, 5A letnik (dr. Tatjana Feinig, dr. Mirjam Zwitter-Šlemic, mag. Mirko Oraže)
04. Smučanje 3A/3B (Mokrine/Nassfeld)
Spremstvo: mag. Stefan Hribar
07. PROJEKT ČASOPIS
3A/3B letnik, mag. Tanja Voggenberger / mag. Sabina Zwitter-Grilc, ESF-prostor
07. IMPULS, 3A/3B letnik + zastopniki razredov Od. 7:45 – 9:25, dr. Helmut Petschnig
07. Konferanca za 1. semester (17:00 ura) / Semesterkonferenz (17:00 Uhr)
09. Predstavitev projektov / Projektpräsentation V. Jg.
10. Predavanje - gospod Franz Kukovica / „Zeitzeuge, 4A/4B, 5A
21. PROJEKT ČASOPIS, 3A/3B letnik, mag. Tanja Voggenberger / mag. Sabina Zwitter-Grilc, ESF-prostor
23. PROJEKT ČASOPIS
3A/3B letnik, mag. Tanja Voggenberger / mag. Sabina Zwitter-Grilc, ESF-prostor
24. Gledališka predstava / Theaterhalle 11
11:30 KPD Planina Sele (ALICA V ČUDEŽNI DEŽELI)
1A, 2B, 3A/3B letnik
25. Gledališka predstava / Tischlerjeva dvorana Št. Lipš (NITI TAT NE MORE POŠTENO KRASI!), 1A
25. PROJEKT ČASOPIS, 3A/3B letnik, mag. Tanja Voggenberger / mag. Sabina Zwitter-Grilc, ESF-prostor

Marec/ März

01. ENTREPRENEURSHIP / Dkfm. Daniel Hermann
4A (PLE), 4A (ZWM), 4B (FEI), 5 ura 4B (ORA)
01. Konferanca za učbenike / Schulbuchkonferenz
Pedagoška konferanca / Pädagogische Konferenz

02. Ustna matura / 1. stranski rok, začetek: 14:00
03. Ekskurzija / Jedrska elektrarna
5.A letnik, Spremstvo: mag. Mirko Oraže
03. Dan mladih podjetnikov / Jungunternehmertag
4A/4B letnik, dr. Helmut Petschnig / mag. Dominik Kert
03. Fremdsprachenwettbewerb/govorniški natečaj
09. Občni zbor TAKS-management, 14:00
- 12.-16. Ekskurzija Beograd, 3A letnik, spremstvo:
dr. Helmut Petschnig, mag. Walter Pleschoung
15. Präsentation des Workshops / Dkfm. Daniel Hermann
15. Pedagoška konferanca / Pädagogische Konferenz
17. Predavanje CAMPUS 2, 5. letnik, mag. Rupert Gasser
21. Ekskurzija / Zötter, Puntigamer, 4A/3B letnik
Spremstvo: mag. Dominik Kert, mag. Johanna Isop
28. Pedagoška konferanca / Pädagogische Konferenz
31. Ekskurzija ITALIJA / Spilimbergo (Furlanija), 3B/5A letnik
Spremstvo: mag. Roswitha Wuttej, mag. Ingrid Rasinger
31. Workshop STADTWERKE (Gernot Weiss, Walter Fugger)
4A/4B letnik (Dkfm. Hermann DANIEL, mag. Janko Kulmesch). 8:30

April

11. Schülerinformation „Sicherheitspolitik in Österreich“
4A/4B letnik, mag. Lorenz Müller
13. Partnerska šola KOČEVJE / tekmovanje
4A/4B letnik (1A letnik / 5 učencev), Spremstvo in organizacija: mag. Stefan Hribar, mag. Lorenz Müller
14. Digital Day / Wettbewerb
14. Predavanje / DKSP (mag. Rudi Vouk, dr. Roland Grilc)
5A, 4A/4B letnik
- 26.-28. 3A/3B Ekskurzija - Bavarska / Bayernexkursion
27. predavanje Sandi Češko
27. Konferanca 5. letnik / Notenkonferenz 5. Jahrgang

Maj/Mai

- 04.-06. SAP – Umstellung 2010/2011
04. Pedagoška konferanca z nadzornikom dr. Domejem
Čas/Uhr: 13:00
04. Projekt FH-Kärnten, mag. Ingrid Rasinger
- 09.-13. 3 AK in/und 3 BK Sportwoche/sportni teden in Izoli (SLO)
- 09.-13. Pisci zrelostni izpit / Schriftliche Reifeprüfung
12. Projekt „Ethnizität und Identität“, 4A letnik
Spremstvo: dr. Mirjam Zwitter-Šlemic
18. Kärntner Sparkasse / Schuldenfalle (Gernot Salcher, Marketz Christian, Di Korenjak Robin), 2A letnik
čas: 8:35 – 10:25, kraj: avla 4A/4B letnik, Kärntner Sparkasse / Bewerbung (Gernot Salcher, Marketz Christian, Di Korenjak Robin), čas: 10:25 – 12:10, kraj: avla
19. Ekskurzija TRST, 4A/4B letnik, Spremstvo: mag. Roswitha Wuttej, mag. Ingrid Rassingher
24. Kärntner Sparkasse / Finanzcheck (Gernot Salcher, Marketz Christian, Di Korenjak Robin)
3A/3B in 4A/4B letnik, čas: 8:35 – 10:25

25. Certifikacija učne firme/Üfa Zertifizierung
 Čas/Zeit: 10:00, Kraj/Ort: Wirtschaftskammer Klagenfurt
 ÜFA: Alpe Adria Unterwegs GesmbH, Fuerte Natura Handels GmbH, ÜFA-Leiterin Mag. Johanna Isop
25. Workshop »Rauchen« dr. Silvia Wieser-Mitzner (GKK Klagenfurt), 2A/B letnik
27. 13:00 Konferenca pisna matura / Konferenz nach der schriftlichen Reifeprüfung
31. Projekt KAMNIK (obisk - dopoldan) v prostorih ZVEZE BANK (Paulitschgasse 5-7)
 4A/4B letnik (Dkfm. Hermann DANIEL, ORF)

Junij/Juni

01. Workshop »Rauchen« dr. Silvia Wieser-Mitzner (GKK Klagenfurt), 2A/A letnik, 4 in 5 ura
03. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
- 06.-09.06.2011, Strokovna ekskurzija Slovenija
 4. letnik, spremstvo: mag. Walter Pleschounig, mag. Dominik Kert
10. Pädagogische Tagung vom 8 bis 10. Juni 2011 mit MR Dr. Wilhelm Wolf, Leiter der Stabsstelle Minderheiten-schulwesen beim Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
 9:45 – 10:45 Besuch der Zweisprachigen BHAK
- 14.06.2011 do / bis Petek/Freitag, 17.06.2011
 2AK Ekskurzija Praga / Exkursion Prag (mag. Hanzi Rosenzopf)

- 15.6.-16. Ustni zrelostni izpit / Mündliche Reifeprüfung
17. Slavnostna podelitev spričeval / Feierliche Überreichung der Maturazeugnisse, 18:30 Mohorjeva (slavnostna dvorana)
22. Seminar „Offenes und eigenverantwortliches Lernen“ F3HAKO213, mag. Branko Kolter, mag. Barbara Sabitzer, Kraj: kompetenčna soba, 14:00 – 17:15
24. Prosti dan po šolski avtonomiji / schulfrei lt. Schulautonomie
27. 14: 00, ÜFA – mednarodni sestanek za učno firmo na TAK, ISO, MUE, Raiffeisen, sodeluje zastopnica HAKI. delegacija iz Celja
27. 11.00, Obisk = Dijaški domovi / Nova Gorica gospod Prinčič, Dragan Koji
- 27.06.-01.07. Survival dnevi / Survival Tage/Tramonti (Italija)
 1A letnik, Spremstvo: mag. Tanja Voggenberger, mag. Marcell Smolej
29. Seminar „Offenes und eigenverantwortliches Lernen“ F3HAKO213, mag. Branko Kolter, mag. Barbara Sabitzer, Kraj: kompetenčna soba, 14:00 – 17:15
30. Zaključna konferenca (17:00 ura) / Abschlusskonferenz (17:00 Uhr)

Julij/Juli

06. Sprejemni izpit / Aufnahmsprüfungen
06. Športni dan / igrišče SAK, 4A/4B, mag. Stefan Hribar
08. Konec šolskega leta / Schulschluss

Pomembni termini za šolsko leto 2011/12 Wichtige Termine für das Schuljahr 2011/12

Ponedeljek/Montag, 12. 9. 2011

- 7.45 Vpisovanje in pouk za letnike I.–V.
 Einschreibung und Unterricht für den I.–V. Jg.
 Popravni izpit / Wiederholungsprüfungen

Torek/Dienstag, 13. 9. 2011

- 7.45 Pouk in popravni izpit /
 Unterricht und Wiederholungsprüfungen
 16.00 Otvoritvena konferenca /
 Eröffnungskonferenz

Reifeprüfung Herbsttermin/jesenski zrelostni izpit

- Schriftlich/pisno: 14. 09. – 19. 09. 2011
 Mündlich/ustno: 17.10. – 22. 10. 2011

Petek/Freitag, 11.11. 2011

- HAK/TAK ples / Maturaball

**Haupftermin Reifeprüfung/
 glavni termin za zrelostni izpit**

- Schriftlich/pisno: 07. 05. – 11. 05. 2012
 Mündlich/ustno: 18. 06. – 21. 06. 2012

Schulautonome Tage/autonomni dnevi

31. 10. 2011
 09. 12. 2011
 30. 04. 2012
 18. 05. 2012
 08. 06. 2012